ГЛОБАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ПРЕЗ ПРИЗМАТА НА ПОПУЛЯРНАТА КУЛТУРА

Наръчник за работещи с младежи

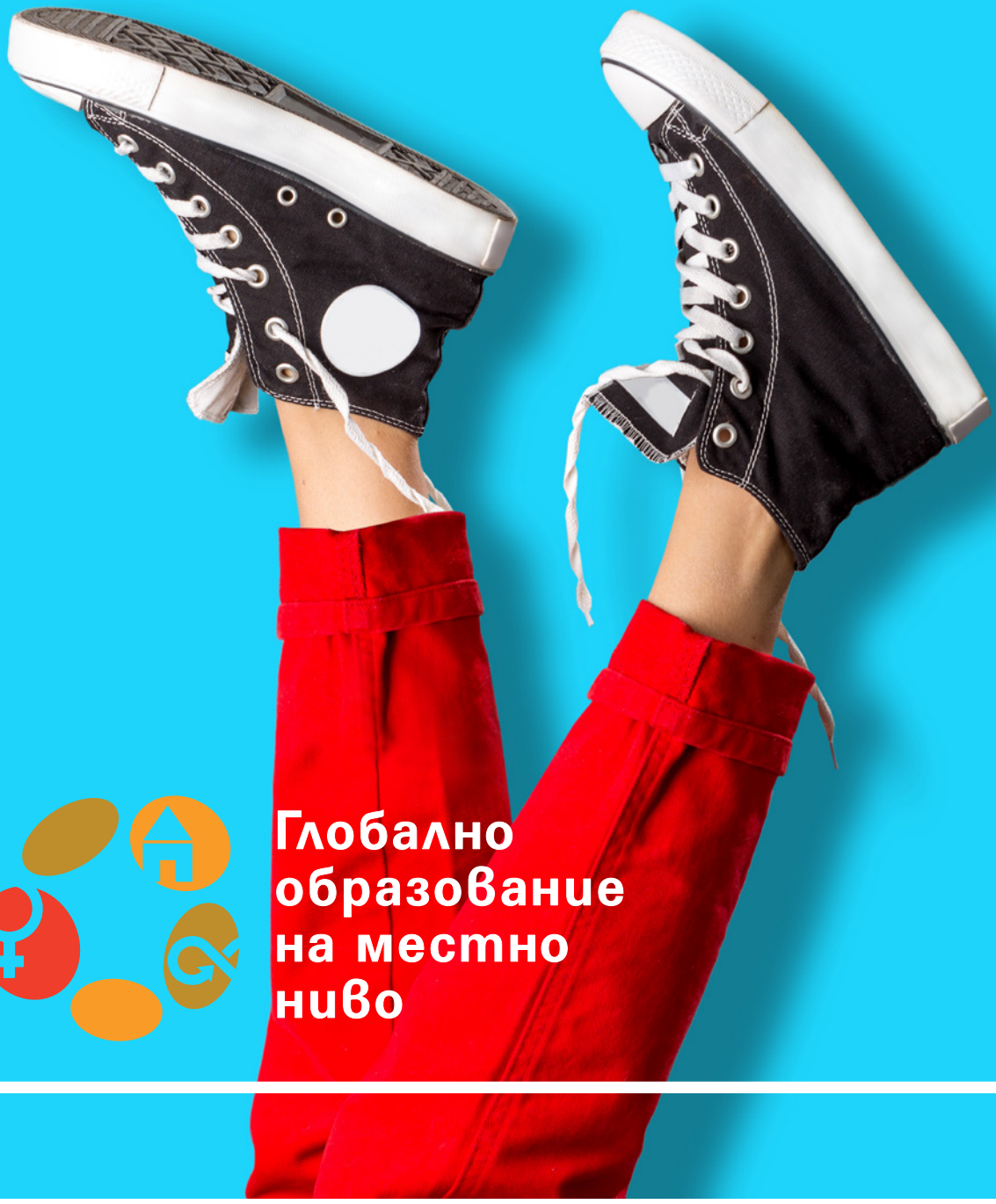

Глобално образование на местно ниво

cazalla INTERCULTURAL

Globalcitizen.lt

Future Worlds Center

SÜDWIND Steiermark

YOUNG PEOPLE WE CARE YPWC

Създаден от:
Индре Оугутиене
Ага Бирчек
Диана Недева
Таня Лесковар
Мерле Вебер
Катарина Вог
Керстин Витих-Фъргюсън

Превод от английски
Яна Петкова

Редактор:
Румян Сечков

Координатор:
Емил Методиев

Дизайн: Инкър Медия ®

Публикувал: C.E.G.A. Foundation

София, България
2020

ISBN: 978-954-9630-65-7

Всички права запазени ® **Фондация С.Е.Г.А., Future Worlds Center, Global Citizens Academy, Asociación Cazalla Intercultural, Südwind Steiermark, Inštitut za afriške študije, Young People We Care**

Тази публикация се издава с финансовата подкрепа на Европейския съюз като част от проекта „Глобално образование на местно ниво“ (Global Education Goes Local). Съдържанието на този документ е отговорност единствено на Фондация С.Е.Г.А. и при никакви обстоятелства не може да се разглежда като отразяваща позицията на Европейския съюз.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДСТАВЯНЕ 5
- Цели и целеви групи на наръчника 7
- За проекта 7
- Партньорски организации 9

МЛАДИ ХОРА, ПОП КУЛТУРА И ГЛОБАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ 12
- От какво се интересуват младите хора? 13
- Концепцията за поп култура 15
- Глобално образование и цели за устойчивото развитие 18
- Резултати от обучението и рамка за глобална компетентност 21

КАК ДА СЕ ИЗПОЛЗВА НАРЪЧНИКЪТ 23
- Структура на наръчника 24
- Матрица 26
- Съвети към фасилитаторите 27

НАПРАВЕТЕ УЧЕНЕТО ПОП 28
Звуци и думи/Рапът е поп 29
- Направи мийм 30
- Свят на комикси 33
- Изпей го 36
- Думи на заем 38

Фотография и визуално изразяване 41
- Работа със снимки колекция от инструменти 42
  - *Избиране на изображение* 43
  - *Описване на изображение* 44
  - *Изрязване на изображение* 45
  - *Отвъд рамката на прозореца* 46
  - *Речеви балончета* 47
  - *Надписи* 48
- Стенописи/Улично изкуство 50
  - *Разглеждане на стенописи* 51
  - *Комплект снимки на стенописи* 53
  - *Нарисувай местното* 55
- Роза на компаса 57
- Глобални впечатления 58
- Картончета с държави 61

Кодекс на поведение към изображения и съобщения 62
Част 1 – Анализиране на изображения 63
Част 2 – Създаване на собствена кампания 65
Картончета за анализ на снимки 67
Картончета с ценности 68
Движещо се изкуство 69
Глобални супергерои 70
Ако този филм беше общност... 73
Характеристиките на (не) устойчивите общности 76
Женско-Мъжко? 77
Сценарий 80
Мислене чрез предизвикателства 83
Работен лист „Мислене чрез предизвикателства“ 86
Социални мрежи/Дигитален активизъм 87
Дигитален активизъм 89
GEGLpopies ID карта 92
Индивидуални дигитални инструменти 93
Онлайн и офлайн 97
Традиционен активизъм: Инструменти и форми на традиционния активизъм 98
Свързване на дигитални инструменти с традиционен активизъм 99
Опасностите на дигиталния активизъм 101
Активизъм карти 102
Да направим дигитална кампания 105
Улично изкуство/Градска поп култура 108
Коментирай 110
Изкуство от боклук 113
Моето пространство 116

ПОП КУЛТУРАТА В ДЕЙСТВИЕ 119
Моето пространство 122
Инстаграм консултации 124
Сания за решения 127
Среща на глобални лидери 130
Приобщаващ плакат 132
Примери за действие 136

ОЦЕНКА 144

КРАТЪК РЕЧНИК НА НЕПОЗНАТИТЕ ДУМИ 147

ПРЕДСТАВЯНЕ

Днес живеем във взаимозависим и променящ се свят, пълен с предизвикателства и възможности. За да помогнем на младите хора да разберат и да се справят с тези глобални предизвикателства, трябва да им осигурим възможност да проучат по-дълбоко глобалните въпроси. Знанието за и разбирането на глобалните въпроси и уважението към другите хора и към нашата околна среда строят основата на понятието за глобално образование.

Глобалното образование не отговаря на всички въпроси на нашето време, но пък предлага потенциала си да подпомогне младите хора да станат мислещи глобални граждани, които задават въпроси за света, и които остават верни на идеалите си. В същото време, чрез глобализация и дигитална технология, обществата преминават през забързана промяна, позволявайки на младежите да имат граждански глас, да се свързват един с друг в огромен мащаб и отвъд традиционни граници.

Младите хора днес смятат поп културата за „готина“. Определяме поп културата като връзка, асоциирана с ежедневните интереси на младите хора към музика, изкуство, медия, интернет, телевизия, радио и мода. Тя предлага изобретателност, предизвикателства, участие и ангажираност. Когато гледате клип на Лейди Гага, смятате ли го за усвоим материал? Най-вероятно не. Но поп културата е полезен инструмент, който може да помогне на младите хора да започнат да се интересуват и да се ангажират с учене и дори може да предложи средства за по-добро разбиране на глобалните въпроси.

Въз основа на гореописаното, целите на този наръчник са:

- да представи глобални перспективи в местния контекст на младите хора;
- да увеличи капацитета на местно ниво в предаването на информация за глобални въпроси на млади хора;
- да създаде подходи и методологии, подходящи за младежите, за процеса на учене-действие при глобалните проблеми, като се използва поп културата.

Наръчникът е специално разработен с цел местни организации, структури, обучители и работещи с млади хора да предадат глобалното образование на младите хора, като използват поп култура. Също така наръчникът предлага методологии, които са ориентирани към учащия и към диалога, такива за участие и експериментални методи, вплетени в темите и формите на поп културата.

Този наръчник е структуриран в шест глави, разглеждащи различните аспекти на ангажирането на млади хора с глобалното образование чрез няколко главни теми: Поп култура и глобално образование, учене с поп култура и действие с поп култура. Глава 6 накратко обсъжда ролята на оценката в процеса на глобалното учене, като включва и примери, които могат да се използват в комбинация с останалите дейности.

Също така можете да видите контактите на екипа и партньорите на тази публикация. Споделете това четиво с колеги, контакти и хора във вашата мрежа, които може да са заинтересовани.

Междувременно се насладете на наръчника!

Цели и целеви групи на наръчника

Този наръчник е създаден с цел да ангажира активно младите хора с процесите на глобалното учене чрез подходите и методологиите на поп културата. Докато има много и добри ресурси, които вече са достъпни за младите хора, този наръчник се стреми да се съсредоточи върху елементите от поп културата, и как тези поп елементи могат да се използват за привличане на вниманието и интереса на младите хора да се ангажират с глобалните въпроси по значим начин. Наръчникът е разработен, осланяйки се на методологии, които са ориентирани към учащия и към диалога, методи за участие и експериментални, целящи да повишат информираността и разбирането на младите хора за Целите за устойчивото развитие, като се обръща особено внимание на три от седемнадесетте цели: Цел 5 – Равенство между половете, Цел 11 – Устойчиви градове и общности и Цел 12 – Отговорно потребление.

Наръчникът е разработен главно за работещи с млади хора и обучители в сферата на неформалното образование, които работят с младежи между 14 и 30 години, но също така може да се използва и в сферата на формалното образование. Тъй като самият проект се фокусира върху организации и структури в малки населени места с не повече от 50,000 жители, наръчникът е разработен да отговаря на тези условия. Разбира се, дейностите могат да се прилагат и в по-големи градове.

Екипът на проекта желае да поддържа контакт с общностите си, да следи дейностите им, и по този начин да допринесе към глобална общност от ангажирани граждани, стремящи се да работят за устойчиво развитие. Затова, моля, използвайте хаштаговете **#GEGL** и **#GlobalEducationGoesPop**, когато споделяте всякаква информация в социалните мрежи, свързана с наръчника, проекта, както и разбира се, вашите ходове, които са резултат на дейности, предложени в наръчника.

За проекта

„Глобално образование на местно ниво“ е тригодишен проект за глобалното образование (2017 – 2020), финансиран от Европейския съюз, който събира седем партньорски организации, които да насърчат ангажираността на европейските граждани да поемат активна роля в справянето с предизвикателствата на взаимозависимия свят, в който живеем. Проектът ангажира над 30 малки населени места (под 50,000 жители), където ще се състоят дейностите, включващи главно млади хора. Повишаването на информираността, изграждането на капацитет от местни структури и предприемането на действия са част от ключовите процеси на проекта. Ориентиран е около два ключови подхода: ***Ставаме местни и Ставаме поп.***

Ставаме местни

Макар и да включва редица международни дейности и процеси, основната интервенция на проекта е в малки общности (най-много 50,000 души, но се целим към по-малки) в шест страни, членки на Европейския съюз, а именно Австрия, България, Кипър, Литва, Словения и Испания. „Заземяващи“ глобални въпроси и процеси на глобалното образование на местно ниво са червената нишка през целия проект, като така отговаря на липсата на концентрирани усилия да се ангажират общности в малки градове и да се повиши информираността относно глобалните проблеми (обикновено те са по-изолирани по отношение на възможности за учене и взаимодействие). Комбинацията от желание за учене и действия позволява по-добро свързване на местните реалности с глобалните въпроси и предприемането на местни действия за глобална промяна. Проектът не само се докосва до местно ниво, но значително инвестира в построяването на достатъчно голям институционален и личен капацитет за учене и действие около глобалните въпроси, дори след приключването на проекта.

Ставаме поп

Идеята да използваме поп културата като проводник и начална точка за разглеждане на глобални въпроси с млади хора е доста иновативна и има голям потенциал. Досега глобалната информираност е занимавала основно млади хора чрез училища, използвайки съдържание, основано на учебната програма. Използването на поп култура, с която младите хора вече са ангажирани и се интересуват дълбоко от нея, довежда нови перспективи за бъдещото педагогическо развитие на глобалното образование. Основавайки се на това, което е модерно при младите хора, проектът издава този подходящ за младежи наръчник, както и обучителен онлайн курс, свързващ глобалните въпроси с популярната музика, филми, сериали, миймове, ютубъри и влогъри, видео игри, комикси, графити и социални мрежи. Чрез развиване на дейностите си след участие в процеса на глобално обучение, младите хора имат възможността да използват любимите си елементи от поп културата, за да повишат информираността за глобални въпроси, както и промотиране на целите за устойчиво развитие.

Повече информация за проекта, дейностите и партньорите му може да се намери в страницата на проекта: ***www.globalgoeslocal.cega.bg***

Партньорски организации

Фондация С.Е.Г.А. (България)

С.Е.Г.А. – Старт за ефективни граждански алтернативи е координиращият партньор на този консорциум. С.Е.Г.А. работи за изграждане на капацитет на различни нива, промяна на нагласи и подобряване на политики за социално включване на общности в неравностойно положение. С.Е.Г.А. е неправителствена организация, регистрирана през 1995, работеща в обществена полза. Работи в три основни направления: изграждане на капацитет за социално включване на общности в неравностойно положение; подобряване на политики за социално включване на общности в неравностойно положение; международно развитие, особено в сферата на работата с младежи. Приоритетните теми са глобално образование и опити за отстраняване на глобалната бедност, човешки права, равнопоставеност на половете и устойчиви начини на живот. Основните целеви групи са местни организации и групи; публични структури на местно и национално ниво и училища. Младите хора са хоризонтален приоритет във всички направления и целеви групи. *www.cega.bg*

African Study Centre (Словения):

Институтът по Африканистика е неправителствена организация, създадена през 2004 като мигрантска организация, работеща за повишаване на информираността и застъпничество. Институтът се стреми да бъде център за изследвания, глобално образование и образование за развитие, застъпничество, диалог за многообразие, устойчивост, предприемачество и глобални перспективи. Екипът на Института осъществява различни проекти в Словения с хора, търсещи убежище, бежанци, мигранти и малцинства, общности и младежи (както в начална степен в училище, така и в гимназии, университети и младежки центрове), както и с местни, национални власти и медии. Институтът активно участва в мрежата на диаспората в Африка като мозъчен тръст, работещ върху развиването на политиките на връзката между Африканския и Европейския съюз за глобално устойчиво развитие. *www.african-studies.org*

Cazalla Intercultural (Испания):

Cazalla Intercultural е местна неправителствена организация, ситуирана в Лорка, Мурсия, в югоизточната част на Испания, създадена през 2007. Мисията на екипа от професионалисти е да промотира активно гражданство, социално включване, младежка мобилност, доброволчество, устойчиво

развитие, защита на човешките права, интеграция, антидискриминация и дейности срещу насилието, основано на пола чрез неформално образование и международно сътрудничество. Тяхната работа е структурирана в четири главни области: доброволчество, изграждане на капацитет, международно сътрудничество в сферата на младите хора и местна младежка работа. *www.cazalla-intercultural.org*

Future Worlds Center (Кипър):

Център „Бъдещи светове“ е инкубатор на социални предприемачи, разработващи и изпълняващи проекти, които насърчават културата на съвместно съществуване, правата на човека и мир, като използват методи, основани на най-новите технологии, науката за диалогичния дизайн, и демократичния диалог. Мисията на Центъра е да позволи на хората да преосмислят и пререшат обществени предизвикателства, както на местно, така и на европейско ниво. Действията на Центъра са поставени точно на ръба, където обществената промяна може да се случи. Това е организация, в която идеи, проекти, методологии и хора са взаимосвързани. Центърът има три оперираща звена: Звено за глобално образование, Отдел Дизайн на бъдещето и Лаборатория за нова медия. *www.futureworldscenter.org*

Global Citizens' Academy (Литва):

Академия Глобални граждани (GCA) е неправителствена организация, която цели да промотира активно глобално гражданство и благосъстояние при младите хора в Литва и в чужбина. Изградена е върху основните ценности на социалната справедливост, солидарност, уважение, отговорност към себе си и други хора, широкоскроеност, активно участие, сътрудничество и вяра в промяната. Зоните, в които Академията специализира, включват глобално образование и глобално гражданство, образование за правата на човека, промотиране на равенство и социално включване при младите хора, междукултурен диалог, принос към личното развитие и благополучие на младите хора. *www.globalcitizen.lt*

Südwind (Австрия):

Като неправителствена организация, свързана с развитие и политика, Агенция „Южен вятър“ (Südwind) се ангажира в продължение на 40 години с устойчиво глобално развитие, човешки права и справедливи условия на труд в Глобалния Юг. Основната задача на организацията се състои от образователна работа в и извън училище, както и издаването на списанието Südwind. С помощта на партньорски организации от целия свят

Südwind получават информация от първа ръка. Идеята е да се комуникират глобални теми на местно ниво. Темите, върху които се съсредоточават, са: по-справедлива глобализация, цели за устойчивото развитие, образование за глобално гражданство, справедлива търговия (fair trade), справедливи условия на труд, по-справедлива икономическа система, както и миграция и развитие. *www.suedwind.at*

Young People We Care (Гана):

„Ние се грижим за младите хора“ (YPWC) е организация с нестопанска цел, създадена в Гана. Организацията се управлява от млади хора (от 15 до 30-годишни), както и по-възрастни специалисти, които работят по въпроси, свързани с младите хора и развитието по цял свят. YPWC са силно ориентирани към устойчиво развитие, осъзнаването на целите за устойчивото развитие, както и насърчаване на културата на мира и универсалните човешки права за всички.

Целта на YPWC е да извиси „гласа на младите“, който се стреми да посочи многобройните предизвикателства, пред които са изправени лидерите на утрешния ден, като ефективно използва младите находчиви умове, за да повлияе последователно и хармонизирано на процеса на формулиране и развитие на глобалната политика. Мисията е да предоставят инструменти и ресурси на младите хора за ефективни действия, като насърчават младежкото участие в глобалните въпроси, и определянето и изграждането на устойчиви партньорства, които се стремят към младежко развитие. *www.ypwc.org*

МЛАДИ ХОРА, ПОП КУЛТУРА И ГЛОБАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

От какво се интересуват младите хора?

За последното проучване, озаглавено „Млада Европа 2019“[1] бяха интервюирани онлайн 8,220 души на възраст между 16 и 26 години по теми като собствената им жизнена среда, идентичност(и) и нагласи. Проучването се състоя в Германия, Великобритания, Франция, Испания, Италия, Гърция, Полша, Дания, Швеция, Финландия и Норвегия. Сред основните констатации на изследването, наред с други, е изводът, че **миграцията и убежището, екологичната политика и икономическата и фискалната политика** се считат за главните предизвикателства, които трябва да се решат в Европейския съюз. Един от петима млади европейци е бил на демонстрации в рамките на дванадесет месеца. Пропорцията на млади хора, които избягват употребата на продукти по политически или етически причини, или които ги консумират по тези причини, е също толкова голяма. Младите хора станаха политически активни, особено що се отнася до **опазване на околната среда, равно заплащане и равенство на половете.** Политическото участие се осъществява офлайн, по-често онлайн („харесвания“ и споделяне на политически възгледи в социалните мрежи, участване в онлайн петиции). Докато опазването на климата и политиката за опазване на околната среда са по-скоро възможност за младите хора, отколкото заплаха, темата за имиграцията и миграцията очевидно се възприема или като възможност за нечий собствен живот, или като заплаха. Нарастващата дигитализация се възприема преди всичко като възможност, а само малцина виждат това развитие като проблематично. По отношение на „Европа“, от една страна, има ясно изразено желание за по-силно сближаване на европейските държави. От друга страна, избирателната активност на младите хора, особено при европейските избори, продължава да намалява и гласуването като цяло се разбира все по-малко като задължение. Съществува значителен скептицизъм по отношение на факта, че политиците се стремят към близък контакт с населението, и че представляват интересите им по подходящ начин.

По-широк поглед над това, от какво се интересуват младите хора днес, се представя от „Младежки цели“, създадени като част от Стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019-2027. Младежките цели също така подчертават областите, в които промяна трябва да се случи, за да може младите хора в Европа да осъзнаят потенциала си. Около 50,000 млади хора от всички страни в Европейския съюз участваха в изследване през 2018, върху което се формулираха следните 11 Младежки цели[2]:

1. Свързване на Европейския съюз с младежта
2. Равенство между всички полове
3. Приобщаващи общества

1. www.tui-stiftung.de/unsere-projekte/junges-europa-die-jugendstudie-der-tui-stiftung/junges-europa-2019-die-jugendstudie-der-tui-stiftung/ (посетен август 2019)
2. www.youthconf.at/wp-content/uploads/2018/04/YouthGoalsHandout.pdf (посетен август 2019)

4. Информация и конструктивен диалог
5. Психично здраве и благоденствие
6. Осигуряване на подкрепа на младежта в селските райони
7. Качествена заетост за всички
8. Качествено учене
9. Пространство и участие за всички
10. Устойчива зелена Европа
11. Младежки организации и европейски програми за младежта

Когато погледнем как интересите на младите хора могат да се превърнат в реалност, едно немско представително проучване дава отговор на въпроса как младите хора обичат да учат и да усвояват нов материал. 818 немскоговорещи тийнейджъри на възраст от 12 до 19 години, живеещи в частни домакинства, бяха попитани за ползата от културно образование в дигиталните културни плтаформи (МЛАДЕЖ / YOUTUBE / КУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ / ХОРИЗОНТ 2019).

Аудио-визуалното учене под формата на интернет видеа е от голяма важност и представлява нормална част от ежедневието на младите хора. Видео платформата YouTube® е водещият дигитален медиум за младите хора, а почти половината от тях също така го използват и за учене. За много от тийнейджърите видеата са стимул за тях самите да станат художествено активни – чувстват се вдъхновени да имитират и да участват в области като танци, филми, игри и рисуване. Привлекателното при обучителните и обяснителните видеа е, че могат да се гледат колкото пъти искаме, както и когато искаме, което изглежда покрива очакванията на младите хора за техните собствени ритми на учене и време, в което да го правят. Също така младите хора остават с впечатлението, че това, което се показва онлайн, е възможно и лесно за тях. За по-голямата част от анкетираните е важно видеоклиповете да са „забавни“, „смешни“ и „нови / съвременни“. При избора на видеа те разчитат на препоръки от приятели, инфлуенсъри, семейство и учители. По-голямата част от интервюираните млади хора искат по-голямо покритие, критичен анализ и помощ при правенето на интернет видеа в училище.[3]

3. https://www.bosch-stiftung.de/sites/default/files/publications/pdf/2019-06/Studie_Jugend%20Youtube%20Kulturelle%20Bildung%202019.pdf

Концепцията за поп култура

В тази публикация поп културата се разбира като сегашната култура на младите хора. Именно тя е постоянно меняща се и е подложена на много различни влияния. Нещо, което е популярно днес, утре вече може и да е демоде. Изразът „поп култура“ е известен най-вече заради еквивалента си от музикалната индустрия: музиката, която се пуска по популярни радио станции.

Всяко поколение младежи създава своя собствена поп идентичност, която е свързана с музика, спорт, игри, храна, начин на живот и дори усещане за живот. Поради съществуването на интернет и на лесния достъп до информация и медии, поп културата става по-широка и по-смесена. Но това също така променя самата поп култура. В своите начала е била много политическа. В днешно време изглежда, че е по-комерсиална, в много аспекти става въпрос за продажба и потребление. Артистите се опитват да продават, а не да шокират.

Поп културата следва различни механизми:

- Амбивалентност: премахват се очевидните противоречия, например виртуалност и реалност или технология и емоция.
- Принципът на актуалността и преследването на новото. Съответно поп културата следва принципа на модата.
- Използване на медии: Те са основното средство за представяне и помощ при разпространение на произхода на поп културата. Те влияят на и/или интерактивно включват потребителите, например в Уикипедия, eBay или подкасти.
- Постоянно нарушаване на статуквото, резки промени и свързания с тях субкултурен и революционен имидж, който се използва от големите марки днес.
- Удовлетворяване на нуждите за забавление и интензивни преживявания.

Влиянието на медиите

Илюстрация: www.freepik.com

Влиянието на медиите върху нашия начин на живот и върху поп културата продължава да расте. Медиите ни насилват постоянно да консумираме повече; инфлуенсърите в YouTube®, поради силното им присъствие и високата им репутация в социалните мрежи, са основните носители на реклама и маркетинг.

Друга мода, произлизаща от поп културата, са интернет феномени, например като предизвика-

телствата „Сьомга“, „10 години“ или „Ледена кофа“, където обикновени хора записват „луди“ предизвикателства на видео и ги публикуват в интернет.

Млади хора и поп култура

Илюстрация: www.freepik.com

По отношение на младите хора, поп културата играе важна роля във връзката с тяхната идентичност, създаването на собствена култура, себеизразяване, възможността да се преструват на други хора, изразяване на емоции, себеоткриване и желание да бъдат забелязани. Най-общо казано, младите хора днес се интересуват от различните елементи на поп културата, стига да са привлекателни, визуални, популярни, достъпни, пристрастяващи и лесни за смилане (например 30-секундно видео). Искат да получават незабавна обратна връзка. Да получаваш „харесвания“ е заместител на социалното приемане. Младите хора искат да имат възможността да избират и не искат да бъдат ограничавани от някого, който им казва какво да правят. Младите хора обичат да изразяват себе си чрез картинки и емотикони, обичат да общуват бързо и лесно. Друго тяхно желание е да създават различни идентичности, да научават за тях и да експериментират с тях. Обичат да имат възможността да бъдат анонимни в пространства, където няма родители. Също така искат да имат възможности за обучение.

Поп културата онлайн

Най-важният канал за поп култура при младите хора е интернет – особено платформата YouTube®. Там те намират видеата на влогъри и инфлуенсъри, които се занимават с различни теми. Други популярни канали са приложенията за социални мрежи Instagram (безплатно онлайн приложение за споделяне на снимки, както и социална мрежа, която позволява на потребителите да редактират и качват снимки и кратки видеа) и Snapchat (безплатно приложение за бързи съобщения за смартфони и таблети).

До влогърите седят блогърите, които работят на подобен принцип, с разликата, че блогърите пишат, а влогърите снимат и редактират видеа. Американската компания Netflix предлага платен стрийминг и продукция на филми и сериали и позволява на младите хора да гледат филмите, които те искат, когато поискат. Amazon също предлага излъчване на филми и сериали.

Илюстрация: www.freepik.com

Поп културата офлайн

Илюстрация: www.freepik.com

Офлайн каналите, където младите хора се свързват с поп културата, са многостранни. Комикси, видео игри, филми, токшоута, риалити програми, стендъп комедия, рецитали, тривия в барове, реклами/кампании, марки, музика и изкуство са примери.

Популярни движения при младите хора

Тъй като **защитата на климата** е една от темите, от които много млади хора се интересуват, блогове, постове, снимки и видеа в социалните мрежи, занимаващи се с устойчив начин на живот стават все по-модерни и вече са част от поп културата на младите хора (например блог постове и видеа на dariadaria).

Настоящото световно движение „Петъци за бъдеще“ показва, че около 2 милиона млади хора по света искат да бъдат част от огромна промяна, да изпитват самоефективност и да действат за собственото си бъдеще. Това, което движението също показва, е че има огромен брой млади хора, които искат да се срещат в истинския живот (офлайн), да се свързват с истински хора, да се борят заедно за нещо истинско, да създават постери и банери и да организират срещи, протести, дейности и работни срещи.

Илюстрация: www.freepik.com

Движението използва както онлайн, така и офлайн канали, за да популяризира устойчивия начин на живот, да свърже младите хора и да задейства промяна към по-устойчив свят. Освен това движението може да се разглежда и като опит на младите хора да се отделят от поколението на своите родители от една страна, и от етапа на детството от друга. Така че не става въпрос само за протестиране за по-здравословна околна среда, но и за това, че са против начина на живот на техните родители. Може би бунтарското и революционното са форми на изразяване за днешната младеж.

Глобално образование и цели за устойчивото развитие

Глобална взаимосвързаност – от ползи до предизвикателства

Живеем в свят, където всички имаме връзка с други хора – социални, политически, икономически и екологични. Засилената търговия между държавите, миграционните потоци, растежът на международните и политическите организации и промените в транспортните и комуникационните технологии означава, че броят на тези връзки бързо нараства.

Да бъдем част от глобализираната и тясно свързана общност носи много ползи на човешките същества. Допринася за разширяването на хоризонтите на хората, увеличава възможността за консумация на стоки, произведени в различни части на света, осигурява достъп до знание и до продуктите на науката и технологията, спомага за развитието на разбирането на хората за многообразието в обществата, предоставя повече възможности за лично и социално развитие, както и възможности за споделяне на идеи и съвместни действия за решаване на общи проблеми.

В същото време процесът на глобализация създава много социални, икономически и екологични предизвикателства, а именно нарастващата бедност в обществата, растяща пропаст между богати и бедни страни, различия между привилегированите и непривилегированите хора, насилствена миграция, нарушаване на човешките права, експлоатация на уязвими групи хора, расизъм и ксенофобия, въоръжени конфликти, несигурност и растящ индивидуализъм, промяна в климата, екологичен дисбаланс, замърсяване, изчерпване на природни ресурси и много други.

Справяне с големи глобални предизвикателства. Програмата за устойчиво развитие до 2030 година

За да се справят с големите проблеми, с които глобалното общество се сблъсква днес, световните лидери сключиха споразумение, което ще подпомогне устойчивото развитие на нашата планета. През септември 2015 г. Общото събрание на Организацията на обединените нации прие Програмата за устойчиво развитие до 2030 г., известна още като Цели за устойчивото развитие. Тази програма е приложима във всяка държава и цели да мобилизира усилията за преодоляване на всички форми на бедност; борба с неравенствата и справяне с изменението на климата, като се гарантира, че никой не е неглижиран. Програмата включва 17 цели със 169 свързани цели, насочени към големи социални, икономически и екологични предизвикателства на съвременния свят. Изградена е върху:

Хората – Целите се стремят да премахнат бедността и глада и да гарантират, че всички хора могат да изпълнят потенциала си достойно и равно, и в здравословна среда.

Планетата – Целите са насочени към защитата на нашата планета от разрушаване чрез устойчиво потребление и производство, устойчиво управление на природните ресурси и спешни действия срещу изменението на климата.

Просперитет – Целите са предназначени да гарантират, че всички хора могат да се радват на просперираща и пълноценен живот и че икономическият, социалният и технологичният прогрес се случва в хармония с природата.

Мир – Целите насърчават мирни, справедливи и приобщаващи общества, свободни от страх и насилие. Устойчивото развитие не е възможно без мир, а мирът не е възможен без устойчиво развитие!

Партньорство – Програмата за Целите призовава всички заинтересовани страни да мобилизират своите усилия за постигане на Целите за устойчивото развитие, основани на духа на засилената глобална солидарност, особено съсредоточена върху нуждите на най-бедните и уязвимите, с участието на всички държави, всички заинтересовани страни и всички хора.

В рамките на този проект приоритетът се поставя върху три от Целите за устойчивото развитие, които се адресират чрез дейностите по проекта:

- Цел 5 – ***Равенство между половете.*** Цели постигане на равенство между половете и даване на възможност на всички жени и момичета. Защо е важно? Има много причини за това. Първо, равенството между половете е основно човешко право и необходима основа за мирен, просперираща и устойчив свят. Освен това насърчаването на равенството между половете и осигуряването на равни възможности за всички, независимо от пола, е от решаващо значение за всички области на едно пълноценно общество – от намаляване на бедността и неравенството до осигуряване на здраве и благополучие и достъп до образование.
- Цел 11 – ***Устойчиви градове и общности.*** Цели да направи градовете приобщаващи, безопасни, гъвкави и устойчиви. Тъй като светът става все по-урбанизиран и населението, живеещо в градските райони, се увеличава, стремежът към равенство и приобщаване на всички хора, осигуряването на прилични жилища и ефективно управление на отпадъците, справянето с проблемите на замърсяването и консумацията на енергия, както и осигуряване на защита от природни бедствия и ефектите от изменението на климата, са от огромно значение за изграждането на силни и устойчиви общности.

- Цел 12 – ***Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство.*** Нашите лични образци са най-лесният начин да се свързваме с по-широкия свят ежедневно. Чрез личните ни образци на потребление постигаме огромен ефект (както позитивен, така и негативен) върху трите измерения на устойчивото развитие – общество, икономика и околна среда. Затова търсенето на начини да направим нашите модели на потребление и производство устойчиви и инициирането дори на малки промени може да доведе до позитивно въздействие върху хората по целия свят.

Въпреки че партньорите на този проект се съсредоточават предимно върху тези гореспоменати цели, важно е да се запомни фактът, че всички 17 цели са много взаимосвързани. Например осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство (Цел 12) не може да се постигне без да има добри условия за труд за хората (Цел 8), а осигуряването на добри жилища и условия за живот (Цел 11) може да доведе до намаляване на бедността (Цел 1). Освен това осигуряването на качествено образования (Цел 4) е в основата на Програмата за устойчиво развитие и е от съществено значение за успеха на всички Цели.

Глобално гражданство и глобално образование

Постигането на Целите за устойчивото развитие е обща отговорност за всички: правителства, бизнеси, граждански общества. Всеки индивид играе важна роля в изпълнението на Целите. Отделните навици, поведения и действия имат ефект върху хората и планетата, и затова имаме нужда всяко едно човешко същество на този свят да действа в обществото като активен и отговорен глобален гражданин.

Кого можем да считаме за глобален гражданин? Всички ние имаме много ползи и привилегии от това, че сме част от глобална общност. Но как се справяме с глобалните предизвикателства? Каква е нашата отговорност спрямо тях?

Има много определения на глобален гражданин. Ето едно, предоставено от авторите на Шест стъпки към глобално гражданство, Наръчник за младежки лидери и обучители: „Глобален гражданин е този, който разпознава ползите от това да бъде част от глобалната общност, но признава и личната си отговорност към тази общност и предприема действия в тази посока. Поведението на глобалния гражданин се основава на разбиране на глобалните взаимосвързаности и ангажименти към колективното добруване."

Цел 4.7 признава колко е важно всеки човек да придобие знанията и уменията да насърчава устойчивото развитие. Глобалното образование е един от холистичните образователни подходи, които могат да помогнат на всеки човек да се развие като активен и отговорен гражданин, и да допринесе за положителна промяна към по-устойчива и справедлива планета, както на местно, така и на глобално ниво. Това е активен процес на обучение, изграден върху ценностите на солидарност, равенство, справедливост, приобщаване и сътрудничество, допринася за премахването на бедността и насърчаването на устойчивото развитие. Глобалното образование позволява на всеки учещ се да премине през процеса обучение-действие и по този начин да развие собствените си разбирания, умения и ценности, необходими за допринасянето към устойчивост на местните и глобалните общности.

Резултати от обучението и рамка за глобална компетентност

„Глобалната компетентност е способността и желанието за разбиране и действие по въпроси от глобално значение.“

Глобалното образование е процес на обучение и като такъв цели да развие специфичните набори от компетентности сред учащите, с които работим. И така, какво наистина искаме да направим, когато преподаваме глобално образование? Искаме да заведем хората на учебно пътешествие с крайна цел да ги мотивираме и развием капацитет за предприемане на действие, да се борим срещу глобалните несправедливости и да се борим за устойчиво развитие.

Тази крайна цел изисква няколко стъпки, тъй като младежите и младежките работници трябва по-добре да разбират света и неговата взаимосвързаност преди да предприемат действия. Това включва възможността да разгледат и разбират как собствените им действия оказват влияние върху хората от другата част на света; критично мислене, което означава способност за критична оценка, запитване и преосмисляне на прочетеното, гледаното и чутото на публично място. Те трябва да развият способностите, които най-накрая ще подтикнат към действия, като съпричастност, солидарност, създаване и поддържане на значими отношения, както и борба срещу стереотипи и предразсъдъци.

Съществуват много рамки в областта на глобалното образование. Този наръчник ще насочи вниманието ви към тази рамка, разработена от CCSSO и Asia Society, която показва четири измерения или групи от компетенции, които са:

Изследване на света – учащите са в състояние и са мотивирани да задават въпроси, за да разбират света по-добре, неговата взаимосвързаност и проблеми, които са глобално важни. Развиват възможността на критичното мислене. Успяват да развият аргумент, базиран на убедителни доказателства, които отчитат множество перспективи;

Разпознаване на перспективи – междукултурна компетентност, разпознаване на факта, че гледната точка на един човек може да бъде различна от тази на други по отношение на ценности, достъп до информация, образование, качество на живот и др.;

Обсъждане на идеи – способност за работа и общуване с различни групи, активно слушане, сътрудничество;

Предприемане на действие – учащите притежават ноу-хау, мотивацията и куража да планират и изпълнят дейности, да могат да оценят въздействието, като взимат предвид потенциалните последици за другите.

Графика: Образование за глобална компетентност: Подготовка на младежта ни да се свърже със света, Вероника Боикс Мансила и Антъни Джаксън

Изследвайте света

- Идентифицирайте проблем, генерирайте въпроси и обяснете значението му.
- Използвайте различни езици, източници и медии, за да идентифицирате и претеглите съответните доказателства.
- Анализирайте, интегрирайте и синтезирайте доказателствата, за да давате ясни отговори.
- Разработете архумент въз основа на неопровержими доказателства и направете обосновани изводи.

Разпознавайте рспективите

- Разпознавайте и изразявайте собствената си гледна точка и идентифицирайте влиянията върху нея.
- Разгледайте перспективите на другите и установете какво им влияе.
- Обяснете въздействието на културните взаимодействия.
- Представете как диференциалният достъп до знания, технологии и ресурси влияе на качеството на живот и перспективите.

Поемете инициатива

- Определете и създайте възможности за лични или съвместни действия за подобряване на условията.
- Оценете опциите и планирайте действия въз основа на доказателства и потенциал за въздействие.
- Действайте лично или съвместно по творчески и етични начини, за да допринесете за подобряване и да оцените въздействието на предприетите действия.
- Размислете върху способността да се застъпвате и да допринасяте за подобряване.

Комуникирайте идеи

- Разгледайте по какъв начин многообразната аудитория възприема смисъла и как това се отразява на комуникацията.
- Слушайте и общувайте ефективно с различни хора.
- Изберете и използвайте подходящи технология и медии за комуникация с многообразна аудитория.
- Помислете как комуникацията влияе на разбирането и сътрудничеството в един взаимозависим свят.

КАК ДА СЕ ИЗПОЛЗВА НАРЪЧНИКЪТ

Този наръчник е създаден, за да се използва в различни учебни условия с млади хора на възраст между 14 и 30 години. Насочен е към работещите с младежи в сферата на неформалното образование, но също така може да се използва от учители в сферата на формалното образование. Дейностите са проектирани по начин, по който могат да бъдат адаптирани според възрастта на участниците и повечето от тях стават за по-малки групи, както и за малко по-големи групи от 30 или 35 участници.

Най-полезно би било да се използват различни инструменти и дейности от наръчника, за да може участниците да се ангажират и мотивират да предприемат собствени действия след това.

Структура на наръчника

Този наръчник е структуриран в шест глави, покриващи различните аспекти на ангажирането на млади участници в глобалното образование чрез поп култура. В уводната глава се разглежда накратко какво представлява проектът „Глобално образование на местно ниво“, както и кой стои зад този наръчник. Глава 2 изследва от какво се интересуват младите хора, обсъжда различните елементи на поп културата и нейното значение за младежите; по-нататък съдържа въведение към Целите за устойчивото развитие, както и към глобалното образование и рамката за глобална компетентност, върху която е изграден наръчникът. Глава 3 разглежда начините как да се използва. Глава 4 съдържа по-голямата част от действителните учебни дейности – обхваща пет единици, които са тематично и методологично свързани с поп културата и с интересите на младите хора, а именно: Звуци и думи; Фотография и визуално изразяване; Движещо се изкуство; Социални мрежи и Дигитален активизъм; Улично изкуство/Градска поп култура. Глава 5 се фокусира над предприемането на действия като резултат от глобалния учебен процес. Накрая, глава 6 накратко обсъжда ролята на оценяването в рамките на глобалния учебен процес и включва примери, които могат да се използват в комбинация с останалите дейности. Главите са последвани от речник с ключови термини, използвани в наръчника.

Дейностите

Всички дейности в този наръчник са проектирани по много практичен и ангажиращ начин. Те са много креативни и практически, базирани върху различните елементи от поп културата, с цел да привлекат интереса и любопитството на младите хора. Обучителните цели на всички дейности са свързани с една или всички три Цели за устойчивото развитие (Цели 5, 11, 12), които са избрани в основата на проекта „Глобално образование на местно ниво“. Няколко от дейностите включват действия и на открито, където участниците са поканени да разгледат своите град, община, квартал, и да включат тези публични пространства в своето обучение.

Всяка дейност е представена, следвайки една и съща структура, за да бъде лесно да се движите по тях. Всяко описание на дейностите включва следните елементи:

Въведение – кратка информация за дейността и как тя е свързана с тематичната единица на наръчника.

Обща цел – какво трябва да се постигне чрез осъществяване на дейността.

Цели на обучение – какво се очаква от участниците да научат чрез дейността.

Размер на групата – приблизителен брой на участниците, за които е предназначена дейността.

Време – приблизителна продължителност на дейността. Моля, обърнете внимание, че това е само приблизителна стойност и може да варира в зависимост от размера и нивото на ангажираност на групата, стила на фасилитиране и подхода, който предприемате при обобщаване.

Пространство и материали – практически неща, които ще са ви нужни по време на дейността. Ако не се споменават изисквания за пространство, това значи, че няма нищо конкретно, което трябва да се вземе под внимание.

Описание на дейността – инструкции стъпка по стъпка как да протече дейността, включително процесът на въвеждане на специфична информация (прочетена, показана или предоставена като физическо копие) на участниците.

Размисъл – примери за въпроси, които ще ви помогнат да водите процеса на размисъл, както и обобщението на дейността.

Съвети за фасилитиране, възможност за адаптация – практически предложения за възможни промени, както и идеи как да засилите специфичното въздействие на дейността.

Дейностите често могат да се използват независимо една от друга. В някои случаи обаче една дейност може да надгражда друга в рамките на една и съща тематична единица.

Матрица

	Направете ученето поп - Дейности																			
	Направи мийм	Свят на комикси	Изпей го	Думи на заем	Работа със снимки – Колекция от инструменти	Стенописи/Улично изкуство	Глобални впечатления	Кодекс на поведение към изображения и съобщения	Глобални супергерои	Ако този филм беше общност...	Женско-Мъжко?	Сценарий	Мислене чрез предизвикателства	Дигитален активизъм	Индивидуални дигитални инструменти	Онлайн и офлайн	Да направим дигитална кампания	Коментирай	Изкуство от боклук	Моето пространство
Цел 5: Равенство между половете	x		x		x		x	x	x		x	x		x	x	x	x	x		x
Цел 11: Устойчиви градове и общности		x		x	x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x	x		x
Цел 12: Устойчиво потребление и производство		x		x	x			x	x			x		x	x	x	x	x	x	x
Общи глобални проблеми/ Глобално образование					x			x	x				x							

Съвети към фасилитаторите

Ролята на обучителя и фасилитатора е комплексна. Една от основните им роли е да се уверят, че участниците се подкрепят по време на обучителния процес. Има много материали за това как могат да се развият и подобрят уменията на един фасилитатор. В допълнение към конкретните съвети след всяка дейност, тук предлагаме кратък списък с предложения, основани на съдържанието и методологията, обхванати в наръчника, като се взима предвид целевата група:

- Дейностите са предвидени за участници на възраст между 14 и 30 години. Моля, уверете се, че преди да организирате дейност, сте я адаптирали според участниците, като вземете предвид техните години, културни особености и предишни знания.
- Проверете законовите изисквания за дейности на открито.
- Бъдете гъвкави и креативни с:

Материалите и как да ги използвате. В този наръчник ще намерите инструменти с материали, които могат да се използват по различни начини.

Пространството – то може да ви подкрепи в процеса или да се превърне в пречка за обучителния процес на участниците. Разполагането с подходящо пространство и удобството помагат в процеса на организиране и изпълнение на дейностите.

Времето – за всеки инструмент имате отбелязана приблизителна продължителност. Моля, имайте предвид, че това може да варира в зависимост от размера на групата, стила на фасилитиране и подхода, който приемате в дискусиите.

- Адаптирайте въпросите – всяка група е различна, както и въпросите. Сложността и дори и броят на въпросите трябва да бъдат избрани според групата и нейните особености. Винаги преглеждайте въпросите преди да започнете работа с вашата група.
- Този наръчник е разработен през 2019. Някои от примерите може вече да не се популярни сред младите хора. Уверете се, че използвате примери, които са популярни сред групите, с които работите.
- Уверете се, че внимателно избирате примери за персонажи/публични фигури, тъй като някои от тях може да имат противоречиви мнения по определени въпроси (например, твърдят че са отговорни и ангажирани с борбата срещу глобалното затопляне, но имат фабрики, които не изпълняват официалните изисквания и замърсяват околната среда).
- Помислете как да създадете пространство, в което участниците открито (както и анонимно, ако се предпочита от групата) задават въпроси, които се отнасят за Целите за устойчивото развитие, или други въпроси, свързани с дейността. Един от начините е да сложите кутия или плик, където могат да записват въпросите си анонимно.
- Когато публикувате интелектуална собственост на участниците в интернет, се уверете, че имате тяхното (или това на родителите/настойниците) съгласие преди да публикувате снимки.

НАПРАВЕТЕ УЧЕНЕТО ПОП

Звуци и думи/Рапът е поп

Звуци и думи съдържа дейности, които включват младежите в използването на звуци и думи за изследване на Целите за устойчивото развитие, и ги стимулират да започнат да разказват и слушат истории, които имат смисъл за тях. Разказвайки, преосмисляйки и пренаписвайки историите, които са чули, участниците могат да се включат в критичен диалог, който да свърже собствените им преживявания с по-мащабни въпроси.

Дейностите дават възможност на участниците да споделят истории и да интерпретират преживявания, да бъдат поставени в света на историята, където да участват в разгръщаща се история. Дейностите предоставят широк спектър от възможности за обучение, като инкорпориране на знания, учене чрез правене, размисъл върху конкретни действия и съвместно обучение.

В дейностите фасилитаторът може да решава дали да използва конкретни популярни персонажи от книги/филми или инструменти и популярни фрази, за да промотират или създадат определена идея.

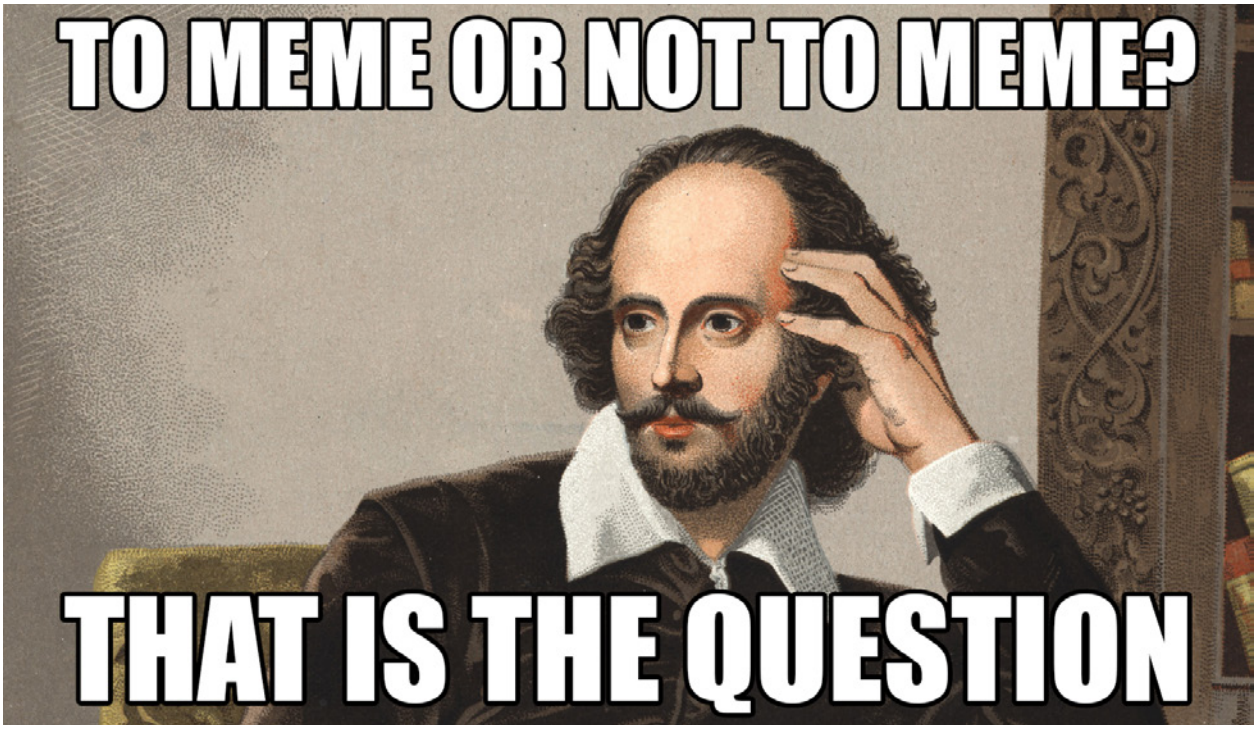

Направи мийм

ПРЕДСТАВЯНЕ

Дейността е свързана с използването на миймове, които са много популярни сред младите хора, и чрез които могат да предават различни послания.

ОБЩА ЦЕЛ

Изследване на основите и формите на дискриминация срещу жени и момичета (Цел 5).

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Обяснете на участниците реалността на половите стереотипи и сексизма.
- Развийте критично мислене и умения за дискусия.
- Насърчавайте солидарността, равенството и уважението.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-25 участници

ВРЕМЕ

60-90 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Хартия
- Лепило
- Ножици
- Моливи/химикали/маркери
- Примери за миймове

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Обяснете на участниците, че ще използват телефоните си или други устройства, с които могат да сърфират в интернет (таблети, компютри). В случай, че не всички участници имат такова устройство, сформирайте групите така, че да има по едно за всяка група от двама до четирима участници.

Действия:

Първа стъпка:

- Направете главоблъсканица с участниците. Попитайте ги какво смятат, че са „стереотипите“ и „сексизмът“. Заедно определете термините в края на главоблъсканицата.

Втора стъпка:

- Помолете участниците да създадат собствени миймове. Дайте им списания, от които могат да изрязват картинки, да рисуват и да добавят текст. Помолете ги да напишат по нещо за различните полове. Може да бъде нещо, което са чували или прочели някъде и/или да си измислят нови изречения.

Трета стъпка:

- Помолете участниците да покажат миймовете, които са създали, на другите участници. Обсъдете с тях техните мнения за това какво виждат и как са решили да изберат тези изображения и текст за своите миймове.
- Отворете дискусията за други срещи с миймове, които участниците може да са имали преди. Виждали ли са миймове, които са сексистки? По какъв начин са били сексистки? Как това ги е накарало да се почувстват?
- Може да помолите участниците да потърсят други миймове онлайн и да споделят какво виждат, особено във връзка с равенството между половете.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как решихте какво да сложите във вашия мийм?
- За кого са миймовете? За кого има повече миймове – за мъже или за жени?
- Защо мислите, че е така?
- Какво бихте променили във вашите миймове, за да имат обратното (или различно) значение?
- Има ли положителни и отрицателни страни на това да се използват миймове?

- Бихте ли променили нещо във вашите миймове след като сте видели други в интернет?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Участниците могат да работят индивидуално или в малки групи от 2-4 души. Ако има нужда, обяснете какво е мийм, ако участниците не са виждали преди или не са запознати с термина. Можете също да помолите някого от участниците да го обясни на другите.

Можете да ги помолите да създадат миймове онлайн, като използват един от сайтовете за генериране на миймове. Има уебсайтове, които предоставят изображения и място, на което да добавите текст, както и опцията да качите собствено изображение.

Ако има такава възможност, подготвителната фаза за това упражнение също може да включва:

- Тест Kahoot[4] с въпроси, свързани с Цел 5
- Женско-Мъжко? (дейност 4.3.3 в този наръчник)
- Главоблъсканица за асоциации, които идват на ум, когато чуят думите „момче“/“мъж“, „момиче“/“жена“, както и дискусия за социално конструираните роли и как те са свързани със стереотипите, сексизма и половото (не)равенство.

Варианти:

- Може да подготвите вече съществуващи миймове като примери за обсъждане на тази или някоя друга от Целите за устойчивото развитие, с които миймовете са тематично свързани. Уверете се, че примерите са подходящи и ясни.

4. www.kahoot.com

Илюстрация: www.freepik.com

Свят на комикси

ПРЕДСТАВЯНЕ

Комиксите могат да бъдат мощен инструмент, с който да се изразяват идеи чрез изображения, комбинирани с текст. Участниците могат да използват класически персонажи или да създадат и разработят свои собствени. Комиксите могат да разградят абстрактни и сложни понятия чрез използването на изображения, както и чрез метафори.

ОБЩА ЦЕЛ

Включете участниците в процеса на решаване на проблем, свързан с Целите за устойчивото развитие (фокус върху Цел 11 и Цел 12).

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Развиване на умения за решаване на проблеми, критично мислене и дискусионни умения;
- Насърчаване на широкоскроеност и чувство за социална отговорност.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-25 участници

ВРЕМЕ

100-120 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Хартия
- Маркери/химикали
- Ножици
- Гумички за триене, острилки

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Уверете се, че имате достатъчно материали и пространство за всеки участник.

Действия:

Първа стъпка:

- Представете основните елементи на комиксите, като надписи, панели, бели рамки, словни балони.

Втора стъпка:

- Фокусирайте се върху една от Целите и обсъдете с участниците избраната Цел – Каква е тя точно? Какво я прави важна? Кой е отговорен и трябва да работи върху нея (кои са заинтересованите страни)? Какви са предизвикателствата? Помолете участниците да помислят индивидуално или в групи (зависи от големината на цялата група) кои герои биха искали да бъдат в комиксите и какви биха били техните цели и роли.

Трета стъпка:

- Помолете участниците да започнат да рисуват своите комикси.
- След като всички са готови ги помолете да покажат творбите си на останалите, и започнете дискусия за историята на комиксите.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Беше ли трудно да решите върху кои предизвикателства искате да се съсредоточите и кои предизвикателства искате да включите в комиксите си?
- Как избрахте главния герой? Какви са неговите характеристики, какво е типично за него? Реалистични ли са?
- Как решихте какъв да е краят на историята?
- Краят реалистичен ли е? Какво може да го направи реалистичен?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Може да дадете инструкции колко дълги трябва да са комиксите. В зависимост

от големината на групата и тяхната възраст, може да организирате дейността по малко по-различен начин:

- Участниците могат да бъдат помолени да оставят края на комиксите отворен с нерешен проблем. Подканете останалите от групата да намерят решение на проблема като разгледат различни опции.
- Участниците са помолени да идентифицират различните заинтересовани страни и какви нужди имат те. След това се разделят на групи и всяка от групите рисува комикс, свързан с нуждите на различните заинтересовани страни. След това комиксите се представят и дискусията е за начините как да се реши проблемът, като се вземат предвид всички нужди (уверете се, че участниците разбират разликата между нужди и желания).

Снимка: www.shutterstock.com

Илюстрация: www.freepik.com

Изпей го

ПРЕДСТАВЯНЕ

Запомняща се поп песен може да съдържа скрити текстове, които намекват за сексизъм, насилие, опредметяване на жени, както и много други аспекти, които са силно унизителни. Тази дейност ще ангажира участниците да проучат повече за това заедно.

ОБЩА ЦЕЛ

Критично анализиране на полови стереотипи в поп културата.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Запознаване на участниците с реалността на половите стереотипи и сексизма;
- Развиване на умения за критичен анализ и обсъждане и анализиране на половите стереотипи и дискриминация;
- Насърчаване на солидарност, равенство и уважение.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-15 участници

ВРЕМЕ

60-90 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Тонколони
- Принтирани копия
- Химикали

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Няма нужда от специална подготовка.

Действия:

Първа стъпка:

- Изберете поп песен с текст, който е неуважителен към мъже или жени и/или промотира сексизъм.

Втора стъпка:

- Прочетете текста (или част от него) на участниците все едно е история;
- Попитайте ги откъде според тях е текстът, който току-що сте им прочели.

Трета стъпка:

- Помолете участниците да се разделят на групи, да вземат текста и да го пренапишат така, че вече да не е обиден, неуважителен или унизителен;
- Помолете всяка група да представи своите нови текстове (ако е възможно, да пеят или рапират) и обсъдете как този процес променя смисъла на песента.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Лесно ли е да намерите текстове на песни, които по някакъв начин са неуважителни или обидни към жените?
- Чували ли сте песни, които са неуважителни към мъжете?
- Бяхте ли изненадани от нещо в оригиналния текст?
- По какъв начин е различна новата песен от оригиналната версия?
- Какъв процент поп песни според вас съдържа неуважителни изявления?
- Какво ни кара да слушаме песни с такива текстове?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Може да помолите участниците да потърсят песни, които насърчават равенството между половете, овластяването на жените и женското присъствие, и обсъдете тези текстове.

Снимка: www.shutterstock.com

Думи на заем

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност ще борави с понятието за поезия и ще подкани участниците да поиграят с думите на други хора и техните значения, да манипулират това значение и да създадат собствена поезия върху тази основа.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел да представи Цел 11 и Цел 12 и да се задълбочим в разбирането за всяка Цел за устойчивото развитие.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Да се научи повече за концепциите за приобщаващи, безопасни и устойчиви градове и устойчиво потребление и производство;
- Развиване на умения за критично мислене и дискусии;
- Насърчаване на чувството за социална отговорност и ангажираност към активизма.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-25 участници

ВРЕМЕ

45-60 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Принтирани копия / Популярни списания
- Хартия
- Химикали и маркери

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Уверете се, че имате списания с достатъчно текст, както и достатъчно копия/издания за всички участници. Също можете да принтирате текстове от популярни онлайн медии. Ако има нужда, подгответе писмени материали за всяка Цел.

Действия:

Първа стъпка:

- Обяснете понятието за „поезия на заем“ – хората използват думите от текст (извадени от вестник, роман, списание и др.), за да напишат стихотворение. Броят думи, използвани за направата на новото стихотворение, зависи от човека.

Втора стъпка:

- Раздайте списания/принтирани копия на участниците, свързани с конкретната Цел, върху която искате да работят.

Трета стъпка:

- Помолете участниците да започнат да пишат своите стихотворения, като използват предоставените текстове, като задраскват някои думи и използват само тези, които искат да запазят от текста. Може да добавят нови думи към онези, които не са задраскали или са написали на нов лист хартия.
- Помолете ги да отговорят на един от следните въпроси със стихотворенията си:
    - По какъв начин тази Цел е свързана с мен?
    - Кое е най-лошото, което може да се случи за тази Цел?
    - Кое е най-доброто, което може да се случи за тази Цел?

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как ви се стори процесът?
- Мислите ли, че това, което сте написали, се отнася за днешния свят?
- Мислите ли, че поезията може да бъде свързана с модерни въпроси?
- По какъв начин поезията ни помага да мислим за различните теми?

- Темите за Целите за устойчивото развитие популярни ли са в комерсиалните списания?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Ако работите с група, която не е запозната с Цел 11 и Цел 12, се уверете, че сте добавили въведение и сте обяснили основната информация за всяка Цел преди да започнете с дейността.

Варианти:

- Участниците могат да използват думи и да пишат кратки истории вместо стихове. Това може да бъде малко по-лесно за участници, които нямат предишен опит в четенето/писането на стихове, или които предпочитат да пишат истории.
- Участниците могат да напишат реч, като използват ключови думи. Може също да обсъдите дали те си спомнят за известна личност, която е изнасяла реч, свързана с някоя от Целите (например речи, изнесени от Ема Уотсън, Малала Юсафзай, Стивън Хокинг и др.)
- Може да им дадете определен брой думи, свързани с някоя от Целите (например – „Земя, милиони хора, ресурси, устойчиви общности“ и др.), и да помолите участниците да напишат кратка история или стих, като добавят допълнителни думи, към дадените от вас.

Илюстрация: www.freepik.com

Фотография и визуално изразяване

Фотографията и визуалното изразяване включват много широк спектър от документация и изрази – от чисто фактическа документация до илюстриране на истории, като създаване на изкуство, насърчаващо зрителите да се наслаждават, разсъждават, мислят и потенциално да се вдъхновят да действат.

Фотографията – „запис на образа на един обект чрез въздействие на светлина или излъчване върху светлочувствителен материал“[5] – е използвана за първи път през 30-те години на 19 век. Тя е променила документирането в смисъла на това, че фотографията е непосредствен, на пръв поглед автоматичен запис на образ през обектива, което създава усещането за автентичност у зрителя, за разлика от рисунката или друго изобразяване на реалността. Често се казва, че „камерата не лъже“ – което значи, че снимките често се възприемат като обективни записи от реалността.

Както обаче може да се проследи чрез дейностите, следващи в тази глава, има много начини, по които може да се манипулират снимки. Рамкирането, ъглите и перспективата, светлината, времето за експозиция и техниките при проявяването на филм, вече са широко използвани в изкуството на фотографията, както и в журналистическата фотография за манипулиране и правене на снимки, фокусиране върху определени истории вместо върху други, създаване на определени ефекти и реакции от зрителите.

Когато дигиталната фотография стана широко достъпна, се появиха нови възможности и нови начини за използване и правене на снимки. Всички сме виждали снимки, които са слети чрез Photoshop, но изглеждат също толкова истински и автентични като всяка друга оригинална снимка.

С наличните в момента смарт телефони, фотографията днес е в джоба на всеки един човек. Младите тийнейджъри имат лесен достъп до телефони и до вградените им камери – това значи, че не само могат да правят снимки почти до безкрай, но и социалните мрежи позволяват незабавното споделяне и публичното излагане на снимки. Снимките и визуалното изобразяване на моменти са станали толкова изобилни, толкова лесни за генериране и лесни за достъп.

Освен фотографията, видеата също са станали лесно достъпни за всички. Все повече и повече съдържание се генерира във формата на кратки видеа, вместо текст – не само въз основа на филмов материал, но също така и цифрово анимирани графични материали.

Тази глава ще разгледа някои форми на манипулация и рамкиране, използвани изображения и съобщения и въздействието, което имат, както и ще помогне на участниците да разсъждават върху възприемането им на снимки и други визуални материали. Тя включва дейност по Кодекса на поведение към изображения и съобщения[6], който се използва от все повече организации за развитие, и има за цел да гарантира, че изображенията и съобщенията спазват високи стандарти и представи за човешкото достойнство.

5. Britannica, www.britannica.com/technology/photography (посетен декември 2018)
6. www.dochas.ie/images-and-messages

Снимка: www.shutterstock.com

Работа със снимки – Колекция от инструменти

ПРЕДСТАВЯНЕ

Това са избрани инструменти, които са полезни при работа със снимки или друг визуален печат. Инструментите включват изрязване на изображение, рамкиране, намиране на надписи, покриване/откриване на изображение и задаване на въпроси относно някое изображение. Всички тези инструменти стават за работа с изображения на всякакви теми, така че могат да се използват във всякакъв тематичен контекст.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел да стимулира участниците критично да проучат и анализират снимки, като същевременно взимат предвид техния по-широк контекст.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на критичното мислене
- Размисли върху собствените гледни точки и индивидуални рамки, когато се разглежда някаква тематична ситуация
- Засилване на сътрудничеството и творческото мислене

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-30 участници

Избиране на изображение

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Снимки/други изпечатани изображения
- Цветни лепящи хартиени стикерчета

ВРЕМЕ

15 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Изложете снимките/изображенията из стаята.

Действия:

Първа стъпка:

- Дайте на всеки участник по две цветни хартиени стикерчета.
- Помолете участниците да разгледат всички снимки, да изберат две, които харесват най-много, и да залепят стикерче на тях.

Втора стъпка:

- Участниците се групират по двойки и обсъждат защо са избрали точно тези снимки/изображения.

Трета стъпка:

- Направете групова дискусия за това кои са били най-популярните снимки.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Кои снимки бяха избрани и защо?
- Кои снимки не бяха избрани и защо?
- Конкретни въпроси могат да бъдат съобразени с избора на снимки.

Илюстрация: www.freepik.com

Описване на изображение

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Снимки/други отпечатани изображения
- Хартия и маркери/пастели/ цветни моливи за рисуване

ВРЕМЕ

15 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете групата по двойки и раздайте материали за рисуване на всяка двойка.

Действия:

Първа стъпка:

- Дайте на всяка участваща двойка изображение, което да разгледат за една минута.

Втора стъпка:

- Помолете ги да поставят снимката с лицето надолу и да я опишат на другите участници, които ще се опитат да нарисуват това, което чуват.
- Сравнете оригиналните снимки с рисунките. .

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Кои неща бяха най-добре обяснени и защо?
- Какво беше пропуснато и защо?
- Имаше ли нещо, което беше описано, но не беше в снимката?

Илюстрация: www.freepik.com

Изрязване на изображение

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Снимки/други отпечатани изображения
- Хартия и самозалепваща канцеларска гума
- Маркери/пастели/цветни моливи

ВРЕМЕ

15 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на малки групи. Залепете всяка снимка в центъра на голям лист хартия. Частично покрийте всяка снимка с хартия, залепена със самозалепваща се гума.

Действия:

Първа стъпка:

- Дайте на всяка група подготвена „изрязана“ снимка.
- Участниците се опитват да познаят по групи какво друго може да има на останалата част от снимката.

Втора стъпка:

- Помолете ги да дорисуват липсващата част от снимката/да напишат какво друго може да има на снимката.
- Покажете на участниците цялата снимка и сравнете с техните творения.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Какво добавихте към снимката?
- Защо направихте тези избори?
- Какво е различното между вашата рисунка и оригиналната снимка?
- Какво ви изненадва в снимката?

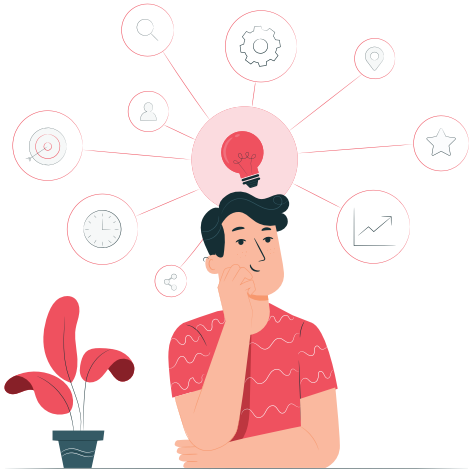

Илюстрация: www.freepik.com

Отвъд рамката на прозореца

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Снимки/други отпечатани изображения
- Хартия и самозалепваща канцеларска гума
- Маркери/пастели/цветни моливи

ВРЕМЕ

15 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Не е нужна конкретка подготовка

Действия:

Първа стъпка:

- Покажете на групата всяка снимка и обсъдете какво се случва в тях. Подканете ги да се вгледат по-добре и да потърсят улики в снимките.

Втора стъпка:

- Залепете всяка снимка в центъра на голям лист хартия.
- Участниците по двойки могат да разширят снимката, като рисуват около нея.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как разбрахте или предположихте какво ще е около оригиналната снимка?
- Има ли вероятност да има нещо различно?
- Защо според вас фотографът е направил тази снимка?

Илюстрация: www.freepik.com

Речеви балончета

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Снимки/други отпечатани изображения, на които има хора
- Хартия и самозалепваща канцеларска гума
- Маркери/пастели/цветни моливи

ВРЕМЕ

15 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Изрежете големи речеви балончета от хартия. Разделете участниците на малки групи или двойки.

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците на групи от най-много петима души.
- Помолете всяка група да избере снимка и да обсъдят какво се случва на нея и какво хората на снимката може да чувстват.

Втора стъпка:

- Помолете групата да помисли какво хората на снимката си казват един на друг, да го напишат на речевите балончета и да ги залепят на снимката.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

Илюстрация: www.freepik.com

- По какъв начин тази снимка е близка до вашия живот?
- По какъв начин ситуацията на снимката (или темите, зависи от снимката) е свързана с вашите общност, училище, семейство?
- Как решихте какво казват хората на снимката?
- Какво бихте искали да им кажете/да ги попитате, ако бяхте при тях?

Надписи

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Снимки
- Хартиени ленти и самозалепваща канцеларска гума
- Маркери

ВРЕМЕ

20 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на малки групи и раздайте на всяка група снимка, хартия, самозалепваща се гума, хартиени ленти и маркери.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете всяка група да разгледа снимката и внимателно да обсъдят какво виждат. Помолете ги да измислят три различни надписа за тяхната снимка:

  1. описателно/неутрално, все едно е взета от някой комерсиален вестник;

  2. надпис в социална мрежа – какво биха написали под тази снимка, когато я качат в техния Инстаграм профил, ако бяха направили снимката по време на скорошно пътуване? Помолете ги да използват хаштагове;

  3. надпис от гледната точка на местните НПО и/или младежки център, които се опитват да осигурят допълнително финансиране за работата си.

Втора стъпка:

- Представете снимките с различните надписи на цялата група – по какъв начин се променя възприемането им на всяка снимка според надписа?

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Какво е различното във всяка версия на надписите? Какво е изненадващо?

- Как се чувствате спрямо снимката, когато чувате различните надписи?
- Кой надпис сграбчи вниманието ви най-силно?
- Чия гледна точка е представена чрез тези надписи?

Илюстрация: www.freepik.com

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Тези дейности са много общи и могат да бъдат адаптирани към всяка възрастова група, като се добавят по-лесни/по-трудни въпроси, инструменти и др. – вместо да изготвят цяло описание на снимка, участниците може просто да го споделят помежду си или да нахвърлят ключови думи.

В зависимост от самото изображение и типа разговор, който искате да водите с групата си, може да използвате един или повече от инструментите, за да разгледате някое изображение и да започнете мисловен процес около снимката или около по-широка тема, с която снимката е свързана. Изображенията може да се използват, за да се представи някоя тема, или за да открием нови гледни точки по теми, които вече са познати, които стимулират критическото, както и креативното мислене и могат да се използват като инструмент за размисъл. Снимките могат да бъдат свързани с по-обемни теми, с които групата работи в момента, или биха могли да бъдат най-различни снимки, които ще стимулират медийната грамотност, вместо фокус върху конкретно съдържание.

Всеки един от тези инструменти може да се използва като загрявка за по-голяма дейност или тематичен семинар, или могат да се използват заедно, за да може наистина да се фокусираме върху различните начини за използване на изображение в групова работа.

Снимка: Мадагаскар,Helene Josephides

Стенописи/Улично изкуство

ПРЕДСТАВЯНЕ

В тази дейност участниците ще разглеждат уличното изкуство в най-различни градове в света, неговите послания и социален контекст. Какво можем да научим за общност или град, разглеждайки изкуството в това пространство? Задаването на въпроси относно образите на уличното изкуство ще помогне на участниците да развият уменията си за критично мислене. Като последна стъпка участниците се насърчават да открият и, ако е възможно, създадат свой собствен стенопис.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел да стимулира участниците критически да изследват и анализират снимки и послания от различни гледни точки в контекста на Цел 11.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на уменията за критично мислене
- Размисъл върху собствени перспективи и индивидуални рамки при разглеждане на ситуация/тема
- Засилване на сътрудничеството и уменията за креативно мислене

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-30 участници

Разглеждане на стенописи

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Комплект от снимки на стенописи
- Големи листи хартия, самозалепваща канцеларска гума
- Маркери
- Копия на розата на компаса (или един голям екземпляр, който да се вижда от цялата група)

ВРЕМЕ

60 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на малки групи (3-5 души в група). Раздайте по една снимка на всяка група и я залепете в центъра на голям лист хартия. Също така може да добавите снимки, които са публично достъпни чрез Инстаграм, като използвате хаштагове като **#streetart, #urbanart, #murals** и др. Раздайте на всяка група и копие на розата на компаса (или покажете едно достатъчно голямо, за да може да се вижда от цялата група) и маркери.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете всяка група да разгледа внимателно своите снимки и да опише какво вижда. Къде смята, че е направена снимката? Какъв би могъл да бъде социалният контекст на града?
- Помолете всяка група да нарисува роза на компаса около снимката и да помислят за въпроси за всяка от секциите (Природа/Общество – Социален контекст/Икономика – Финансови последици/Кой решава – Властови отношения, политически адженди и др). Насърчете участниците да измислят колкото се може повече въпроси относно съответната снимка.

Втора стъпка:

- Помолете две групи да се съберат в една, да обсъдят своите снимки и да се опитат да измислят още въпроси.

- Помолете участниците да обсъдят паралелите с техните социални контексти, общности или градове.
- По време на общата дискусия помолете всяка група да представи накратко своята снимка на улично изкуство (по 3 мин. на група) преди да преминете към въпросите за размисъл.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Трудно ли беше да измислите въпроси? Защо? Кои категории бяха най-трудни?
- По какво си приличат и по какво се различават снимките?
- По какъв начин снимките на улично изкуство са свързани с Целите за устойчивото развитие, и по-конкретно с Равенството между половете, Устойчиви градове и общности и Устойчиви потребление и производство?
- Какъв е приносът на уличното изкуство за устойчивите градове? По какъв начин то е свързано със социално-икономическия контекст на един град/ една общност?

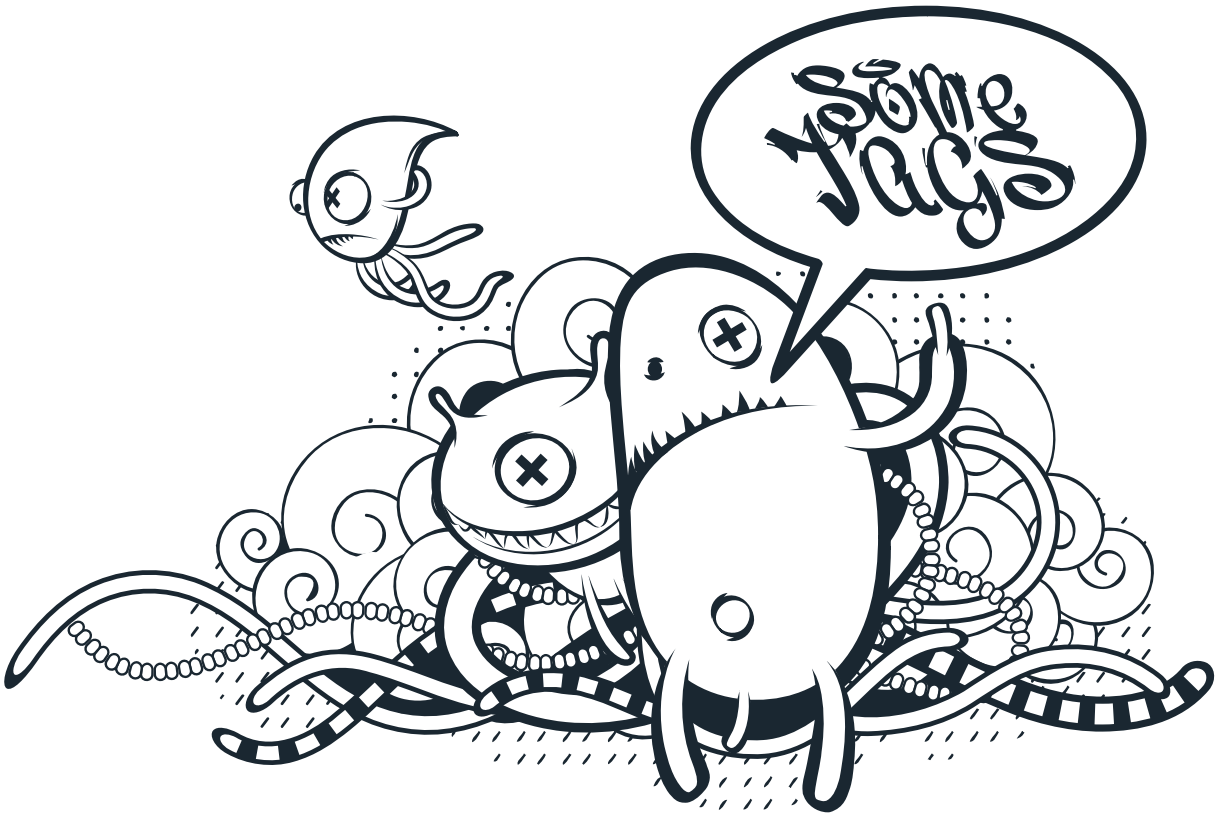

Илюстрация: www.freepik.com

Комплект снимки на стенописи

Снимка: Мексико сити, Мексико, Владислав Петков

Снимка: Мадагаскар, Helene Josephides

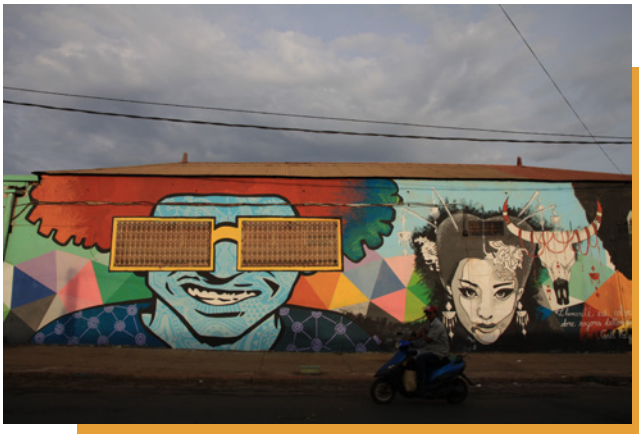

Снимка: Мадагаскар, Helene Josephides

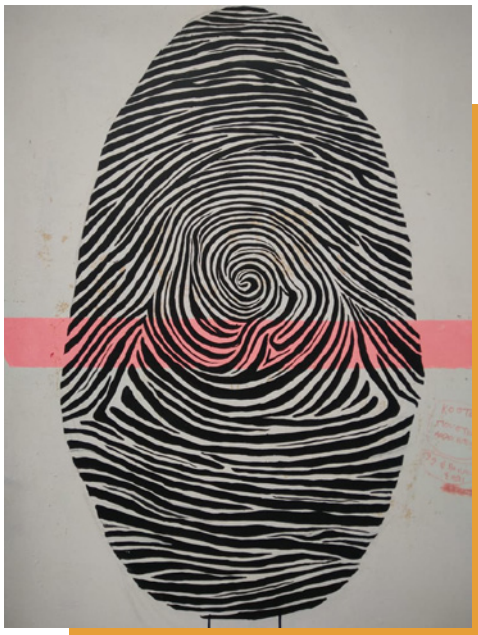

Снимка: Атина, Гърция Helene Josephides

Снимка: Никозия, Кипър, Kerstin WittigFergeson

Снимка: Кампала, Уганда, Владислав Петков

Снимка: Кампала, Уганда, Владислав Петков

Снимка: Никозия, Кипър, Kerstin WittigFergeson

Снимкат: Лисабон, Португалия, Fatema Islam

Нарисувай местното

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Големи листи хартия, самозалепваща канцеларска гума
- Маркери
- Камери/телефони
- Цветни лепящи листчета, пастели/цветни моливи

ВРЕМЕ

5 часа (включително времето, прекарано навън из града)

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

За тази част от дейността ще трябва да проучите своята местна общност, затова е важно да сте сигурни, че имате достатъчно време. Също така всяка малка група (или индивидуален участник) ще е нужно да има достъп до камера/смартфон с камера.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете всеки участник (или всяка малка група) да потърсят улично изкуство в града/селото, в което сте. Какво могат да открият? Стенописи? Други форми на изкуство? Политическо изкуство? Помолете участниците да снимат.
- Когато се съберете всички отново, разгледайте снимките през вашия собствен местен контекст – По какъв начин са подобни на снимките, с които участниците са работили преди? По какъв начин са различни? Как се определя изкуството? Какви са посланията на тези произведения на улично изкуство, които участниците са намерили? Към кого се отнасят те? Какво влияние има уличното изкуство?

Втора стъпка:

- Създайте свое собствено произведение на уличното изкуство. Какъв е проблемът? Разделете участниците на групи и ги помолете да изберат една от трите Цели, върху които работим, и да обсъдят как това е приложимо на местно ниво. Помолете ги да помислят за местни проблеми, свързани със конкретната Цел. Раздайте цветни картончета/лепящи листчета на всяка

група и ги помолете да напишат по един проблем на картонче/листче.

- В групите помолете участниците да изберат проблем, който те смятат за най-релевантен. Какво би било тяхното послание относно този въпрос? Помолете ги да измислят послание и след това да започнат да създават своето произведение на уличното изкуство. Раздайте големи листи хартия и цветни моливи/пастели.

Трета стъпка:

- Ако имате възможност, може да се опитате да намерите публично пространство за уличното изкуство. Обсъдете коя локация би била най-подходяща. Ако нямате възможност да изложите изкуството публично, може да помолите групата да създаде голяма версия на хартия и да го закачите в местния младежки център.
- Помолете участниците да снимат произведенията си и да ги качат в Инстаграм с хаштаговете **#streetart, #GEGL** и **#GlobalEducationGoesPop.**

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Тази дейност може да се разшири като добавите снимки на стенописи и/или улично изкуство от други места и градове по света. Молим да се уверите, че имате правата да използвате снимките.

Когато работите с по-малки деца, розата на компаса може да е трудна за разбиране, затова може да е по-лесно, ако ги насърчите да задават всякакъв тип въпроси относно снимките.

Също така бихте могли да поканите местен художник (уличен художник в идеалния случай) да се срещне с групата и да им помогне да създадат собствени произведения на уличното изкуство.

Снимка: www.shutterstock.com

Роза на компаса

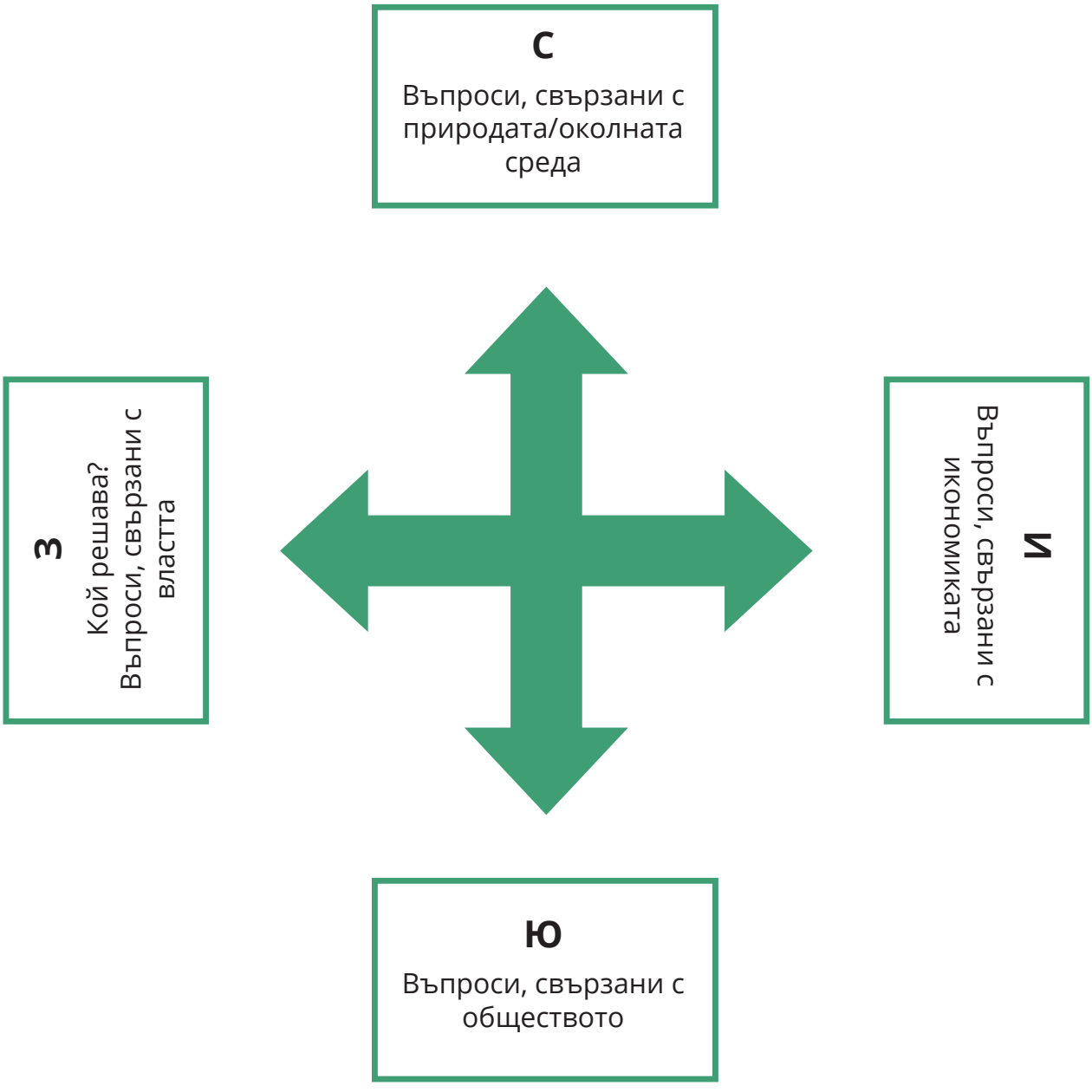

Снимка: "Там, където децата спят", Джеймс Молисън

Глобални впечатления

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност работи с безплатни и достъпни серии от снимки, които изобразяват определени аспекти от живота около света, насърчавайки участниците да ги проучат чрез глобалния си обектив за учене, като разглеждат стереотипи на снимките и размишляват върху собствените си стереотипи и предубеждения, върху приликите и разликите и върху рамкирането на снимки. Примерът, използван тук е 'Where Children Sleep' („Там, където децата спят") от Джеймс Молисън. Тази серия от снимки изобразява деца по целия свят и техните спални.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел участниците да се впуснат в критична дискусия за образите на общи аспекти в живота в различни глобални контексти, да деконструират стереотипи и да размишляват върху собствените си перспективи. Този конкретен пример се отнася към Цел 5 и Цел 11.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на критичното мислене
- Размишляване върху собствените перспективи и предубеждения
- Подобряване на уменията за медийна грамотност

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-20 участници

ВРЕМЕ

45 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Три комплекта отпечатани снимки от серията „Там, където децата спят" (www.jamesmollison.com/books/where-children-sleep/)
- Лепящи точици или листчета в различни цветове
- Хартия от флипчарт, самозалепваща канцеларска гума и маркери
- Три комплекта картончета с държави

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Принтирайте всички снимки от серията и разделете снимките на децата от тези на техните стаи. Разделете участниците на три групи и раздайте на всяка целия комплект от снимки.

Действия:

Първа стъпка:

- Обяснете на участниците, че ще разгледат снимки на деца и техните стаи от цял свят. Ще имат възможността внимателно да разгледат всички снимки и след това да се опитат да свържат децата със стаите.
- След като решат как да свържат снимките, ги помолете да залепят всяка двойка снимки на лист хартия (много двойки могат да се хванат на по-голям лист от флипчарт), като оставят достатъчно място за коментари/бележки около всяка двойка снимки. Помолете ги да напишат няколко бележки до всяка двойка снимки за това защо смятат, че тези снимки си принадлежат една на друга, както и в коя държава смятат, че живее детето.

Втора стъпка:

- Всяка група представя резултатите си на всички. Позволете дискусия и въпроси между групите. Използвайте този момент за размисъл върху това как възприемаме изображения и върху собствените стереотипи и предубеждения.
- Помолете групите да разгледат отново различните снимки и да напишат какви прилики и какви разлики намират. Какви въпроси могат да измислят, които да зададат относно снимките?

Трета стъпка:

- Раздайте картончетата с държави на всяка група и ги помолете да свържат държавите с двойките снимки.
- Разкрийте реалните двойки снимки и започнете дискусия с цялата група.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Какво ви изненада най-много?
- Трудно или лесно беше да свържете снимките? Какво ви накара да мислите, че две снимки принадлежат в една двойка? Какви улики потърсихте?
- Какво си помислихте, когато видяхте, че сте ги съчетали погрешно?

- Как избрахте държави за снимките?
- По какъв начин можете да видите връзка с вашия живот с тези на снимките?
- Напомнят ли ви на вашите стаи, на вас, когато сте били малки, на стаите на вашите деца?
- Какво е подобно/различно в снимките? Защо е така?
- Тези снимки съответстват ли на образите, които имаме в умовете си, за различните държави? Какво бихте очаквали да видите във всяка държава?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Има и други фотосесии, достъпни онлайн, които могат да се използват вместо или като добавка към тези, описани по-горе, например:

- „Какво ядат децата по света за закуска“ (“What Kids Around the World Eat for Breakfast”) (www.nytimes.com/interactive/2014/10/08/magazine/eaters-all-over.html?_r=1)
- „Гладна планета – какво яде светът“ (“Hungry Planet – What the World Eats”) (www.theguardian.com/lifeandstyle/gallery/2013/may/06/hungry-planet-what-world-eats)
- „Майки и дъщери“ (“Mother and Daughters”) (www.america.aljazeera.com/multimedia/photo-gallery/2014/3/photos-mothers-anddaughtersforinternationalwomenasday.html)

Бихте могли да помолите участниците да донесат снимка на техните стаи/на стаите на техните деца (зависи от възрастта на участниците) и да сравнят стаите. Какво ще забележите? Ще изглеждат ли еднакво всички снимки от вашата общност? До каква степен ще се различават? Някой от друга държава би ли могъл да ги свърже с вашата държава? Защо/Защо не? Обсъдете многообразието, което съществува във всяка общност/държава/област.

Снимка: „Какво ядат децата по света за закуска“, Ханна Уйтъкър

Картончета с държави

Тайланд	Съединените Американски Щати	Япония
Съединените Американски Щати	Италия	Китай
Западен Бряг, Палестина	Лесото, Южна Африка	Непал
Съединените Американски Щати	Камбоджа	Съединените Американски Щати
Сенегал	Съединените Американски Щати	Бразилия
Китай	Кот д'Ивоар, Западна Африка	Бразилия
Съединените Американски Щати	Съединените Американски Щати	Непал
Западен Бряг, Палестина	Западен Бряг, Палестина	Колумбия
Китай	Япония	Съединените Американски Щати
Бразилия	Сенегал	Съединените Американски Щати
Непал	Непал	Бразилия
Шотландия	Кения	Япония

Code of Conduct on Images and Messages

Our organisation has signed up to the Dóchas Code of Conduct on Images and Messages

Кодекс на поведение към изображения и съобщения

ПРЕДСТАВЯНЕ

Кодексът за поведение за изображения и съобщения е разработен от Dochas, Ирландската неправителствена платформа за развитие, и е широко приет в CONCORD (Европейска неправителствена конфедерация за подпомагане и развитие) и нейните организации членки[7].

Целта на Кодекса е да предостави рамка, на която НПО могат да се опират при създаването и прилагането на тяхната стратегия за публична комуникация, или когато публикуват снимки и/или съобщения, за да запазят уважението към човешкото достойнство. Основава се на набор от ключови принципи, които целят да избегнат стереотипни или шокиращи снимки. Организациите, спазващи Кодекса, се стремят да избират изображения и съобщения, които представят цялата сложност на дадена ситуация, и се ангажират с това да търсят разрешение от хората, изобразени на снимките, които използват. Ръководните принципи включват: (1) Уважение към достойнството на засегнатите хора; (2) Вяра в равенството между всички хора; (3) Приемане на необходимостта от насърчаване на честност, солидарност и справедливост.

Тази дейност запознава участниците с Кодекса и ги насърчава да избират изображения и съобщения в съответствие с ръководните принципи на Кодекса. Насърчава участниците да гледат на изображенията от друга перспектива, да разбият стереотипите, както и често евроцентристкия и опростения поглед над дадена ситуация.

7. www.dochas.ie/images-and-messages

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност цели да запознае участниците с Кодекса на поведение към изображения и съобщения и неговите основни принципи. Тя ще ангажира участниците да проучат перспективи, властови отношения и послания чрез използването и избора на изображения.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Проучване и разбиране на Кодекса на поведение към изображения и съобщения
- Развиване на критичното мислене
- Размисъл върху собствени перспективи и ценности при избор на изображение или съобщение

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5 – 30 участници

Част 1 – Анализиране на изображения

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Копие от Кодекса на поведение, видимо за всички или по едно на малка работна група (www.dochas.ie/sites/default/files/Code_Of_Conduct_Poster.pdf)
- Комплект снимки, избрани от различни онлайн източници (вижте списъка с предложения или намерете нови)
- Комплект картончета за анализ на снимки за всяка малка група
- Комплект картончета с ценности за всяка малка група
- Хартия и самозалепваща канцеларска гума
- Маркери/химикали
- Камера/смартфон с камера за всяка малка работна група

ВРЕМЕ

45 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на малки групи от 4 или 5 души. Раздайте на всяка група комплекти картончета за анализ, с ценности, голям лист хартия, самозалепваща канцеларска гума и маркери.

Действия:

Първа стъпка:

- Представете накратко Кодекса на поведение към изображения и съобщения. Помолете участниците да помислят за примери, с които може да са се срещали (различни от тези, които сте им раздали), които са в съответствие с Кодекса, или примери, които не са в съответствие с Кодекса, и са по-скоро стереотипни и др.
- Помолете групите внимателно да разгледат селекцията от изображения/съобщения, които сте им раздали, и след това да анализират всяко едно от тях, като използват картончетата за анализ на снимка. Помолете ги да си правят бележки на листа хартия.

Втора стъпка:

- Помолете участниците да разгледат картончетата си за оценка и да обсъдят кои изображения се придържат към тези ценности, на кои от тях и как те се проявяват (или не) в изображенията.
- Кои снимки действително спазват Кодекса на поведение?
- Помолете всяка група да направи кратко обобщение и обратна връзка. Позволете въпроси и след това преминете към дискусията и въпросите за размисъл.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Кое беше най-изненадващо за вас в тази дейност?
- Беше ли трудно да анализирате изображенията?
- Кои ценности най-малко присъстваха в снимките?
- Кои стереотипи присъстваха най-много? Защо смятате, че е така?
- Кои от принципите от Кодекса на поведения смятате, че са най-важни? Защо?
- Можете ли да се сетите за кампания, в която сте участвали – какви изображения и съобщения бяха използвани?
- Кои от принципите и насоките смятате, че ще бъдат най-трудни, когато стане въпрос за реализиране на ваша собствена кампания или публикуване на собствени истории?

Част 2 – Създаване на собствена кампания

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Копие от Кодекса на поведение, видимо за всички или по едно на малка работна група (www.dochas.ie/sites/default/files/Code_Of_Conduct_Poster.pdf)
- Комплект картончета за анализ на снимки за всяка малка група
- Комплект картончета с ценности за всяка малка група
- Хартия и самозалепваща канцеларска гума
- Маркери/химикали
- Камера/смартфон с камера за всяка малка работна група

ВРЕМЕ

2 часа

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на групи и се уверете, че всяка група има достъп до поне една камера (или смартфон с камера), хартия и маркери.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете всяка група да си избере проблем в техния град/тяхната общност, който смятат, че трябва да се адресира (най-добре да е свързан с Целите).
- Помолете ги да планират събиране на средства или кампания, или публичен призив за този специфичен проблем, основавайки се на Кодекса на поведение към изображения и съобщения. Помолете ги да го скицират на хартия.
- Всяка група споделя своя първоначален план и получава обратна връзка от всички.

Втора стъпка:

- Помолете участниците да направят снимки (ако има нужда или искат) или да намерят изображения, които да използват за кампанията си.

- Дайте време на всички групи да финализират кампаниите си, като включат и изображения, и съобщения. Напомнете им да вземат предвид картончетата с ценности, както и тези за анализ на снимки, за да им помогнат да оформят своята кампания.
- Споделете резултатите на всяка група с цялата група.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Беше ли трудно да се спрете единодушно на проблем?
- Беше ли трудно да решите каква ще бъде презентацията на този проблем във формата на изображение и съобщение? Кое беше най-трудното?
- Как успяхте да интегрирате ценностите във вашата кампания?
- Кои принципи на Кодекса на поведение бяха лесни за използване, кои бяха трудни?
- Смятате ли, че кампанията ви щеше да е по-ефективна, ако не трябваше да спазвате принципите на Кодекса на поведения? Защо/Защо не?
- Бихте ли могли да използвате Кодекса в редовната си работна среда?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Както при всички дейности, въпросите и нивото на дискусия могат да бъдат адаптирани в зависимост от възрастта и предишните знания на участниците. Ако са по-млади, може да е полезно всички да направите екскурзия, за да направят снимки за кампаниите си, а ако са по-възрастни, може да ги пратите по групи, или да правят снимки между две работни сесии, ако са в различни дни.

Ако имате допълнително време и участниците говорят английски, може да гледате "The Danger of a Single Story"[8] – TED Talk на Чимаманда Нгози Адики, и да помислите върху това заедно, като търсите паралели с вашите общности/държави, но също така да разсъждавате и върху историите, които четем, слушаме и разказваме за Целите и Глобалния Юг.

Списък с предложения за източници за изображения:

- www.facebook.com/IFRC/photos/a.411689139279/10156687048239280/?type=3&theater
- www.facebook.com/Sophia-For-Children-310934165676880/
- www.instagram.com/savethechildren/
- www.facebook.com/HelpRefugeesUK/
- www.instagram.com/worldvision/

Като алтернатива може да използвате сайтове/профили в социалните мрежи на организации във вашата държава/общност, които работят върху глобални въпроси или върху Целите за устойчивото развитие.

8. www.ted.com/talks/chimamanda_adichie_the_danger_of_a_single_story

Картончета за анализ на снимки

Кой е жертвата?	Кой е героят?	От какъв ъгъл е направена снимката?
Чии гласове са чути?	Чии гласове остават нечути?	Кой държи властта?
Какъв е контекстът?	Кой е адресиран?	Каква е историята?
Кой е активен?	Кой е пасивен?	Как са представени жените и децата?
Каква е целта на това изображение?	Какви стереотипи са използвани в това изображение?	

Картончета с ценности

Справедливост

Равенство

Уважение

Човешки права

Достойнство

Солидарност

Движещо се изкуство

Движещо се изкуство – как го разбираме? Можем да намерим определенията на различни термини, които биха могли да се считат за синоними на термина Движещо се изкуство: движеща се картина, движещ се образ и др. Например, Vocabulary.com предоставя следното обяснение на термина Движеща се картина: *форма на забавление, която разказва история чрез звук и последователност от изображения, създавайки илюзията за непрекъснато движение. Синонимите на този термин са филм, трептене, кино, снимка, шоу.*

Филми, сериали, риалити шоута и други видове движещо се изкуство винаги са се считали за забавление, свързано със свободното време. А защо да не го използваме като начин да повишим информираността на младите хора относно различните аспекти, свързани с Целите за устойчивото развитие? Всеки вид движещо се изкуство може да бъде полезен източник при образователни дейности с млади хора поради няколко причини:

- Те могат да помогнат за развиването на съпричастност и разбиране при младите хора, за да се справят със сложни въпроси, свързани с Целите;
- Могат да помогнат за развитието на уменията за критично мислене при младите хора, да стимулират любопитството и креативността им;
- Могат да направят обучителния процес по-привлекателен за младежите и да използват нещата, които те харесват, за образователни цели.

В тази глава ще намерите набор от дейности, които ще ви помогнат да използвате движещото се изкуство при дейности за повишаване на осведомеността и глобалното образование за млади хора. Освен използването на движещо се изкуство като източник на информация и вдъхновение, дейностите също позволяват проучването на различни важни аспекти. Те позволяват изследването на филми/сериали и др., деконструирането на наратива на филмите и създаването на собствени сценарии.

Снимка: www.freepik.com

Глобални супергерои

ПРЕДСТАВЯНЕ

Този инструмент ще помогне на участниците да проучват качествата и характерите, нужни за адресиране на различни въпроси, свързани с Целите за устойчивото развитие, и да използват креативността си, за да намерят решения за тях.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел да изследва и прилага различни личностни характеристики при справяне с различни глобални въпроси.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Разбиране на характеристиките на един активен гражданин
- Търсене на решение на глобални проблеми
- Насърчаване на креативност

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

15-25 участници

ВРЕМЕ

45-60 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Хартия
- Цветни химикали, моливи, маркери и пастели

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Специална подготовка не е нужна.

Действия:

Първа стъпка:

Обсъдете с участниците какво разбират под термина „супергерой“. Може да ги запознаете със следното определение на такъв персонаж:

Супергероят е същество със свръхестествени физически или умствени сили, много над обхвата на нормалните човешки способности, който използва тези сили, за да защитава невинните, и за общото благо. Те получават такива сили от някакъв външен способ, например напреднала технология или магия, и ги използват по подобен начин.[9]

Попитайте участниците какви супергерои от филми, анимационни филми или сериали знаят. Ако се затрудняват с назоваването на такива, им дайте няколко примера. Обсъдете с групата какво прави тези персонажи супергерои: външният им вид, способностите им и т.н.

Втора стъпка:

- Разделете участниците на малки групи от 4-5 души.
- Помолете групите да нарисуват свой собствен супергерой, който има силата да се справя с някой глобален проблем, от който участниците се интересуват. Помолете ги да обсъдят и да представят следните аспекти в техните супергерои:
  - Името;
  - Външният вид;
  - Суперсилите.
- Подканете групите да представят супергероите си пред всички.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как решихте какви да са чертите и силите на вашия супергерой? Какви бяха критериите?
- Мислите ли, че имате някои от силите, които вашият супергерой има? Кои?
- Кои от силите на вашия супергерой бихте искали вие самите да развиете/

9. Urban Dictionary - www.urbandictionary.com/define.php?term=superhero

подобрите? Как биха ви помогнали като глобален гражданин?

- По какъв начин силите на вашия супергерой помагат да реализират представените от вас решения?
- Реалистични ли са решенията, които представя вашият супергрой? Какви стъпки ще трябва да предприемете, за да изпълните тези решения?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Можете гъвкаво да използвате тази дейност за обсъждане на решения за всякакви глобални въпроси, а персонажите задействат тези решения.
- Дейността може да работи добре като част от дългосрочен обучителен процес след няколко сесии, по време на които участниците са имали шанс да проучат глобалните въпроси, и са помислили върху това с кои от тях биха искали да се занимават.
- Можете да разширите дейността като помолите групите да създадат и изиграят кратка сцена, показвайки как техният супергерой би използват силите си, за да се справи с глобалния проблем, от който групите се интересуват.
- Можете да замените рисуването с какъвто и да е друг формат за създаването на персонажа на супергероя. Например, ако изследвате проблемите с отговорното потребление, отпадъци или рециклиране, може да използвате вече използвани материали (найлонови торбички, бутилки, използвана хартия и др.) за създаването на супергероите.

Илюстрация: www.freepik.com

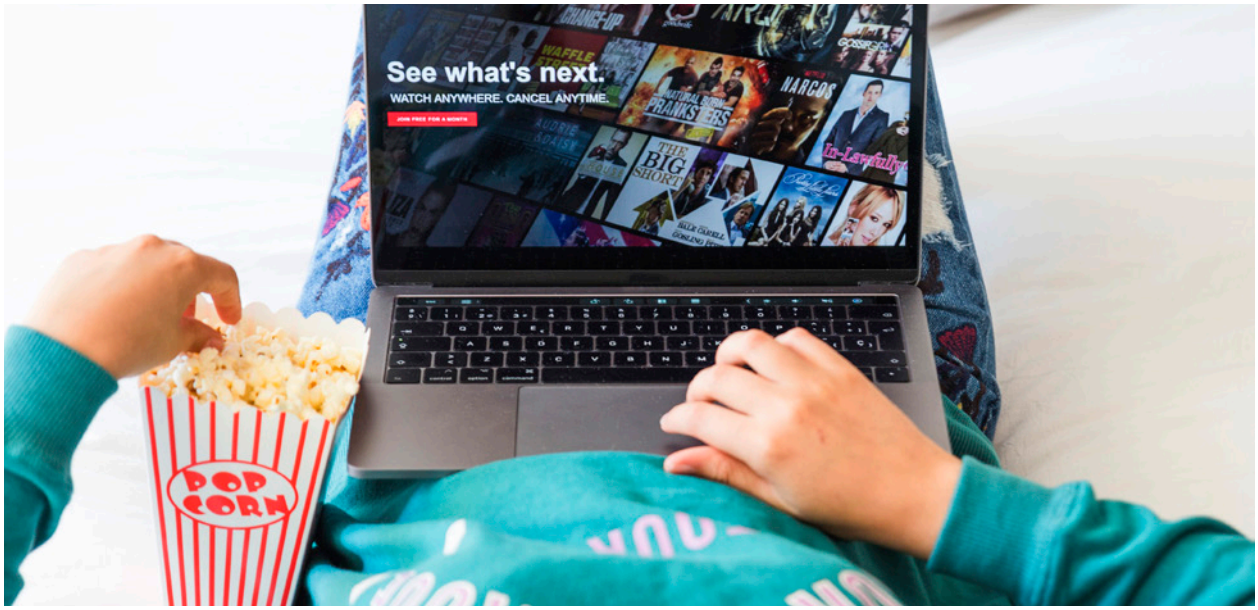

Снимка: www.freepik.com

Ако този филм беше общност...

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност ще помогне на участниците да осъзнаят ключовите концепции за устойчиви градове и общности, както и да се научат да анализират и използват информация за създаване на свой собствен модел на общност.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел да проучи основните концепции за устойчиви градове и общности.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Разбиране на ключовите понятия за устойчива общност
- Развиване на уменията за анализиране на информация
- Насърчаване на креативност

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

15-25 участници

ВРЕМЕ

60-90 минути + времето, което е нужно за гледане на филм или част от него

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Мултимедия оборудване
- Хартия от флипчарт
- Цветни химикали, моливи, маркери

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Изберете филм, епизод от сериал, документален филм или риалити шоу, свързано с темата за устойчивите общности.[10]

Действия:

Първа стъпка:

- Прожектирайте филм (или част от филм) на участниците, свързан с темата за устойчиви градове и общности. Помолете участниците да обърнат внимание на различните детайли във филма:
  - Обстановка;
  - Важни и значими моменти;
  - Персонажите, представени във филма, техните чувства и емоции;
  - Други.

Втора стъпка:След като гледате филма, разделете участниците на малки групи от 4-5 души.

- Помолете групите да преобразят историята на филма, който току-що са гледали, в модела на общност/град с улици, сгради, паркове, транспорт, хора и др. Обяснете на групите, че елементите от техните градове/общности трябва да представляват детайлите от филма: обстановката, различните моменти, персонажи и др. Участниците могат или да нарисуват, или да построят моделите на градовете/общностите.
- Поканете групите да представят своите модели пред всички.

Трета стъпка:

- Запознайте участниците с ключовите характеристики на една устойчива общност. Обсъдете с тях следното:
  - Смятате ли, че градовете/общностите, които току-що създадохте, са устойчиви? Защо?
  - Можете ли да свържете общностите, които създадохте, с тези в които принадлежите? Какви подобни/различни характеристики имат?
  - Какво можете да направите, за да станат вашите общности по-устойчиви?

10. Някои примери за филми, сериали, документални филми:

- Отчаяни съпруги (Desperate Housewives);
- Колеж „Грийндейл“ (Community);
- Пълна промяна (Extreme Makeover: Home Edition);

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Лесно/трудно ли беше да преобразите историята на филма в модел на град/общност? Защо?
- Как решихте кои елементи от филма да проектирате във вашия модел?
- Можете ли да разпознаете някои от характеристиките на (не)устойчива общност във вашата област? Кои?
- Според вас кои характеристики на устойчивата общност са най-важни? Защо?
- Как можем да направим нашите общности по-устойчиви?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Може да адаптирате дейността така, че да обсъдите темите, свързани с други Цели за устойчивото развитие. Например, можете да помолите участниците да създадат модел на естествена среда (например парк или гора), ако обсъждате въпросите, свързани с околната среда и живота в хармония с природата.
- Помислете за вашите участници, когато избирате филм, и вземете предвид следните аспекти:

  - Тяхната възраст;

  - Техните интереси;

  - Техните обучителни потребности и очаквания.

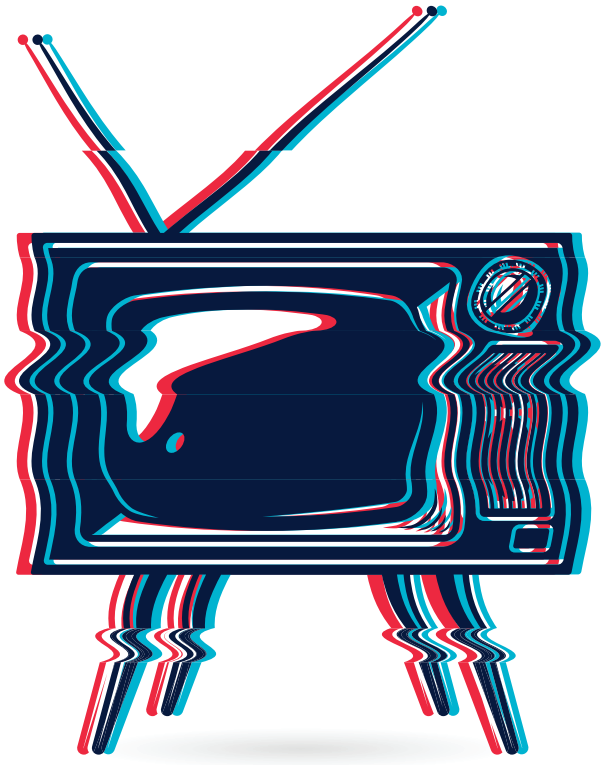

Илюстрация: www.freepik.com

Характеристиките на (не) устойчивите общности

Устойчиво	***Неустойчиво***
Приоритет се дава на качеството на живот и бъдещите перспективи	Приоритет се дава на консумацията и икономическото развитие
Ефективно използване на ресурси и намаляване на отпадъка	Неефективно използване на ресурси, голямо количество отпадък
Замърсяването се намалява, за да не вреди на околната среда и човешкото здраве	Замърсяването става заплаха за човешкото здраве и вреди на естествените системи
Човешкото здраве се защитава чрез развиването на безопасна, чиста околна среда и предоставянето на здравни услуги, фокусирани върху профилактиката	Здравното състояние на хората е незадоволително, здравните системи са с приоритет лечение, а не превенция
Многообразието на природата се цени и пази	Многообразието на природата нито се цени, нито се пази
Нуждите на общността се задоволяват, като се използват местни ресурси	Нуждите на общността се задоволяват от вносни стоки
Всички в общността имат достъп до рентабилни и качествени храна, вода, подслон и енергия	Качествените храна, вода, подслон и енергия са скъпи
Всички имат възможността да работят нещо, което им харесва	Много хора са безработни или имат нископлатена работа без възможности за самоизразяване
Добре развит транспорт	Публичният транспорт е изоставен и скъп, най-сигурният и лесен начин е използването на частен транспорт
Хората не се чувстват застрашени от престъпност и не се страхуват от преследване заради своята раса, убеждения, пол и т.н.	Голям криминален риск, хората често стават жертва на политическо или сексуално насилие
Всеки човек може да придобие знания и умения, необходими за него като пълноправен член на обществото	Ниско качество на образование
Всички хора могат да участват във вземането на важни за общността решения	Истинската власт се държа от някои групи, които не представляват интереса на обществото
Всеки има еднакво право да задоволява своите културни и развлекателни нужди, без да вреди на околната среда	Само богати хора имат достъп до развлекателни услуги

Снимка: www.freepik.com

Женско-Мъжко?

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност ще помогне на участниците да разберат дали и как техните мнения са зависими от стереотипи, свързани с пола.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност цели да създаде дискусия между участниците за половите стереотипи и да разгледа какво се счита за женско и мъжко в обществото.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Повишаване на информираността относно половите стереотипи
- Формиране и изразяване на собствено мнение, свързано с пола

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

15-25 участници

ВРЕМЕ

45 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Широко пространство, което позволява на участниците да се движат свободно
- Флипчарт
- Маркери
- Знаци, на които пише „ЖЕНСКО“ и „МЪЖКО“

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Поставете знаците ЖЕНСКО и МЪЖКО на противоположни стени в стаята така, че да може да нарисувате въображаема линия между тях.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете участниците да си спомнят филми, сериали или анимации, които скоро са гледали. Запишете заглавията на флипчарта.
- Обсъдете с участниците как обикновено избират филми, сериали или анимации, които искат да гледат:

  - Какви критерии имат за избора на нещо за гледане?

  - По какъв начин техните избори са повлияни от приятели, семейство и други?

  - По какъв начин техните избори са повлияни от медията?

Втора стъпка:

- Обсъдете накратко с групата какво означават за тях термините „женско“ и „мъжко“.

Трета стъпка:

- Обяснете на участниците, че ще прочетете на глас заглавията на филми/сериали/анимации. След като чуят някое заглавие, те ще трябва да се позиционират между знаците на стените, в зависимост от мнението им за това доколко филмът/сериалът/анимацията са женски или мъжки.
- След всеки кръг съберете няколко аргумента и оставете участниците да обсъдят и защитят мненията си.
- След всеки кръг дайте възможност на участниците да сменят позицията си между знаците, ако нечий аргумент ги е убедил.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Лесно/трудно ли беше да се позиционирате между знаците? Защо?
- По какви основни критерии се водихте, за да решите дали филмът/сериалът/анимацията са по-женски, или по-мъжки?

- Смятате ли, че аргументите, предоставени от групата, са точни, или стереотипни? Какви са стереотипите и как повлияха на аргументите?
- Как смятате, че хората, които не се вписват в полови стереотипи, са засегнати – например мъж, който гледа филм, който се счита за женски?
- Какво мислите, че може да се направи, за да се справим с негативните последици от половите стереотипи?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Ако не всички участници са запознати с някой от предложените филм/сериал/анимация, помолете тези, които са запознати, да ги представят накратко.
- Можете също така да покажете трейлър на филм/сериал. Ако решите да го правите, отпуснете повече време за тази дейност.

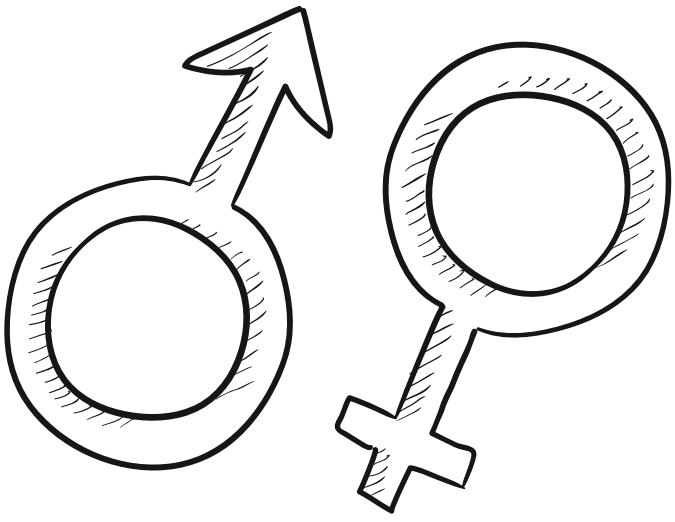

Снимка: www.shutterstock.com

Сценарий

ПРЕДСТАВЯНЕ

В тази дейност участниците ще имат възможността да представят своите решения на избран глобален въпрос, като използват формата на сценарий.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност цели да помогне на участниците да помислят за решения на глобални въпроси и начини, по които да ги реализират.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Търсене на решения на проблем
- Насърчаване на креативност

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

15-25 участници

ВРЕМЕ

90 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Стая с маси и столове
- Хартия
- Химикали

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Специална подготовка не е нужна.

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците на групи от 4-5 души и ги подканете да помислят за глобален въпрос, с който биха искали да се занимаят.
- Помолете групите да обсъдят сегашното състояние на глобалния проблем и как биха искали да видят развитието му след 10 години. Подканете ги да помислят за стъпки, които трябва да бъдат предприети, за да настане промяната.

Втора стъпка:

- Подканете групите да илюстрират пътеката от сегашната ситуация до желаната във формата на сценарии за филм или сериал. Дайте им съвети (приложени) как да ги създадат.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Реалистични ли са решенията, които предложихте в сценариите? Как бихте ги изпълнили в реалността?
- Какво трябва да се направи, за да се изпълнят в реалността?
- Къде се виждате в процеса на справяне с проблема съгласно вашия сценарий?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Може да използвате дейността гъвкаво за обсъждане на решението на всякакви глобални проблеми и персонажите, които въвеждат тези решения в действие.
- Дейността може да работи добре като част от дългосрочен обучителен процес след някои сесии, по време на които участниците са имали шанс да проучат и помислят за глобален проблем, който биха искали да решат.
- Като продължение можете да подканите групите да снимат късометражен филм, базиран на сценариите, които са създали.

Съвети за писане на сценарий

1. Измислете заглавие на вашия филм/сериал.
2. Измислете завладяваща идея за история, която може да се обясни по лесен начин. Направете го във формата „какво ако“. *Пример: Помислете за филма „Спайдърмен“. Форматът „какво ако“ би се изразил в това „Какво би станало, ако Спайдърмен използва суперсилите си, за да промени живота във вашата общност?“*
3. Избройте персонажите във вашия филм/сериал. Нарисувайте всеки от тях и напишете по един абзац за тях, за да се почувствате, сякаш ги познавате. Помислете за външния им вид, чувства и емоции, мисии във филма, умения/суперсили, които те имат.
4. Опишете сцените. Те трябва да илюстрират стъпките, които ще позволят на вашите персонажи да се движат от сегашната ситуация към желаната в посока на глобалния проблем, който сте избрали. Важни елементи от всяка сцена:

- Къде се провежда сцената: В парк или в завод? Слънчево ли е, или вали? Малките детайли са много важни.
- Диалози между персонажите: направете ги така, че да са съобразени с личностите и емоциите на персонажите ви, и се уверете, че не са безвкусни или безсмислени. Бъдете креативни!

Илюстрация: www.freepik.com

Снимка: www.shutterstock.com

Мислене чрез предизвикателства

ПРЕДСТАВЯНЕ

Използвайки различни форми на движещо се изкуство като източник на информация и вдъхновение, тази дейност ще позволи на участниците да разберат различните слоеве на глобалните проблеми.

ОБЩА ЦЕЛ

Целта на дейността е да помогне на участниците да разберат сложността на различните глобални проблеми и техните потенциални последици.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Начертаване на многоперспективен подход към даден глобален проблем
- Засилване на критичното мислене
- Стимулиране на любопитството

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

15-25 участници

ВРЕМЕ

45 минути + времето, нужно за гледане на филм или част от него

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Флипчарт
- Маркери

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Изберете филм, епизод от сериал, документален филм, анимация или риалити шоу, свързани с глобалния проблем, който искате да проучите.

Действия:

Първа стъпка:

- Поканете участниците да гледат филма или част от него.
- След това направете главоблъсканица с участниците за това какви предизвикателства/дилеми са забелязали във филма и ги запишете на флипчарта.

Втора стъпка:

- Разделете участниците на малки групи от 4-5 души и разпределете по една дилема/едно предизвикателство на група. Помолете групите да напишат дилемата/предизвикателството си на горната част на флипчарта.
- Помолете участниците да обсъдят в групите си как да се справят с дилемата/предизвикателството, пред което са изправени. Подканете ги да помислят за колкото се може повече опции.
- Помолете участниците да запишат всички опции под заглавието на дилемата/предизвикателството, което са избрали.

Трета стъпка:

- Помолете участниците да вземат предвид възможните последици от всяко решение и да ги запишат под графата за последици.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Трудно/Лесно ли беше да разпознаете различните предизвикателства/дилеми в нещата, които гледахте? Защо?
- Трудно/Лесно ли беше да измислите решения на предизвикателствата/дилемите, които разглеждахте? Защо?
- Бяхте ли изненадани от някои от решенията или последиците от предизвикателствата/дилемите? Какво ви изненада най-много?
- Можете ли да намерите паралели между дилемите, които разглеждахте, и истинския живот? Какви?

- Какво бихте могли да направите, за да се справите с разглежданите предизвикателства?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Помислете за участниците си при избора на филм и вземете предвид следните аспекти:
  - Тяхната възраст;
  - Техните интереси;
  - Техните обучителни нужди и очаквания.

Илюстрация: www.freepik.com

Работен лист
„Мислене чрез предизвикателства“

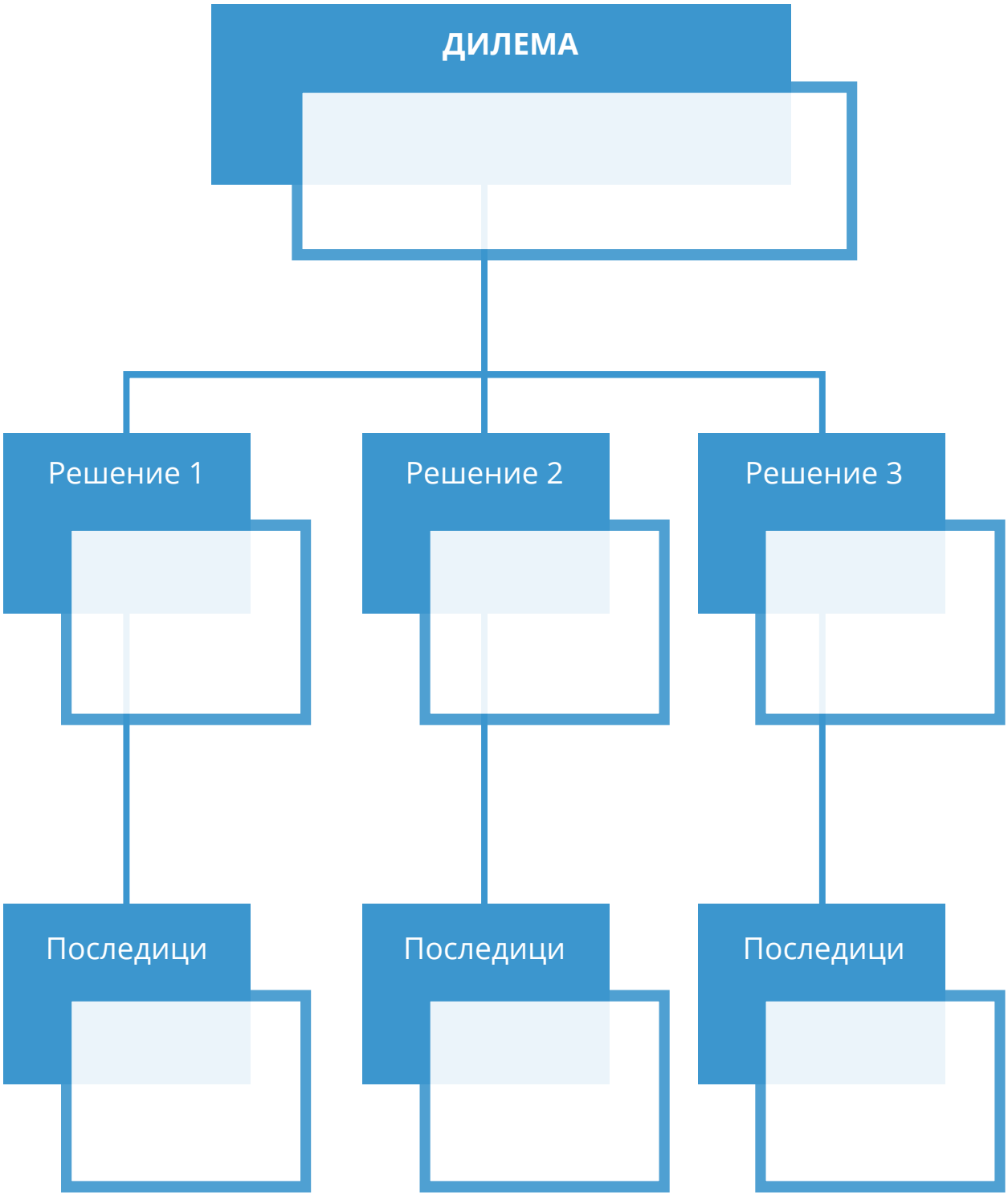

Социални мрежи/ Дигитален активизъм

Дигиталният активизъм представлява използването на дигитални инструменти (интернет, мобилни телефони и приложения) за довеждането на промяна в някои области на социалния, политическия и икономическия пейзаж. Важно е да се разбере, че дигиталните инструменти сами по себе си не могат да доведат до желаната промяна. Най-добрият начин наистина да успеем в постигането на желаната промяна е да комбинираме и допълним дигиталния активизъм с „традиционните“ офлайн форми на активизъм. Независимо от това, достъпността до дигитални инструменти, които предлагат възможността мигновено да общуваме със стотици, хиляди или дори милиони граждани по целия свят, добавя ново ниво към понятието за активизъм.

Дигиталните инструменти са отлично и главно рентабилно средство за разпространяване на послания, информация и предложения, както и за свързване и организиране на еднаквомислещи индивиди и организации. Заради всичко това, те са изключително удобен метод за активизъм за тези, които нямат или имат ограничен достъп до други инструменти и ресурси за разпространение на своите послания и идеи. Това е и един от най-добрите методи за първоначално набиране на нови активисти и поддръжници. Това е лесно разбираемо, тъй като кликването на „Харесай“ във FacebookTM, споделянето на видеа на други активисти или ретуийтването на нещо в Twitter изисква много по-малко усилия, време и пари, отколкото участието в протест, специализирана кръгла маса или дори внимателно прочитане и подписване на петиция. Недостатъкът на дигиталния активизъм е възходът на т.нар „кликтивизъм“. С други думи – неангажирано и пасивно кликане с мишката. Този проблем, още наречен „слаб активизъм“ или „мързелив активизъм“, трябва да се взема предвид преди започването на дигитално действие и особено по време на оценката на техния обхват и успех, за да не се отхвърлят посланията и идеите в замяна на „милиони“ на практика безсмислени и неангажирани кликвания и харесвания.

Дигиталният активизъм може да бъде използван и се използва от хора, които не са част от организирана група и нямат намерението да създават такава, но също така от формално организирани асоциации, корпорации, местни и национални власти и международни организации. В повечето случаи се използва от тези участници, за да повлияят на общественото мнение, да планират желани действия, да разпространяват информация и/или да призовават за конкретни дейности, да прехвърлят ресурси (информация и финансови активи), или да предприемат директни дигитални действия. Разбира се, редица фактори играят роля по отношение на това кой може да се включи, кога и по какъв начин.

Имайки това предвид, е очевидно, че дигиталният активизъм може да бъде много мощен метод, който би трябвало да се използва от активисти за повишаване на информираността относно Целите за устойчиво развитие и за разработване, промотиране и налагане на правителствата, политиците и широката общност на идеите, подходите, решенията, предложенията и исканията, нужни за достигане на желаното от Целите за устойчиво развитие. Например, едно от исканията на Цел 5 е да „елиминира всички форми на насилие над жени и момичета в публичните и частните сфери...“. Според доклада от септември 2015 на Комисията за дигитално развитие, създадена от ЮНЕСКО и Международния съюз по далекосъобщения (специализирана агенция на ООН за информационни и комуникационни технологии), „73% от жените вече са били изложени на или са преживели някаква форма на онлайн насилие.“[11] Можем ли дори да си представим борба срещу такъв тип насилие срещу жени и момичета без онлайн активизъм?

Целта на тази глава е да научим основите на дигиталния активизъм: как и защо да изберем някой дигитален инструмент за определена кампания; защо е важно стриктно да се следват процедурите за интернет сигурност; какви са предимствата и ограниченията на дигиталния активизъм; какви са опасностите, които очакват всеки дигитален активист. Дейностите ще покрият някои от най-известните и достъпни дигитални инструменти: онлайн петиции, социални мрежи, блогове, влогове (видео блог) и микро-блогване. В края на тази глава участниците ще могат да разработят и приложат кампания с основни и лесно достъпни дигитални инструменти.

11. www.broadbandcommission.org/publications/Pages/bb-and-gender-2015.aspx

Снимка: www.freepik.com

Дигитален активизъм

ПРЕДСТАВЯНЕ

Дигиталният активизъм е използването на дигитални инструменти за постигане на промяна в някои области на социалната, политическата или икономическата реалност. Важно е да разбираме тези инструменти и техните най-ефективни приложения в контекста на активизма.

ОБЩА ЦЕЛ

Да се запознаем с дигиталния активизъм и неговите инструменти до ниво, което ще позволи на участниците да ги използват в техните опити да достигнат желаното от Целите за устойчивото развитие в техните местни общности.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на уменията за критично мислене и екипната работа
- Запознаване с активизма като цяло и дигиталния активизъм като специфичен пример
- Научаване как да се използват различните дигитални инструменти на дигиталния активизъм за специфични цели

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

8-30 участници

ВРЕМЕ

65 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Компютри, смартфони (ако е позволено)
- Проектор
- Лепящи листчета
- Постери, флипчарт
- Химикали
- Моите GEGLpopies ID карти, по една за всеки участник;
- Самозалепваща канцеларска гума

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Компютрите трябва да са включени и да показват различни уеб сайтове, които са свързани с дигиталния активизъм. На ъглите или противоположните стени на стаята трябва да има постери със следните заглавия: 1) „Активизмът е...“; 2) „Типове активизъм“; 3) „Знам този тип активизъм“ (постерът е приложен); 4) „Аз участвах в такъв тип активизъм“.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете участниците да вземат лепящо листче и да отидат до постери 1 и 2, да напишат своя принос върху лепящите листчета и да ги залепят върху съответния постер.
- Прочетете постери 1 и 2 и покажете на голям екран определението за дигитален активизъм:

  С две думи, дигиталният активизъм е използването на дигитални инструменти (интернет, мобилни телефони и приложения) за постигане на промяна в някои области на социалната, политическата и икономическата реалност.
- Подканете участниците да продължат към постери 3 и 4. Отново ги помолете да напишат отговорите си на лепящи листчета и да ги залепят на постерите.
- Попитайте участниците дали искат да споделят мнението си относно техните преживявания с различните форми на активизъм.
- Раздайте на участниците техните GEGLpopies ID карти и ги помолете да ги прочетат и да попълнят първите три реда.

Втора стъпка:

- Разделете участниците на 5 групи (до седем души в група).
- Всяка група трябва да си има различно име (Група 1: GEGL (инициал на държава като SI, BG, CY, LT, ES, ...) Цел 5; Група 2: GEGL (инициал на държава като SI, BG, CY, LT, ES, ...) Цел 11; Група 3: GEGL (инициал на държава като SI, BG, CY, LT, ES, ...) Цел 12; Група 4: GEGL (инициал на държава като SI, BG, CY, LT, ES, ...) Дигитален активизъм; Група 5: GEGL (инициал на държава SI, BG, CY, LT, ES, AU) Известни личности около Целите за устойчиво развитие.
- Помолете всяка група да създадат затворена група в някоя социална мрежа (Фейсбук или Инстаграм) и да напишат пост в групата относно значението на името на групата.
- След това обсъдете и запишете техните мнения на устройства и инструменти на дигиталния активизъм.

Трета стъпка:

- Групите ще работят по своите групи в социалните мрежи. Помолете ги да споделят колкото се може повече постове за темата на групите им, колкото могат да намерят онлайн.
- Помолете всяка група да постне и своите мисли по темата им.
- Сега всяка от малките групи е помолена да покани фасилитатора и останалите участници да се присъединят към групите и да коментират постовете им.
- Помолете участниците да попълнят останалата част от GEGLpopies ID картите си, ако искат, могат да направят снимки на картите и да ги постнат.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Разбрахте ли нещо ново за глобалния активизъм?
- Мислите ли, че глобалният активизъм е важен и защо?
- Смятате ли, че можете да използвате глобалния активизъм в бъдеще?
- Мислите ли, че Целите за устойчиво развитие са важни? Защо?
- Научихте ли нещо ново за Целите?
- Как търсихте споделени постове? В коя платформа?
- Коя част от дейността харесахте най-много?
- Как се чувствате, когато получите коментар в някоя дигитална платформа, и как се чувствате, когато получите коментар извън социалните мрежи (тук, от приятелите ви и др.), кое е по-лесно за вас, и кой коментар цените повече?
- Бихте ли използвали вашите GEGLpopies ID карти?
- Можем ли да направим създадените групи публични? Искате ли да поканите приятелите си в тях?

Илюстрация: www.freepik.com

GEGLpopies ID карта

Global Education Goes Local

Co-funded by the European Union

Моята GEGLpopies ID карта

Моето име е_____

за мен най-важно е_____,

(Равенство между половете, Устойчив град, Устойчиво потребление)

защото виждам, че проблемът е_____.

Този проблем е_____.

(местен, национален, глобален)

Добър/Добра съм в_____

(да пиша, рисувам, говоря с хора, танцувам, спортувам, организирам)

С уменията си мога да повиша информираността, като_____

(правя видеа, разработвам флаери, правя плакати, правя тестове, играя на сцена, организирам кампания/спортно събитие, пиша статии/стихове, направя петиция.....)

За да разпространя моето мнение/знание към връстниците си, мога даизползвам_____

(Facebook, Instagram, SnapChat, YouTube, Kahoot quiz, Actionbound....)

Global Education Goes Local

Co-funded by the European Union

Важно за моята GEGLpopies ID карта:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Снимка: www.freepik.com

Индивидуални дигитални инструменти

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност ще даде представа за различните дигитални инструменти и техните силни и слаби страни.

ОБЩА ЦЕЛ

Да научим за разнообразието от дигитални инструменти и как да ги използваме по най-добрия начин, за да постигнем желаното от Целите за устойчиво развитие в местните общности.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на уменията за критично мислене и екипна работа
- Научаване как да се използват различните дигитални инструменти на дигиталния активизъм за специфични цели

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

8-30 участници

ВРЕМЕ

60 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Компютри, смарт телефони (ако е позволено)
- Безжичен интернет
- Проектор
- Лепящи листчета
- Постери, флипчарт
- Химикали
- Комплект карти „Дигитален инструмент“
- Самозалепяща канцеларска гума
- Достъп до затворените групи, създадени в социалните мрежи по време на предишната дейност

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на 5 групи (до шест или седем души в група). Всяка група трябва, ако е възможно, да има достъп до компютър и/или смарт телефон.

Действия:

Първа стъпка:

- Помолете всяка група да избере по една от картите „Дигитален инструмент“. След това ги помолете да отговорят на въпросите на техните карти.
- Помолете групите да намерят примери за техния дигитален инструмент, който промотира равенство между половете; устойчиви градове и общности; устойчиво потребление и производство, и да ги постнат в групите в социалните мрежи.

Втора стъпка:

- Помолете всяка група да представи картите и отговорите си. Сравнете откритията и позволете въпроси и дискусия.
- Дайте на участниците пет минути, за да напишат коментари онлайн.

Трета стъпка:

- Помолете всяка група да се опита да намери слабостите на дигиталния активизъм, като следва резултатите от предишни сесии. Предоставете насоки под формата на прости думи. Например: кликтивизъм, слаб активизъм, проблеми с демографията, липса на реален дебат, липса на мотивация за офлайн действие.
- Помолете всяка група да представи откритията си. Позволете дискусия между групите.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Отворете дискусия за взаимосвързаността и диференциалното значение за участниците (по отношение на техните умения, интереси, предпочитания, достъпност и т.н.)
- Кои инструменти са „най-добри“?
- Каква е тяхната връзка с равенството между половете, устойчивите градове и общности и устойчивото потребление и производство?

- Достъпни ли са за всички еднакво? Ако не, защо?
- Знаете ли за други дигитални инструменти, които могат да се използват за целите на активизма?
- Насочете участниците към набор от приложения, разработени специално за целите на дигиталния активизъм (например: Amnesty International's Panic Button app за Android, Crowdvoice, Bambuser, Piddler, Off the Record Messaging, Crabgrass).

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- За правилната демонстрация и работа с дигитални инструменти е необходим достъп до компютри и/или смарт телефони за участниците. Поне един компютър и един смартфон трябва да са на разположение за всяка група.
- Бъдете добре подготвени за дигиталния активизъм и особено за отделните инструменти. Участниците вероятно ще знаят много за някои инструменти и съвсем малко или нищо за други.
- Адаптирайте списъка с приложения, посветени на дигиталния активизъм, въз основа на вашите участници и техния социален контекст.

Илюстрация: www.freepik.com

1. Опишете ОНЛАЙН ПЕТИЦИЯ.

Какво е?

Как може да се използва?

Кога може да се използва?

Защо може да се използва?

От кого може да се използва?

Какви са ограниченията ѝ?

Намерете примери за равенство между половете, устойчиви градове и общности, устойчиво потребление и производство и ги публикувайте в нашата Фейсбук група

2. Опишете Социлана мрежа.

Какво е?

Как може да се използва?

Кога може да се използва?

Защо може да се използва?

От кого може да се използва?

Какви са ограниченията ѝ?

Намерете примери за равенство между половете, устойчиви градове и общности, устойчиво потребление и производство и ги публикувайте в нашата Фейсбук група

3. Опишете БЛОГ.

Какво е?

Как може да се използва?

Кога може да се използва?

Защо може да се използва?

От кого може да се използва?

Намерете примери за равенство между половете, устойчиви градове и общности, устойчиво потребление и производство и ги публикувайте в нашата Фейсбук група

4. Опишете ОНЛАЙН ВЛОГ.

Какво е?

Как може да се използва?

Кога може да се използва?

Защо може да се използва?

От кого може да се използва?

Намерете примери за равенство между половете, устойчиви градове и общности, устойчиво потребление и производство и ги публикувайте в нашата Фейсбук група

5. Опишете МИКРО-БЛОГИНГ.

Какво е?

Как може да се използва?

Кога може да се използва?

Защо може да се използва?

От кого може да се използва?

Намерете примери за равенство между половете, устойчиви градове и общности, устойчиво потребление и производство и ги публикувайте в нашата Фейсбук група

Снимка: www.shutterstock.com

Онлайн и офлайн

ПРЕДСТАВЯНЕ

Дигиталният активизъм се е превърнал в част от нашето ежедневие. Може да не го осъзнаваме, но ние сме неговата целева група всеки път, щом се свържем с интернет. Използването му може да бъде едва доловимо, а участниците – изненадващи (например корпорации или правителства). Следващите дейности ще покажат на участниците, че традиционните стилове активизъм нямат намерение да изчезват и, ако активистите наистина искат да променят нещо, комбинирането на двете форми на активизъм е необходимо.

ОБЩА ЦЕЛ

Да се запознаем с дигиталния активизъм и неговите инструменти и да ги комбинираме с традиционния офлайн активизъм до такова ниво, което би позволило на участниците да ги използват в техните опити да достигнат желаното разбиране на Целите за устойчиво развитие в местните общности.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на уменията за критично мислене и екипна работа
- Запознаване с активизма като цяло и дигиталния активизъм като конкретен пример
- Повишаване на информираността за опасностите при дигиталния активизъм и как да се действа превантивно

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

8-30 участници

Традиционен активизъм: Инструменти и форми на традиционния активизъм

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Флипчарт
- Химикали
- Комплект Активизъм карти
- Самозалепваща канцеларска гума

ВРЕМЕ

45 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Специфична подготовка не е нужна.

Действия:

Първа стъпка:

- Започнете с групова дейност. Помолете групата да застане в кръг. Започнете с думите „Аз съм активист и се застъпвам за _____.“ Тези, които са съгласни с твърдението, скачат; тези, които не са съгласни, сядат; а тези, които нямат мнение, не мърдат. След това помолете някого другиго от групата да каже следващото изречение. Можете да направите един пълен кръг.

Втора стъпка:

- Разделете участниците на групи от пет души, раздайте им карти със снимки на някаква форма на активизъм и ги помолете да напишат:
  - какво според тях представя снимката;
  - какъв тип активизъм е това;
  - примери за подобни действия, на които са попадали;
  - дали действието е постигнало целите си.
- Помолете всяка група да представи работата си;
- Разработете дефиниция за „активизъм“ като група – помолете участниците да си направят главоблъсканица и да събират идеите си, помогнете им да

ги превърнат в определение, с което всички можем да работим.

Трета стъпка:

- Помолете всички групи да обсъдят и запишат мненията си за различните инструменти и прояви на традиционния активизъм, както и за разликата между традиционен и дигитален активизъм. Кой тип активизъм според тях е по-ефективен?
- Всяка група представя своите открития.

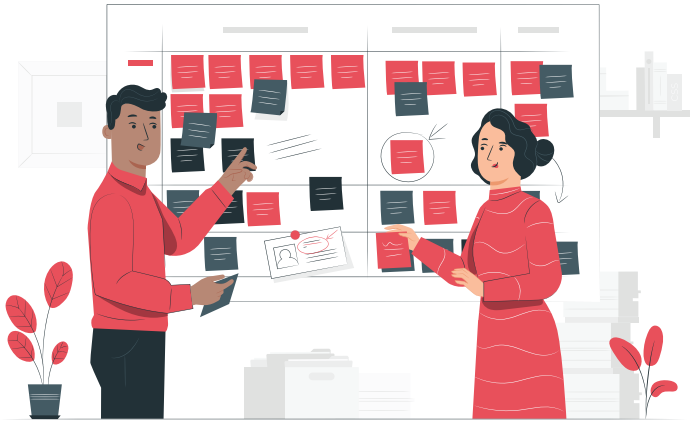

Илюстрация: www.freepik.com

Свързване на дигитални инструменти с традиционен активизъм

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Флипчарт
- Химикали
- Комплект Активизъм карти
- Самозалепваща канцеларска гума

ВРЕМЕ

45 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Специфична подготовка не е нужна.

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците на групи от 5 до 6 души. Помолете всяка група

да помисли за форма на традиционен активизъм, която смята, че е най-полезна и ефективна.

- След това помолете всяка група да избере една от Дигитален/Традиционен активизъм картите. По какъв начин тяхната конкретна форма на дигитален активизъм е свързана с традиционния активизъм, който са избрали? Помолете ги да отговорят на следните въпроси:
  - Как може да се използва?
  - Кога може да се използва?
  - Защо може да се използва?
  - От кого може да се използва?
  - Какви са ограниченията му?
  - Ще бъде ли по-ефективно?

Втора стъпка:

- Сравнете откритията на групите и ги обсъдете.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Трудно ли беше да намерите общото между инструментите на дигиталния активизъм и формите на традиционния активизъм?
- Били ли сте част от кампания, която се е състояла от дигитален и от „традиционен“ активизъм?
- Разширете дискусията, за да поговорите за взаимосвързаността и важността на различните форми на активизъм, особено що се отнася до Равенство между половете, Устойчиви градове и общности и Устойчиво потребление и производство.
- Какъв вид активизъм смятате, че ще работи най-добре и за коя от Целите за устойчиво развитие?
- Какви според вас са най-подходящите инструменти или комбинация от инструменти за предотвратяване на онлайн насилието, основано на пола?
- Какви инструменти на дигиталния активизъм бихте използвали, за да покажете на хората какво е устойчива общност?

Илюстрация: www.freepik.com

Опасностите на дигиталния активизъм

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Лепящи листчета
- Постери, флипчарт
- Химикали
- Самозалепяща канцеларска гума

ВРЕМЕ

45 минути

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Специфична подготовка не е нужна.

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците на групи (по 5 до 6 души във всяка група).
- Всяка група, въз основата на открития от предишни сесии, трябва да си направи главоблъсканица и да проучи опасностите на дигиталния активизъм. Насочете ги, ако имат нужда от помощ. Например: държавно наблюдение, лични атаки срещу активисти, обвинения в клевета, обвинения в разпространение на фалшиви новини, разпространение на фалшиви новини за активисти, заплахи за съдебно преследване, закриване на сървъри и др.

Втора стъпка:

- Помолете всички групи да представят откритията си.
- Обсъдете най-добрите начини за предотвратяване и противодействие на тези опасности.

Илюстрация: www.freepik.com

Активизъм карти

Протест, Права на човека за търсещи убежище – Словения

Снимка: Darij & Ana, Снимка от 22 юни 2009

IASC 2012

Снимка: Griffin Boyce, Снимка от 26 юли 2012

Постери

Снимка: Antonio Bonanno, Снимка от 10 май 2006

Блокада на министри от ЕС

Снимка: Darij & Ana, Снимка от 5 септември 2003

Онлайн активизъм

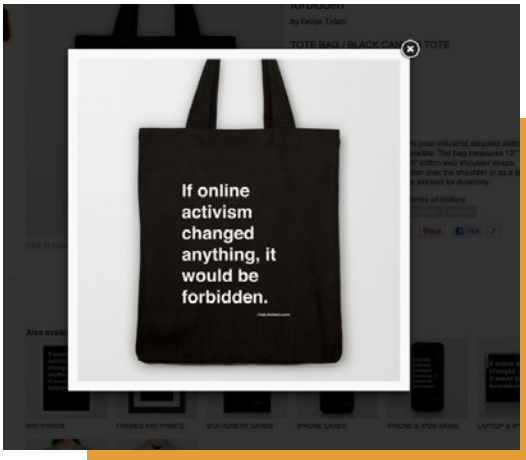

Снимка: Felipe Tofani, Качено на 31 януари 2013

Графити

Снимка: Fibonacci Blue, 17 август 2012

Контрол

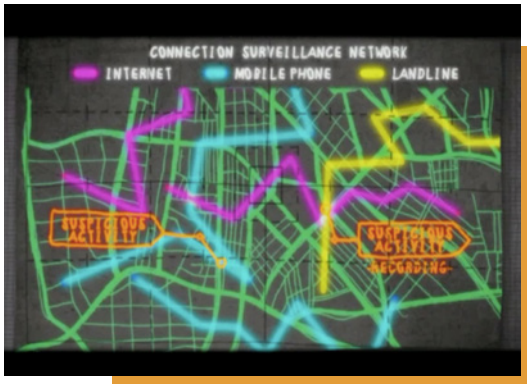

Снимка: Тактически Технологичен Колектив, Survival in the Digital Age, 7 март 2019

Бойкот

Снимка: Fibonacci Blue, Протестиращият призовава за бойкот на Петланд, Св. Пол, Минесота, 11 август 2013

Гладна стачка

Снимка: Joegoauk Goe, снимка от 28 март 2015 108 работници стачкуват, ден 10

Международен ден на жените

Снимка: Master Steve Rapport,

Марш за международния ден на жените 1

Molly Adams, Лос Анджелис, 5 март 2017

Марш за международния ден на жените 2

Снимки: Molly Adams Лос Анджелис, 5 март 2017

Петиция

Снимка: RubyGoes, Снимка от 15 май 2013

Кампания за повишаване на информираността

IAS Любляна 2012 – Словенският министър на образованието пише обета си на Дните на многообразието

Отворен публичен дебат относно равните права, Дни на многообразието, IAS Любляна

Снимка: www.shutterstock.com

Да направим дигитална кампания

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност надгражда предишните, в които участниците бяха запознати с различните форми на дигитален активизъм. Сега те ще имат възможността да планират и реализират дигитална кампания, която промотира Целите за устойчиво развитие.

По време на подготвителната фаза на кампанията участниците ще трябва да използват всички умения и знания, придобити в предишните сесии.

ОБЩА ЦЕЛ

Придобиване на умения за организиране на конкретна дигитална кампания.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на уменията за критично мислене
- Подобряване на уменията за екипна работа
- Научаване как да се използват различните дигитални инструменти на дигиталния активизъм чрез реализиране на реална кампания

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

8-30 участници

ВРЕМЕ

3 часа

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Компютри, смартфони (ако е позволено)
- Безжичен интернет
- Лепящи листчета
- Постери, флипчарт
- Химикали
- Комплект карти
- Самозалепяща канцеларска гума

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Разделете участниците на групи (до 5 или 6 души). Всяка група трябва, ако е възможно, да има достъп до компютър и/или смартфон, за да изтеглят Kahoot[12] и да направят тест.

Действия:

Първа стъпка:

- Започнете с онлайн теста Kahoot – може да използвате вече направен[13] или да създадете ваш собствен.
- Помолете всяка група да проучи Цели 5, 11 и 12 през различни теми и перспективи, така че да ѝ помогне да разбере как би изглеждала потенциална дигитална кампания за една от Целите.
- Всяка група след това трябва да се спре на една от трите Цели и да развие силен аргумент за това защо техният подход към организирането на дигитална кампания е най-добрият за тази конкретна Цел;

Втора стъпка:

- След като групите са се спрели на темите си, ги помолете да скицират основите на кампаниите им (дейности, дигитални инструменти, нужни лица).
- Помолете всяка група да представи резултатите си. Сега е време голямата група да реши коя от кампаниите ще реализира изцяло.
- Можете да им покажете различни инструменти, които могат да използват за подпомагане на реализацията на кампанията им, като Canva за проектиране на всякакви визуални материали; Actionbound за създаване на онлайн предизвикателства; Kahoot за повишаване на информираността; Mentimeter за измерване на успех; Padlet или Trello като инструменти за управление.[14]

Трета стъпка:

- В началото участниците трябва да раздробят предложената кампания на управляеми части (като администрация, съдържание, дигитални инструменти и др.) Обсъдете с вашите участници как биха искали да работят и им помогнете да сформират малки групи със специфични роли и отговорности за кампанията.

12. www.kahoot.com
13. www.create.kahoot.it/details/global-citizenship-review-chapters-7-8/4e7db681-b05c-4343-8aed-19e4411c658e
14. www.canva.com/; https://en.actionbound.com/; https://kahoot.com/; https://www.mentimeter.com/; https://padlet.com/; https://trello.com/

- Дайте време на всяка група да работи върху определената им част от кампанията, за да може да се реализира.
- Помолете групите да представят работата си и дайте време за обратна връзка, разяснения и коментари, тъй като цялата група трябва да подкрепи кампанията и да е запозната с различните ѝ елементи.
- След това се уверете, че работата на различните групи може да се интегрира в съгласувана кампания.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Трудно/Лесно ли беше да стигнете до консенсус за темата на вашата кампания? Защо?
- Трудно/Лесно ли беше да стигнете до консенсус за инструментите за вашата кампания?
- Какво мислите за кампанията си? Какви са силните ѝ страни? А слабостите ѝ?
- Имате ли усещането, че всички работите върху една съвместна кампания? Как би могло да се направи по различен начин?
- Какво научихте от този процес?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Реалното изпълнение на проектираната кампания е истинската цел на тези сесии.
- Кампанията трябва да е поне 14 дни, за да може участниците да имат достатъчно време да използват и прилагат усвоените умения и знания. През този период ще се проявят сложностите при дигиталните кампании, и ще имате възможността да ги адресирате и да помислите върху тях заедно с участниците.
- Важно е да следите внимателно изпълнението на кампанията и да предлагате цялата нужна подкрепа и съвети, които участниците могат да поискат. След приключването на кампанията е важно заедно да обмислите работата и да оцените последствията и обучението в резултат на този процес.

Илюстрация: www.freepik.com

Улично изкуство/ Градска поп култура

Градско изкуство и улично изкуство

Градско изкуство се използва като общ термин и синоним за различни типове визуално изкуство и живо изкуство, не само в публични пространства. Градското изкуство включва графити, улично изкуство, изкуство от стикери, градско плетене, нелегално градинарство и трансформиране на реклами (ad busting). Градското изкуство е легалната форма на улично изкуство и графити.[15] Уличното изкуство е визуално изкуство, създадено на публични локации; обикновено несанкционирани произведения на изкуството, изпълнени извън контекста на традиционното изкуство. Други термини за този тип изкуство включват „независимо обществено изкуство“, „пост-графити“ и „неонови графити“, и са тясно свързани с нелегалното (партизанското) изкуство. Най-често срещаните форми включват графити със спрей, графити с шаблон, постери от пшеничена паста, изкуство от стикери, улични инсталации и скулптури. Видеопрожекциите и „бомбардировките“ с прежда също придобиха известна популярност в края на 20-ти и началото на 21-ви век.[16] Обикновено уличното изкуство се използва за разграничаване на съвременното изкуство на публични пространства от териториалните графити, вандализма и корпоративното изкуство. Партизанското изкуство е подформа на уличното изкуство. Означава, че вече съществуващи елементи от градските пространства се променят, като анонимни художници добавят по нещо към тях.

Общи цели на уличното изкуство:

- Уличното изкуство често се използва, за да предава политически послания, социални изявления, екологични теми или за повишаване на информираността относно несправедливостта или текущите проблеми.
- Уличното изкуство често се изразява чрез манипулации от ежедневието.
- Уличното изкуство винаги е критично и е пред очите на всеки.

Методи на уличното изкуство

Методите и изразите на уличното изкуство са толкова многообразни, колкото са самите художници. Ето обаче няколко примера за улично изкуство, които от своя страна служат за вдъхновение за работа с млади хора.

- ***Триизмерни обекти:*** Брад Дауни (*1980 в Луисвил, Кентъки, САЩ) е американски художник, занимаващ се с улични изкуства. Живее в Берлин. Дауни обикновено създава триизмерни обекти в обществени пространства. Той нарича тези произведения скулптури.

15. www.de.wikipedia.org/wiki/Urban_Art
16. www.en.wikipedia.org/wiki/Street_art

- ***Временно улично изкуство с тебешири:*** Тебеширеният артист Дейвид Зин (https://zinnart.com/) с рисунките си кара хората да се усмихват. На пешеходни пътеки, на бордюри и предмети Дейвид Зин създава малки тебеширени същества – докато следващият дъжд не измие произведенията. Марлене Хаусегер е австрийска улична художничка, която също прави малки ежедневни манипулации с тънък хумор.
- ***Графити с шаблон:*** Банкси, британски уличен художник, използва тактиката на партизанската комуникация, за да осигури алтернативна перспектива по политически и икономически въпроси. Често променя и модифицира познати мотиви и образи.[17]
- ***Изкуство с тиксо:*** Могат да се използват различни видове тиксо с различни структури, цветове и форми. Изкуството с тиксо се появява след търсенето на алтернатива на спрейовете. Първоначално се е проявявало в обществени градски пространства. Все по-често този вид изкуство се открива от медиите и се използва от хора в частния интериор. Понякога го комбинират и с графити.[18]
- ***Партизанско Лего изкуство:*** Лего изкуството, като една от безбройните вариации на партизанското изкуство, има простата цел да разкраси града или дори да го направи по-„оживен".
- ***Графити с мъх:*** Това е тип улично изкуство, което използва жив мъх за писане по стените на обществени пространства. Заменяйки вредните химикали, намиращи се в боите (като метанолът, който уврежда нервната система, когато се погълне в големи количества), с растителна материя, артистът пак може да създаде произведение на изкуството, без да вреди на околната среда. След приложението мъхът расте, добавяйки ново измерение към изкуството, както и разширява концепцията за незаконно (партизанско) градинарство. За повече информация има блог за графити с мъх.[19]
- ***Думи:*** Дори поговорки, цитати или лозунги могат да бъдат артистично използвани в смисъла на уличното изкуство.[20]
- ***Градски спорт:*** Освен уличното изкуство, спортът също допринася към градската поп култура на това поколение: уличните спортове са спортове, които се провеждат в градска среда. Други ключови характеристики, които могат да се припишат, включват техния нетърговски и непрофесионален характер. Уличните спортове са израз на спонтанния, импровизационен и творчески произход на спорта, адаптиран от човешката изобретателност към градската среда. Типичните видове градски спортове, практикувани от млади хора, са: уличен хокей, уличен футбол, уличен баскетбол или каране на скейтборд.[21]

С помощта на различните методи и изрази на уличното изкуство, следните специфични дейности могат да се използват, за да привлекат младите хора да се интересуват от работата по Целите за устойчиво развитие.

17. www.streetartbio.com/banksy
18. www.en.wikipedia.org/wiki/Tape_Art
19. www.growsomethinggreen.com/blogs/grow-something-green/moss-graffiti-guerrilla-gardening-recipe
20. www.de.wikipedia.org/wiki/Liste_von_Graffiti-_und_Streetart-Künstlern
21. www.en.wikipedia.org/wiki/Street_sports

Снимка: www.freepik.com

Коментирай

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тийнейджърите са свикнали постоянно да коментират по социалните мрежи – най-вече само със символа „палец нагоре“/“палец надолу“, за да покажат „харесване“ или „нехаресване“. Тази дейност подканва участниците да направят това в истинския живот в техния град там, където видят препратка към Целите. Коментирането става с творчески методи на уличното изкуство.

ОБЩА ЦЕЛ

С помощта на тази дейност, младите хора могат да открият къде в техния град са проблемните области и пространствата за подобрение – във връзка с дискриминацията на основа пол, устойчивост или безотговорно потребление (Цели 5, 11, 12). Освен това могат да измислят креативни решения или да идентифицират места, където устойчивото развитие вече работи добре.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Засилване на уменията за критично мислене и решаване на проблеми
- Изпробване на творчески техники и разпознаване на собствените артистични умения
- Промотиране на усещане за самоефективност (Моето мнение е важно, моят коментар е „Видях, мога да променя нещо”)

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5 – 25 участници

ВРЕМЕ

5 часа (включва 2 часа из града/общността)

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Флипчарт
- Моливи, маркери
- Креативни материали като цветно тиксо, тебешири, тебеширни спрейове, шаблони, твърда хартия за знаци, двойнозалепящо тиксо за фиксиране на знаци.
- Смартфони или камери

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Специфична подготовка не е нужна.

Действия:

Първа стъпка:

- Започнете с модерирана групова дискусия по темите: „Какво ви трогва?“, „2050: в каква среда/в какъв свят искате да живеете?“ и/или „Какво е важно за вас?“ Напишете основните дискусионни точки на флипчарт, за да са видими за групата.

Втора стъпка:

- За да се подготвят наистина да коментират в общността, участниците са поканени да изпробват различните творчески материали. Могат да работят в малки групи и да експериментират, като използват дискусионните точки като насоки за своите творчески изяви.
- Помолете участниците да помислят кои методи според тях ще работят най-добре при коментирането в обществените сфери в техните квартали/общности.
- Заедно обсъдете въпроса „Какво е позволено при уличното изкуство и какво е нелегално?“

Трета стъпка:

- Разделете участниците на малки групи и ги помолете да отидат до центъра на града/конкретен квартал/техния квартал.
- Всеки трябва да открие за себе си кои места/неща би искал/а да коментира.
- Оставайте коментари на стените, в метрото, стълбищата... (палец нагоре, палец надолу, цитати, претенции, въпроси, речеви балончета, нарисувани с тебеширен спрей и шаблон, самозалепващи знаци, картини от тиксо и т.н.) като „Зеленото би подхождало много добре на това място!“
- Снимайте коментираните места/неща с телефон или камера за момента за размисъл с групата по-късно.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Какво беше важно за вас да коментирате във вашия град и защо?

- Какво беше усещането да коментирате по места/неща?
- Имаше ли някакви реакции от хора, които ви гледаха как коментирате?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Лесно можете да разгърнете тази дейност в два дни, като работите по Първа и Втора стъпка първия ден, а Трета стъпка оставите за втория;
- Обхватът на творческите методи може да бъде разширен;
- Може да задълбочите вашата дискусия с участниците с въпроса „Какво е важно за мен по отношение на здравословна среда, равенство, устойчиво потребление и др.?“, преди да продължите с коментари по проблемите в кварталите;
- След действието може да организирате изложба в обществено пространство със снимки на местата и нещата, коментирани от младите хора.

Илюстрация: www.freepik.com

Снимка: www.shutterstock.com

Изкуство от боклук

ПРЕДСТАВЯНЕ

Това е дейност, в която младите хора създават скулптури от отпадъци и ги представят в обществени пространства в техните градове/общности.

ОБЩА ЦЕЛ

Засилване на критичното мислене за начина ни на живот и начините ни на потребление (Цел 12), и за глобалните връзки на потребителските стоки.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Създаване на изкуство от това, което е захвърлено
- Занимаване с темата за устойчиво потребление
- Повишаване на информираността относно проблемите с боклука (чрез изложба в обществено пространство)
- Трансформиране на емоциите на участниците (емоционално заредени скулптури)
- Предизвикателство към понятието за състезание: Изкуството от отпадъци не е нужно да е „хубаво“

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5 – 25 участници

ВРЕМЕ

6 часа (включително времето, прекарано из града/общността)

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Отпадъци: събрани в обществено пространство или донесени от вкъщи
- Ако е нужно: ръкавици за събиране на отпадъци
- Лепило, тел, лента за изграждане на скулптурите
- Маси или подобни за представяне в публични пространства
- Камера за заснемане на скулптурите от отпадъци

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

В зависимост от това с колко време разполагате, може да помолите участниците да донесат по една торба, пълна с боклук, събрана в тяхната общност/центъра на града/други обществени места.

Действия:

Първа стъпка:

- Започнете с въвеждащ кръг, като помолите участниците да кажат по няколко думи за следните две точки:
  - Отпадъците като цяло
  - Какво за вас е изкуство?
- След това обсъдете как можете да създадете изкуство от отпадъци. Какво им идва наум?

Втора стъпка:

- Разделете групата на по-малки групи. Пратете участниците да събират отпадъци от обществени пространства, за да ги използват за скулптурите по-късно. В зависимост от локацията и околността ви, може да пратите участниците в малки групи, оборудвани с ръкавици и торби за боклук; или можете да отидете всички заедно. Можете също така да помолите участниците предварително да съберат и донесат отпадъци.

Трета стъпка:

- След това разделете участниците на малки групи. Всяка група получава някакво количество боклук, събрано от обществени пространства. Помолете групите да създадат собствени статуи и скулптури от боклука. Осигурете материали като тиксо, тел, лента и др. Какво биха искали да представят със своите произведения на изкуството?
- След като групите са готови, може да изложите скулптурите. Къде биха искали участниците да ги поставят? Може да ги изложите във вашия младежки център или в обществен парк, или детска площадка.
- Снимайте произведенията на изкуството.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как реагираха хората на изложбата?

- Посланието ви ясно ли беше? Хората разбраха ли го?
- Какво си мислехте, когато ходихте да събирате боклука на други хора?
- Тази дейност промени ли перспективата ви за отпадъците на обществени места?
- Какво мислите за отпадъците, генерирани от нашия начин на живот?
- Какво трябва да се промени? Какво можете вие да промените?
- Какви са били отпадъците преди / какво се случва след изхвърлянето им?
- Къде отиват нашите отпадъци, които генерираме в нашите общности?
- Кои публични сектори генерират отпадъци?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Можете лесно да разгърнете тази дейност в два дни, като работите по Първа и Втора стъпка първия ден, а по Трета стъпка – втория ден;
- Можете да включите работна сесия на тема „нула отпадък“ и какво може да се направи, за да се избегнат възможно най-много отпадъци в цялата система.

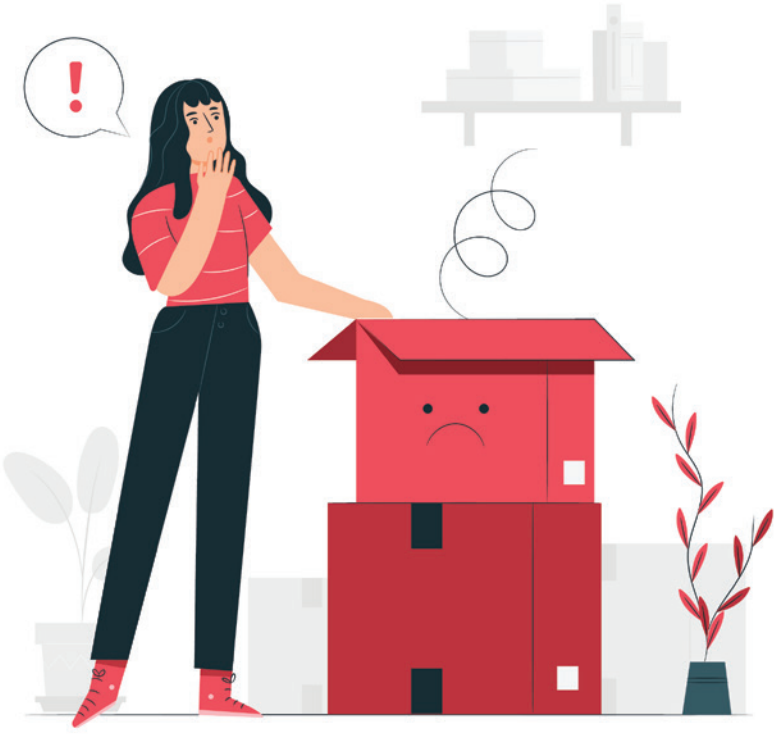

Илюстрация: www.freepik.com

Снимка: www.shutterstock.com

Моето пространство

ПРЕДСТАВЯНЕ

В тази дейност младите хора ще открият, назоват и посочат любимите си места в града. С помощта на прикачени QR кодове, възрастни хора и други младежи ще могат да получат информация (слухова/визуална/ аудио-визуална) за това какво прави тези места любими на хората.

ОБЩА ЦЕЛ

- Кои места са достъпни за младите хора в техните градове/общности, които са приобщаващи, безопасни и устойчиви (Цел 11);
- Дали младите мъже и младите жени се третират еднакво в публичните пространства (Цел 5);
- Как са проектирани тези места по отношение на устойчивото потребление (Цел 12).

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Да се направят видими проблемите и желанията на младите хора
- Промотиране на осъзнаването на собствените нужди на младите хора по отношение на публичните пространства
- По-добро разбиране на други поколения и техните потребности и нужди в обществените пространства

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5 – 25 участници

ВРЕМЕ

6 часа

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Камери, микрофон (за видео, снимки, интервюта)
- QR Code Generator приложение за телефон, достъп до интернет
- Флипчарт, моливи
- Компютър, принтер, ламинатор, игли, тиксо (за да създадете съдържанието, да принтирате, да го направите устойчиво на атмосферни влияния и да поставите отпечатаните QR кодове)

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Уверете се, че има поне един компютър с достъп до интернет, поне един смартфон с възможност за изтегляне на приложение за генериране на QR код.

Действия:

Първа стъпка:

- Започнете с уводна дискусия по тези въпроси:

  - Къде предпочитате да прекарвате свободното си време и защо? Например, места без консумация, далеч от родители, спортни съоръжения и др.;

  - На кои места сте задължени да консумирате нещо/кои са свободни от задължението да консумирате?

  - Дискриминация срещу хора на определени места;

  - Зелени места в града, природа в града;

  - Има ли достъп до безопасни, приобщаващи и достъпни зелени и публични пространства?

  - Момчета и момичета – кой къде ходи?

  - Натрупване на отпадъци на обществени места.

Втора стъпка:

- Участниците ще излязат да разучат своя град или квартал в малки групи, оборудвани с мобилни телефони, може би с микрофони, хартия и химикали. Помолете участниците да си водят записки за местата или да снимат кратки видеа, да правят кратки интервюта и да правят снимки, свързани с въпроса „Какво прави това място мое любимо място?“ „Какво мога да правя тук?“

Трета стъпка:

- Разделете участниците на малки групи. Помолете ги да създадат съдържанието за QR кодовете са суровия материал: може да са текстове, видеа, снимки или интервюта.
- Когато са готови, запазете файловете (mp3, mp4, avi, mov, jpg) и ги качете на достъпно място (Drop box или Cloud).
- Сега помолете участниците да генерират QR кодове с помощта на приложението за QR кодове за линка към Drop box или Cloud.

- Принтирайте QR кода и го направете устойчив на атмосферни влияния, като го ламинирате, или го сложете в тънка пластмасова папка, която може да се запечата с тиксо.
- След това помолете групите да излязат из града още веднъж и да поставят QR кодовете на любимите си места.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- От какво се нуждаете, какво липсва във вашия град/общност/квартал?
- Кои места са подходящи за младежи и защо?

СЪВЕТИ, СВЪРЗАНИ КОНКРЕТНО С ТАЗИ ДЕЙНОСТ, НАЧИНИ, ПО КОИТО МОЖЕ ДА СЕ ПРОМЕНИ, АДАПТИРА И Т.Н.

- Може да се изработи карта на града с любимите места на младите хора, на която местата са снабдени с QR кодове. Картата може да се принтира като флаер или постер и да бъде изпратена на заинтересованите хора или представена в голям формат в обществено пространство.
- За някои групи може да е нужна помощ при намирането на любимите места и правенето на видеа и интервюта.

Илюстрация: www.freepik.com

ПОП КУЛТУРАТА В ДЕЙСТВИЕ

“Ако нямаш план, целта е просто желание.”

Антоан дьо Сент-Екзюпери

Ако нямаш план, целта е просто желание е казал веднъж Антоан дьо Сент-Екзюпери. Глобалното образование, което не води до действие, е просто забавно занимание. Крайните резултати от глобалното образование са промяната в поведението и овластяването да се предприемат действия. Можем да го разглеждаме като процес, в който учащите поемат повече информация и стават осъзнати за глобалните проблеми, развиват умения и нагласи, придобиват дълбоко разбиране на взаимозависимостите между тях и едно или повече глобални предизвикателства. Започват да разбират връзките между техните общности, тях самите, техните действия и глобалния свят. Някои може и да разбират, че това са основни елементи на глобалното образование, но ние трябва да се запитаме: Защо искаме учащите да получат повече информация? Защо искаме да проучат взаимовръзката си с глобалните проблеми? Каква е крайната цел?

Понятието за глобално образование се появява заедно с процеса на глобализация, когато светът започва да вижда неравенството между глобалния север и глобалния юг. Беше признато значението на сътрудничеството между всички членове на глобалната общност, за да решим глобалните проблеми. Следователно крайната цел на програмите за глобално образование е да се даде възможност на глобалните граждани да предприемат действия така, че все повече и повече хора да получават информация, и все повече и повече хора да се ангажират с това да изиграят своята роля в борбата срещу несправедливостта, и да допринесат към устойчивото развитие на нашата планета.

Тази глава има за цел да подпомогне обучителите да работят за предприемане на действие в рамките на образователните дейности. Основава се на рамката, наречена Шест стъпки към глобално гражданство (също позната като процесът Get Global!), разработен от консорциум от международни организации, работещи в областта на сътрудничество за развитие и глобално образование.[22] Това дава възможност на участниците да управляват собственото си обучение. Позволява им да преминат от мислене за въпроси, които са важни за тях, към планиране и участване в действието, както и размишляване върху тяхното изпълнение и оценка на работата им. Шестте стъпки в тази рамка са:

- **Стъпка 1. Задавай въпроси!** – участниците проучват своето разбиране, ценности и нагласи спрямо глобалното гражданство. Може да се използва като основна линия за измерване и записване на отговорите им, а дейностите могат да се повтарят през етапите.
- **Стъпка 2. Избери въпрос!** – участниците генерират важни въпроси, засягащи живота им. Помага им да мислят за проблемите в местен и глобален контекст, а след това да изберат един, за да предприемат действия за подобряване на ситуацията.

22. Price, J. (2003). Get Global! A Skills-Based Approach to Active Global Citizenship. ActionAid.

- **Стъпка 3. Проучи повече!** – участниците научават повече за избрания въпрос. Позволява им да проучат задълбочено проблема и да проучат как той засяга хората и околната среда на местно и глобално ниво.
- **Стъпка 4. Планирай!** – участниците решават какво действие да предприемат и как да го приложат. Това им помага да обмислят осъществимостта на своите идеи и да управляват практическите намеси.
- **Стъпка 5. Действай!** – участниците предприемат действие.
- **Стъпка 6. Осмисли!** – участниците разсъждават върху процеса Get Global! Насърчаваме ги да осмислят това, което са научили и постигнали, и какво биха направили различно следващия път.

Първата и втората стъпка от тази рамка могат да се обхванат с реализирането на дейности от предишни глави от този наръчник. Дейностите ще позволят на участниците да разберат по-добре тяхната връзка с глобализирания свят и да открият проблемите, по които биха искали да работят по-късно. В тази глава ще намерите някои инструменти, които ще ви помогнат да покриете цялата подготовка за действието, като се започне от проучване на проблема и се мине през намиране на възможни решения и планиране на действия.

Снимка: www.freepik.com

Моето пространство

ПРЕДСТАВЯНЕ

Това е много проста и кратка дейност, която помага на групите съвместно да решат върху кои от въпросите биха искали да работят и действат по-късно.

ОБЩА ЦЕЛ

Тази дейност има за цел да помогне на участниците да изберат въпрос, по който искат да работят.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Разработване на аргументи;
- Да се научат да взимат решения във формата на консенсус.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

8-30 участници

ВРЕМЕ

20-30 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Малки листчета хартия
- Химикали за всеки участник

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Обяснете на участниците, че тази дейност ще им помогне при взимането на решения по основните въпроси, по които искат да насочат собствените си действия. Споменете, че това е важна стъпка в подготовката на действията им.

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците по двойки и ги помолете да обсъдят и решат кои са най-релевантните въпроси в техните местни общности и защо. Трябва да ги запишат на листчетата хартия.

Втора стъпка:

- Групите започват да се сливат. Две двойки се сливат в една група. Трябва да представят пред цялата група какво са обсъдили и решили относно най-релевантните въпроси. Сливането продължава, докато цялата група не е разделена на две групи с по две изявления.

Трета стъпка:

- Помолете групата да напише изборите си на голям лист хартия и да го поставят така, че всички да ги виждат. Дайте възможност на участниците да обяснят изборите си и да задават въпроси, ако е нужно.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как се чувствате спрямо избраните въпроси?
- Защо мислите, че списъкът с въпроси стана такъв?
- Какво друго трябва да предприемете по този въпрос?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- Колкото по-голяма е групата, толкова повече време ще отнеме да се изпълни тази дейност.
- Ако имате проблем с разпределянето на времето в групата и те обичат да говорят повече, може да е полезно да намалите времето на всеки кръг, и да използате звук, който да обявява края на всеки кръг.

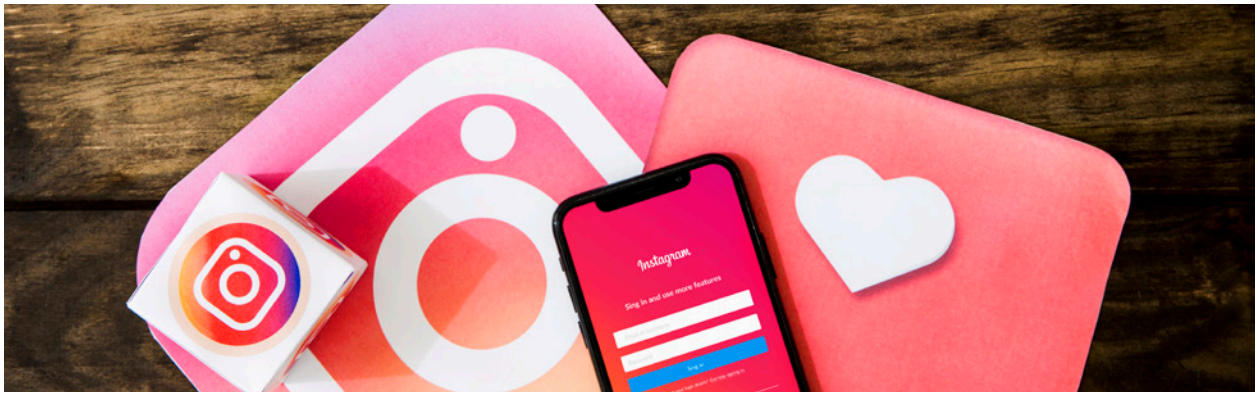

Снимка: www.freepik.com

Инстаграм консултации

ПРЕДСТАВЯНЕ

Тази дейност насърчава използването на Инстаграм за по-добро разбиране на проблемите, избрани за действие, за откриване на многообразието от гледни точки и за научаване за причините и възможните последици. Използвайки Инстаграм, участниците се откриват и потенциално се ангажират с хора извън групата, което е важно за предприемането на действия в общността.

ОБЩА ЦЕЛ

Размишляване върху причините за проблемите, които участниците са избрали за действията си.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Използване на социални мрежи за предприемане на действие;
- Засилване на уменията за критично мислене.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

5-35 участници

ВРЕМЕ

60 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Мобилни телефони с достъп до профили в Инстаграм
- Интернет връзка
- Флипчарт
- Маркери

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Обяснете на участниците, че по време на тази сесия ще работят повече върху въпросите, които ги интересуват, и по които биха искали да действат. Заедно с техните онлайн и офлайн приятели ще се опитат да получат различни гледни точки по проблема и по това защо се появява, а това ще им помогне да планират действията си. За тази дейност всеки участник е хубаво да има мобилен телефон с достъп до профил в Инстаграм. Ако не, могат да работят по двойки по време на Стъпка 1.

Действия:

Първа стъпка:

- Първата част от тази дейност трябва да се изпълни индивидуално. Помолете участниците да вземат телефоните си и да качат стори в Инстаграм, питайки защо техният проблем се появява, например: Защо няма равенство между момчета и момичета? Защо има толкова много боклук в града ми? Предложете им да тагват техни приятели, както и да ползват хаштаговете #GEGL и #GlobalEducationGoesPop, за да могат да търсят сторитата си.

Втора стъпка:

- След това помолете всеки участник в групата да помисли върху въпросите на колегите му, като потърси сторитата им и отговори на въпросите им. За да сте сигурни, че дейността ще е смислена, всеки участник трябва да отговори на повечето или всички въпроси на членовете на групата (зависи от големината на групата).

Трета стъпка:

- Разделете участниците на малки групи (5-6 души във всяка), които имат подобни или еднакви проблеми, ако е възможно, помолете ги да споделят какво са открили, и заедно като група да създадат постер на тема основната причина, поради която избраният проблем се появява. За целта трябва да отговорят на въпроса: Защо този проблем се появява?

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Намерихте ли нещо изненадващо в отговорите? Ако да, какво?
- Какво мислите за качването на главоблъсканицата за причините и последствията публично в някоя социална мрежа? Какви са положителните

и отрицателните страни?

- От какво още мислите, че имате нужда, за да оцените правилно проблема си?
- Планирате ли част втора на сторито ви в Инстаграм в следващите 24 часа?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

- За създаването на стори, може да предложите приложението Canva[23], което предлага различни дизайни, и може да помогне на участниците, които се затрудняват със своите сторита в Инстаграм.
- Ако имате време, може да добавите още въпроси към сторитата, които разглеждат възможни решения и дават различни гледни точки:

  - Какво мога да направя, за да променя проблема?

  - Как мога да влоша проблема (като по този начин се търсят отговори за възможните негативни последици)?

  - Какво би направил/а (назовете известен човек във вашия контекст) за този проблем/какво решение би предложил този човек?

  - Как си представяте ситуацията след 5 години?
- Информирайте участниците, че само кратки текстове стават за отговори в Инстаграм.
- Най-добре е да разгледате как работи Инстаграм преди да изпълните тази дейност, тъй като може да са направили някакви промени след датата на публикуване на този наръчник.

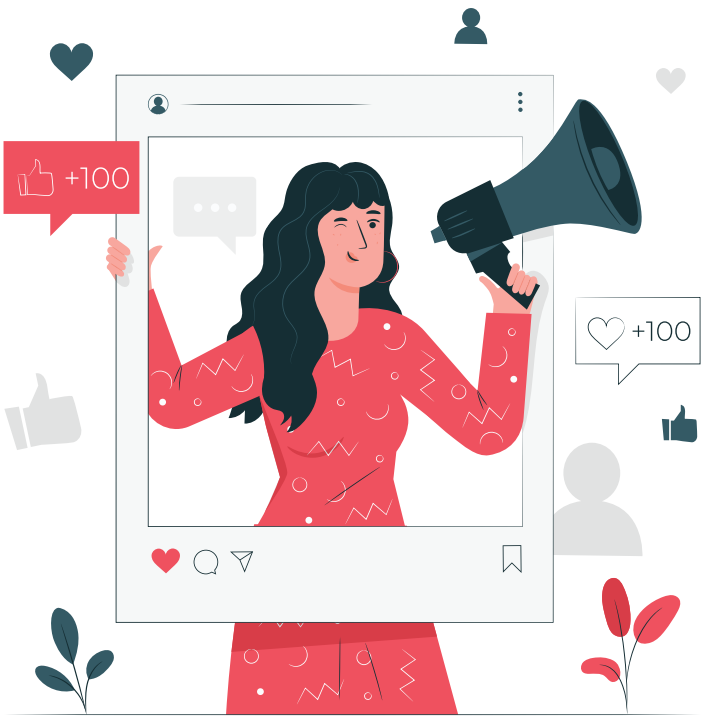

Илюстрация: www.freepik.com

23. www.canva.com

Сания за решения

ПРЕДСТАВЯНЕ

„Сания“ (от спиСАНИЯ, англ. ез. – zines, от magaZINES) са любителски издавани списания, писани за субкултура от ентусиасти, отдадени на определен интерес. Тази дейност ще се съсредоточи върху търсенето на различни решения на специфичния проблем и ще ги публикува в сания.

ОБЩА ЦЕЛ

Подпомагане на участниците да намерят решения на дадените предизвикателства под формата на художествен израз, като сания.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Развиване на критичното мислене;
- Проучване на художественото изразяване, чрез което се търсят решения на различни предизвикателства.

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

4 – 30 участници

ВРЕМЕ

2 часа

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Примери за сания, за да покажете на участниците, или снимки на примери за сания
- Разнообразие от материали за рисуване, оцветяване и колаж
- Стари вестници, списания

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Подгответе кратка презентация за санията и обяснете на участниците философията зад тях, както и как се разработват и разпространяват. Обяснете на участниците, че ще търсят разнообразни решения на избраните от тях проблеми.

Санията дават глас на обикновения анонимен човек. Основната идея е някой да седне, да пише, да събира или редактира куп неща, от които те силно се интересуват... и да го разпространява. Процесът на създаване на сание е директен, остава под контрола на пишещия през цялото време. Може би отличителната му характеристика е това, че съществува без външна намеса, без контрол от горе, без цензура, без надзор или манипулация.

Санията са самиздат, като обикновено бройките на съдържанието се тиражират на копирна машина. Санията споделят демократичен идеал за участие, тъй като се застъпват за различни групи хора, за да водят диалог по въпросите, които ги засягат. Те се стремят към включване, като оценяват множество гласове и ценности, а не само доминиращите, като по този начин отхвърлят начина на оценяване, базиран на изключващи критерии като възраст, финансово положение, политически пристрастия и културни различия.

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците в групи според въпроса, по който биха искали да работят. Всяка група ще развива едно сание (едно сание, един проблем). Групите може да са големи, до 10 участници.

Втора стъпка:

- Помолете всяка група да помисли за възможните решения, докато размишляват за избрания проблем. Напишете всички възможни решения.

Трета стъпка:

- Групите трябва да започнат да работят по санията, представящи решение за техния специфичен проблем. Всеки участник или двойка участници трябва да изберат едно решение, върху което биха искали да работят. Решенията не трябва да се повтарят.
- Задачата на всеки участник или двойка е да създаде една страница от санието, описвайки в дълбочина решението. След това групата трябва да събере всички страници, за да създадат финалната версия на санието.
- Накрая подгответе масата, на която всички работи ще се представят, и оставете участниците да разгледат всички предложени решения.

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

За да се вдъхновят, може да дадете на групата примери за сания с решения.

Можете да предложите на участниците да проучат допълнително идеята си за решение, за да видят възможното въздействие и да проверят фактите.

Може да посочите един човек/една група, който/която да направи повече от една страница от санието, ако даденото време е достатъчно.

Силно препоръчително е да направите видими санията. Може да ги копирате и да ги дадете на участниците или да ги разпространите в училища/университети, или да ги публикувате в социалните мрежи.

Снимки на сания

Снимка: www.freepik.com

Среща на глобални лидери

ПРЕДСТАВЯНЕ

Това е симулация на събранието на глобални лидери, в която участниците могат да представят възможните решения на темата, която е в дневния ред, и след това заедно да решат кое от решенията ще приложат.

ОБЩА ЦЕЛ

Да се помогне на участниците да потърсят решения на съществуващите проблеми.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Развиване на уменията за водене на дебат
- Ораторство

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

12-30 участници

ВРЕМЕ

90 минути

- Пространство, което най-добре може да бъде приспособено към представите за събранието

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Обяснете на участниците, че ще симулират събранието на глобалните лидери, чиято задача е да решат какви решения биха искали да приложат, за да решат проблема, който е в дневния им ред (проблем, който участниците са избрали преди това).

Действия:

Първа стъпка:

- Разделете участниците на по-малки групи така, че да станат поне 4 групи.
- Дайте на участниците 10 минути да подготвят презентация на тема тяхното решение, като анализират всички плюсове и минуси.

Втора стъпка:

- Изберете човек, който ще председателства срещата (ако е човек от групата, не трябва да е част от малките групи. Докато другите групи работят, подгответе този човек за ролята му). Той/тя трябва да фасилитира процеса на взимане на окончателно решение за това кое решение ще бъде приложено по уважителен и демократичен начин.

Трета стъпка:

- Дайте старт на Общото събрание. Всяка група трябва първо да представи своето възможно решение (едно на група), след това може да започне дебатът.
- Закрийте събранието с гласуване за окончателното решение, което ще бъде приложено от участниците.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Как се чувствате след тази дейност?
- Какво е мнението ви за процеса на взимане на решение?
- Имахте ли достатъчно информация, за да вземете решението? Какво ви помогна?
- Доволни ли сте от резултата от този процес?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

Ако осъществявате тази дейност в училище, адаптирайте я в училищната обстановка, като кажете, че те са училищен съвет или друг орган, който познават добре, и който може да вземе решение по избрания въпрос.

Снимка: www.shutterstock.com

Приобщаващ плакат

ПРЕДСТАВЯНЕ

Този инструмент е предназначен да подготви младите хора при разработването на своите комуникационни кампании, което винаги е един от важните елементи на всяко действие.

ОБЩА ЦЕЛ

Повишаване на информираността относно важността на приобщаващата комуникация.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Критично оценяване на скритите послания в различни комуникационни кампании
- Подготовка на участниците за провеждане на собствените им комуникационни кампании, свободни от негативно въздействие

ГОЛЕМИНА НА ГРУПАТА

10-30 участници

ВРЕМЕ

90 минути

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ

- Материали за рисуване
- Снимки и/или стари вестници
- Маркери
- Флипчарт
- Проектор и достъп до интернет; предварително изтеглени материали
- Принтирани формуляри за оценка – един за всяка група

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Подготовка:

Обяснете на участниците, че ще разработват плакати, които ще показват глобални проблеми на техните местни общности. Ще работят по групи и всяка група ще получи специфичен проблем, върху който техният постер ще се фокусира. Целта на тази дейност е да помислим как да общуваме правилно с външния свят и как да следваме Кодекса на поведение към изображения и съобщения.

Действия:

Първа стъпка:

- Представете видеото и контролния списък за публикуване в социални мрежи, разработен от RADI-AID: www.radiaid.com/social-media-guide/, който се основава на Кодекса на поведение към изображения и съобщения (виж глава 2.4).
- Попитайте участниците какво още трябва да се вземе предвид, когато планират комуникационна кампания. Запишете всички отговори на флипчарт.
- Ако участниците се затрудняват с идентифицирането на различните елементи, може да им помогнете, като предложите следното: език, включващ всеки пол; присъствие на стереотипи в посланието; прозрачност на информацията; откъде идва информацията; конструктивен език и т.н.

Втора стъпка:

- Разделете участниците на малки екипи и разпределете проблемите (винаги можете да ги адаптирате към вашите местни нужди). Помолете участниците да развихрят креативността си като правят плакатите.
- Когато плакатите са готови, разменете плакатите така, че никоя от групите да не вижда собствения си постер, и помолете участниците да оценят това, което виждат, като използват формуляра за оценка.

Трета стъпка:

- Върнете плакатите с писмените оценки на съответните групи и ги помолете да ги прегледат.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- Колко трудно/лесно беше да разработите плакатите?
- Как беше оценяването на плакатите като преживяване?

- Кои елементи бяха най-затрудняващи и защо?
- Размишлявате ли обикновено върху скритите послания, които носи комуникацията? Защо/Защо не?
- Какво скрито отрицателно въздействие открихте в плакатите?
- Можете ли да дадете примери за въздействието от скрити послания в ежедневната комуникация?
- Какви препоръки можем да си дадем за процеса на планиране на действия?

СЪВЕТИ ЗА ФАСИЛИТИРАНЕ, ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АДАПТИРАНЕ

За изработката на плакатите можете да помолите хората да рисуват, да направят колаж (в този случай би било полезно, ако подготвите снимки, които биха се считали за неподходящи според Кодекса на поведение) или можете да предложите да направят плаката, като използват инструменти за онлайн дизайн. За всички сценарии би било полезно да включите снимки в постерите, за да имаме възможност да обобщим Кодекса на поведение.

Сценарии

Сценарий 1: Вашата организация планира да повиши информираността относно неравенството между половете, което съществува във вашата общност. Има много случаи на неравенство, и бихте искали да информирате хората за това. Но мотивацията за действието идва от специфична ситуация: ваш приятел ви казва, че в определен бар във вашия град наемат само мъже поради вътрешна политика, и мотивацията за това е да привличат повече жени в бара.

Сценарий 2: Има голям проблем с боклука във вашия град. Градът е просто мръсен, и изглежда сякаш има популярна култура на хвърляне на всичко по улиците. Бихте искали да разработите комуникационна стратегия за решаване на проблема.

Сценарий 3: Организирате доброволчески дейности в Гана и търсите доброволци. Как бихте насърчавали хората да кандидатстват за вашата дейност?

Формуляр за оценката на плакати:

- Какви чувства предизвиква плаката у вас?
- Езикът в този плакат приобщаващ ли е към всички?
- Можете ли да намерите стереотипи на плаката?
- Какъв ефект може да окаже този плакат?

Нива / Въздействие	**Положително въздействие**	**Отрицателно въздействие**
Индивиди, включени в комуникацията		
Институцията зад кампанията		
Местна общност		
Околна среда		
Заинтересовани страни		

Примери за действие

По-долу са дадени три примера за действия, които проектните партньори на проекта GEGL са реализирали в някои от малките населени места, участващи в проекта.

Онлайн игри през уикенда в Масарон (Испания)

Дата: 15-16 декември 2018

Организирано от: Младежки съвет на Масарон

Адресирани Цели: 5 и 11

Брой участници: повече от 100

Контекстът на действието

Младежкият съвет на Масарон реши да организира „Онлайн игри през уикенда“, защото това беше събитието, най-много искано от младите хора в общността. През предходната година беше направено проучване в средните училища за нуждите на младите хора от дейности в свободното им време. Най-честият отговор беше онлайн игри. Освен това младежкият съвет забеляза безотговорна консумация на видео игри по отношение на времето, прекарано пред компютъра, вида на игрите (най-често състезателни или с насилие, в които ценности като толерантност и уважение липсват). Чрез тях младежите се научават да бъдат неуважителни към хората и околната среда, изграждат имунитет към насилието. Не се учат да мислят критично и нямат уменията да решават кои игри са добри за тях и кои им вредят.

Действието

Събитието беше стратегически подготвено: Младежкият съвет искаше да предложи нещо привлекателно на младите хора, и паралелно с това да има образователни работилници, с помощта на които да размишляват върху това какво правят.

Изборът на пространство беше решаващ: събитието се проведе в спортния център, където много млади хора отиват да спортуват, място, което те познават и е близо до тях. От друга страна голямото пространство позволи на организаторите да съберат повече от сто души в една стая, докато имаше още няколко малки стаи в същото пространство, в които можеха да се проведат работилниците.

По време на подготовката на работилниците Младежкият съвет потърси

професионалисти, които бяха добре запознати с темата, и в същото време бяха хората, които можеха да работят с подходи за участие така, че младежите можеха да се забавляват, докато учат.

Дейността се разпростря в два цели дни (събота, неделя). Следните мерки бяха предприети, за да мотивират младите хора да останат за цялото събитие:

- Освен онлайн игрите, младите хора можеха да се възползват от баскетболното и волейболното игрище, докато чакат реда си да играят;
- Имаше две различни работилници, които се проведоха паралелно с онлайн игрите. Първата беше за стереотипите в рекламата, занимаваща се с темата за сексизма в маркетинга и рекламата и консуматорството срещу отговорното потребление. Другата беше за различните видове опасност в интернет (онлайн тормоз, порнографско съдържание, имейл измами и т.н.) и за това как да сме част от различни социални мрежи по безопасен начин. Всяка работилница продължи 40 минути и беше повторена няколко пъти през деня, с цел младите хора да могат да изберат тази, на която искаха да отидат, докато чакат реда си да играят.
- Допълнителна мотивация за участниците бяха наградите: първите трима спечелили всяка игра получиха парични награди, благодарение на сътрудничеството с градския съвет на Масарон.

Резултатите

Чрез действието младите хора научиха за важността да управляват времето си за видео игри, да прекарват свободното си време на компютъра и да могат да имат повече свободно време за прекарване по различни начини. Също така разбраха обучителното въздействие на видео игрите, които играят, и можеха да погледнат критично на тези игри, които могат да са вредни за тях и другите. Младите хора също научиха за важността на родителския контрол за тяхното благополучие и безопасност (по отношение на времето и съдържанието на игрите). Разсъждаваха върху различните заплахи в интернет и начините, по които да се пазят.

В резултат на действието младите хора сега са наясно, че има начини да се зарази светът дори чрез видео игри. Те разбират, че са част от света, в който трябва да действат критично и да бъдат отговорни за собствените си действия.

Младите хора се забавляваха и се запознаха с много връстници от Масарон, с които споделят едни и същи интереси. Спечелиха много приятели и се мотивираха да участват в други дейности, ръководени от общината.

Съвети за онези, които биха искали да предприемат подобно действие

- Ако е възможно, попитайте младите хора какво биха искали да правят и след това адаптирайте същата дейност така, че да бъде полезна по отношение на проучването на различните Цели за устойчивото развитие.
- Работилниците не трябва да са прекалено дълги. Те трябва да са

динамични, забавни и трябва да са пряко свързани с дейността, за да може младите да разсъждават директно върху това, което са направили.

- Много важен аспект за младите хора при задържането на мотивацията е времето за чакане: дейността трябва да е организирана така, че участниците да нямат усещането, че губят времето си.
- Предложете няколко алтернативи на главната дейност: в този случай работилниците бяха организирани няколко пъти на ден. Също така младите хора биха могли да използват спортното игрище да играят футбол или баскетбол.

Пътека на снимките в Атиену (Кипър)

Дата: 14 октомври 2018

Организиран от: Future Worlds Center - Nicosia Photowalks

Адресирани Цели: 5

Брой участници: 40

Контекстът на действието

Тази дейност беше организирана от едно от петте населени места, участващи в проекта GEGL в Кипър, с цел повишаване на информираността за равенството между половете.

Въпреки че жените в Атиену по принцип са активни и предприемачески настроени, те получават много малко признание за ролята си на жизненоважен елемент в обществото. Повечето обществени пространства в Атиену са за момчета и мъже; църквите обикновено са съсредоточени върху мъжете; предприемачеството рядко се смята за еднакво подходящо за мъже и жени; историята помни главно мъже.

Действието

Инициативата беше фотографска разходка из селото Атиену, фокусирана върху жените в Атиену от древността до новото време. Това беше творческа дейност, целяща да повиши информираността относно Цел 5 – Равенство между половете, и да предостави интересна информация за това как жените влияят на развитието на Атиену и създават история, с доказателства от архитектурата до нематериалното наследство, защитено в ЮНЕСКО.

Присъстваше професионален фотограф, за да помогне на участниците за снимане по креативни/артистични начини, а след това участниците бяха поканени да споделят своите снимки онлайн с конкретни хаштагове, за да помогнат при създаването на положителна колективна памет.

Разходката започна в Музея на Атиену, където участниците се запознаха с различни женски божества и тяхната история, видяха революционни (за тяхното време) експонати и се запознаха с процеса на добавяне на традиционно женска дейност в селото към Националното нематериално културно наследство на ЮНЕСКО. Групата също разговаря с различни жени предприемачи и артисти.

По време на дискусията на различните спирки бяха обсъдени различни Цели за устойчивото развитие, включително (освен Цел 5) Цели 11 и 12.

Участваха около 40 души от Атиену, Кипър и чужбина.

Резултатите

Действието допринесе за повишаване на информираността за Цел 5 като цяло, но и за ролята на жените конкретно в село Атиену. Фокусирането върху жените помогна на участниците да разберат колко е била важна ролята на жените в обществото през годините, и как неравенството между половете лежи в почти всеки аспект от живота в обществото.

Съвети за онези, които биха искали да предприемат подобно действие

- Фасилитаторът трябва да знае много за мястото, където организирате разходката.
- „Разходката“ може да бъде пеш или с велосипеди (съчетайте ги за повече устойчивост).
- Хубаво е да се използват лесни хаштагове.
- Инстаграм в момента е най-добрата социална мрежа за това.
- Групите трябва да бъдат от около 25 души, за да се улесни движението в района и да се създаде интимна атмосфера, която позволява на участниците да споделят вижданията/въпросите си.
- Професионален/знаещ фотограф е важно предимство, но не е задължително за успеха на тази дейност.
- Незабавното публикуване онлайн е важно.
- Важно е да се спирате на различни места, за да генерирате дискусии за различните аспекти на темата и за да докоснете интереса на колкото се може повече участници (архитектура, рисуване, литература, предприемачество, история, политика и т.н.)
- Включването на хора от района в реално време е важно: директният контакт с интересни хора е по-силен, отколкото просто да говорите за тях или техните постижения/роли в обществото.
- Достигането до различни възрасти и полове е важно.

Отзиви

„Бяха проведени интересни дискусии, включително относно разликата в

заплащането и равенството на работното място.“

„Много дискусии се проведоха в групи само от мъже или жени; важно е да се опитаме да обединим тези групи.“

Панаир на готвача в Граткорн (Австрия)[24]

Дата: 17 октомври 2018

Организирано от: Suedwind

Адресирани Цели: 11, 12

Брой участници: 11

Контекстът на действието

Заедно с местните партньори, Suedwind избра готвенето като начин за комуникиране на Целите, защото е лесна практическа дейност. Тя привлече млади хора, които първоначално изобщо не са били заинтересовани от въпросите за развитие. Готвенето предлага много отправни точки за дискусия, например загуба на ресурси, регионално земеделие и устойчиво потребление. Освен това дава шанс на младите хора да станат активни още от първия ден.

Действието

По покана на младежкия център ARENA местният автор на готварски книги Брижит Рюл-Прайтлер готви с участниците вкусни, евтини, регионални рецепти от книгата си “Eating to life”. По време на работилницата тя представи и как може да се пазарува устойчиво само чрез прилагане на правилния план за пазаруване, и как остатъчните ястия от предишния ден могат да бъдат „рециклирани“ в друго вкусно ястие, за да не се налага да се озовават в боклука.

Другият акцент беше върху екологичните и регионални съставки и предимствата на регионалното и екологично земеделие, както на местно, така и на глобално ниво. В края на работилницата групата заедно изяде ястията, които бяха приготвили по време на работилницата. Като подарък, всеки участник получи копие на книгата „Eating to life“ от Брижит Рюл-Прайтлер.

Резултатите

Това беше практическа дейност, която събра млади и възрастни хора от едно

24. В Австрия Fairkochen се произнася по същия начин като ‘verkochen’, което значи да готвиш нещо от остатъци неизядена храна

и също населено място. Помогна на младите хора да се запознаят с Целите за устойчивото развитие, без да се налага да слушат „скучна“ презентация. Те осъзнаха значението на екологичното и регионално производство и последиците от глобалното хранително производство (Цели 11, 12). Докато се хранеха заедно, младите хора общуваха открито с по-възрастните.

Съвети за други, които биха искали да предприемат подобно действие

- Групата не трябва да бъде твърде голяма. Готвачът трябва да има време да обърне внимание на всички участници по време на готвенето, а също и да дискутира с тях. Нашата препоръка е не повече от 15 души на работилница. Постарайте се да поканите млади и възрастни хора, това може да бъде от полза и за готвача.
- Suedwind си сътрудничи с гимназия, която има голяма и добре оборудвана кухня за техните часове по готварство. Възможността да се възползват от професионалните си възможности беше много полезна за действието и със сигурност може да се препоръча.

Живот в хармония с природата (България)

Дата: 15 август – 15 ноември 2018

Организирано от: Читалище в село Куртово Конаре

Адресирани цели: 11, 12

Брой участници: 300 представители на местната общност (деца, ученици и младежи), участващи в обучения, работилници и информационни срещи.

Над 1000 гости на фестивала в Куртово Конаре – „Фестивал на чушките, доматите, традиционната храна и занаяти” също бяха запознати с инициативата.

Контекстът на действието

Това действие се предложи като възможност за позициониране на читалището като активен граждански център за устойчиво развитие в местната общност чрез:

- Нарастващ принос на читалището за ефективно и устойчиво използване на природните ресурси на селото;
- Създаване на успешен местен метод за сътрудничество към реализиране на Цели 11 и 12.

Действието

Действието се състоеше от обучителни семинари за ученици и младежи по Цели 11 и 12, както и информационната кампания „Живот в хармония с природата“, която включваше театрално представление, творчески работилници, изложби, видимост и разпространение.

Бяха изпълнени следните дейности:

- Пет информационни/обучителни семинара на тема Цел 11 и 12 с общо 77 участници (ученици и младежи);
- Разработване на ресурсни материали за Цели 11 и 12 за деца в детските градини и ученици в начални и средни училища.
- Организиране на информационната кампания „Живот в хармония с природата“, включително:

  - 7 презентационни урока за ученици от 1-ви до 7-ми клас по темата за устойчивото потребление (разделно събиране на отпадъци, рециклиране, спестяване на енергия и т.н.) с участието на 80 деца от детски градини и 160 ученици в начална гимназиална степен;

  - Обучително представление за ученици от 1-ви и 2-ри клас и децата от детска градина „Детски рай“;

  - Две творчески работилници, организирани за ръчно изработени изделия от рециклирани и естествени материали, работа с обелки от царевични кочани и глина;

  - Участие на рок групи по време на фестивала в Куртово Конаре с тематични песни с акцент върху чистата природа и опазването на културното и природното наследство на местната общност;

  - Фото-джамборе, организирано с изложба от 14 снимки, направени от млади фотографи аматьори и представени по време на фестивала Куртово Конаре 2018;

  - Изложба на изделия от рециклирани материали по случай Международния ден на ООН (24 октомври);

  - Заключителна кампания със специална среща между баби, дядовци и внуци в Деня на здравословното хранене (8 ноември).
- Видимост – медийни публикации, финална среща, рекламни торбички.

Резултатите

- 5 обучителни семинара на тема Цел 11 и 12 със 77 участници и 8 различни дейности бяха проведени в рамките на инициативата „Живот в хармония с природата“;
- Бяха представени две изложби и беше продуциран един филм – и двете с участието на младежи;
- 32 медийни публикации и 100 произведени платнени торбички;
- Повишен интерес на местната общност и особено на младежите към

семинарите за Цели 11 и 12;

- Представители на местната общност придобиха нови знания и умения;
- Подобряване на имиджа на читалището като активен граждански център;
- Създадени са нови партньорства.

Съвети за други, които биха искали да предприемат подобно действие

Да живееш в хармония с природата значи да поддържаш природата и да работиш за изграждането на устойчиви местни общности. В този смисъл темата може непрекъснато да се разраства с нови инициативи.

Отзиви

- „Искаме повече зелени площи, повече кошчета, озеленяване на училищния двор, опазване на Върбиняка (местна гора)...“ – шестокласници по време на едно от обученията;
- „Природата е нашата майка и не бихме могли да живеем без нея. Но всеки ден ние замърсяваме почвата с отпадъци, всеки ден сечем горите и унищожаваме тревните площи, за да строим нови сгради, без да мислим, че всъщност се разделяме с част от нас. Всеки ден замърсяваме въздуха с отровни вещества и никой не мисли, че това ни убива...“
- „Не случайно хората са казали, че човек започва да цени нещо, когато го загуби...“ – Милица Андонова, 16 години от село Куртово Конаре;
- „Надявам се, че един ден ще мога да покажа на децата си природата на Куртово Конаре!“ – Петър Стоилов, 15 години;
- „Опазването на природата е наша мисия, мисия на рок групата „Нещо цветно“, така че ви поздравяваме с песента „Искам слънце“ – Искам слънце/Искам въздух, искам чиста вода и усмивките на нашите деца... изпълнена по време на Куртово Конаре Фест.../ - Ангел Янакиев – Мингера (фронтмен на рок групата „Нещо цветно“).

Илюстрация: www.freepik.com

ОЦЕНКА

За да се възползвате максимално от всяко обучение, е важно да отделите време за размисъл върху направеното и наученото. Оценките са част от Глобалната рамка за обучение и ни позволява да признаем обучителния процес, за да преминем към следващото ниво или следващото обучение. Оценката също така ви помага да поддържате връзка с участниците и тяхното ниво на разбиране, което ще ви помогне да планирате следващите дейност или по-добре да приспособите следващите работилници/обучения. Обратната връзка на участниците е ценна, за да можете по-добре да планирате и гарантирате, че всички ще могат да се възползват максимално от дейностите.

Може да ви бъде полезно да включите бързи рундове за обратна връзка като част от дискусията и обобщението на всяка дейност, и да отделите още малко време за оценка на обучението след като сте покрили няколко дейности – например, след пълен ден, и разбира се в края на семинар и обучение (което обикновено включва няколко работилници/обучителни сесии).

Пример 1:

Седнете в голям кръг и си подхвърляйте някакъв предмет – може да е камък, пръчка или нещо друго, което участниците биха държали в ръцете си, докато говорят, преди да го подадат на човека до тях. Първият участник е помолен да каже едно нещо, което би запазил/а от тази дейност (нещо, което му/й е направило специфично впечатление, или нещо изненадващо...). Тогава той/тя ще подаде предмета на следващия участник, който ще сподели какво би запазил/а от тази дейност, докато всички са имали шанса да говорят.

Пример 2:

Сложете голям брой снимки/картички или други изображения на пода. Помолете участниците да изберат две снимки – една, която представя нещо от предишна дейност, което им е направило впечатление, и една, която представя нещо, което ги е затруднило. След това помолете участниците да покажат снимките си и да споделят мислите си с групата. Обсъдете трудностите и се уверете, че участниците не са объркани по отношение на съдържанието или се обезсърчават да продължат със следващата дейност.

Пример 3:

Раздайте 3 речеви балончета (или лепящи листчета) и помолете участниците да споделят три неща: 1. Нещо, което ги е изненадало; 2. Нещо, което са научили; и 3. Нещо, за което биха искали да научат повече.

Залепете отговорите в различни ъгли на стаята или на различни листи от флипчарта, така че всички отговори на точка 1 да са заедно и т.н.; помолете участниците да се разходят и да прочетат коментарите на другите.

Пример 4:

Помолете участниците да се изправят и да си представят линия, която минава през стаята. Можете или да сложите знак на всеки край от въображаемата линия, или просто да помолите участниците да си представят, че едната страна е „Съгласен съм“, а другата „Не съм съгласен“. Обяснете, че ще прочетете няколко твърдения, и след всяко твърдение участниците трябва да се позиционират на въображаемата линия според това колко са съгласни или несъгласни с твърдението, което сте прочели. След всяко твърдение можете да помолите един или двама доброволци да споделят мислите си и след това да продължите със следващото твърдение.

Предложени твърдения, можете да ги приспособите към вашата специфична сесия/тема:

- Наслаждих се на тази дейност
- Тази дейност ми се стори доста сложна
- Сега гледам на [вмъкнете тема или основен проблем от вашата дейност/работилница тук] по различен начин от преди
- Важно е да превърнем думите в реалност и да прилагаме ценностите, които искаме да промотираме: човешки права, справедливост, уважение, солидарност

Илюстрация: www.freepik.com

КРАТЪК РЕЧНИК НА НЕПОЗНАТИТЕ ДУМИ

Кодекс на поведение към изображения и съобщения:

Рамка, на която НПО могат да се позовават, когато проектират и прилагат своята стратегия за обществена комуникация, или когато публикуват снимки и/или съобщения, за да им помогне да запазят пълното уважение на човешкото достойнство. Основава се на набор от ключови принципи, които целят да избегнат стереотипни изображения. Организациите, опиращи се на Кодекса на поведение, ще се стремят да избират изображения и съобщения, които представляват пълната сложност на дадена ситуация и се ангажират да търсят разрешение от хората, изобразени на снимките, които използват.

Равенство между половете:

Отнася се до равни права, отговорности и възможности във всички сектори на обществото за мъже и жени, без значение от техния социален пол. Това означава, че интересите, нуждите и приоритетите както на мъжете, така и на жените, трябва да се вземат предвид. Равенството между половете е проблем на човешките права, както и предпоставка и индикатор за устойчиво, ориентирано към хората развитие.

Глобално гражданство:

Отнася се до концепцията, че ничия идентичност не е над другите, дори и при спазване на географските и национални граници, и че нашите социални, политически, екологични и икономически действия се случват във взаимосвързан свят. Всички имаме права и отговорности като глобални граждани към нашата планета и нашето устойчиво развитие.

Глобално образование:

Глобалното образование е цялостен, активен обучителен процес, изграден върху ценностите за солидарност, равенство, справедливост, приобщаване и сътрудничество, който допринася за изкореняването на бедността и насърчаването на устойчивото развитие. То е „образование, което отваря очите и умовете на хората към реалностите на света, и ги мотивира да създадат свят с повече справедливост, равнопоставеност и човешки права за всички. Под глобално образование се разбира образование за развитие, образование за правата на човека, образование за устойчивост, образование за мир и предотвратяване на конфликти и междукултурно образование; като глобално измерение на образованието за гражданство.“ (Определение на центъра „Север-Юг“ или Съвета на Европа)

Глобално обучение:

виж Глобално образование. Активен процес на обучение, основан на ценности за солидарност, равенство, справедливост, приобщаване и сътрудничество за критично изследване на глобални проблеми, разбиране на собствената роля и отговорност във взаимосвързания свят.

Глобален Север:

Термин, използван за описание на страните с висок доход в Европа и Северна Америка.

Глобален Юг:

Термин, използван за описание на страни с нисък и среден доход в Африка, Азия, Латинска Америка и Карибите.

Поп култура:

Сегашната култура на младежите. Тази култура търпи постоянна промяна и е подложена на много различни влияния. Поп културата се предава по медиите (онлайн и офлайн) и е насочена конкретно към младите хора.

Устойчиво развитие:

Развитие, които отговаря на нуждите на настоящето, без да се компрометира способността на бъдещи поколения да отговарят на собствените си нужди. Устойчивото развитие включва три измерения: измерението на околната среда, социалното измерение и икономическото измерение.

Цели за устойчивото развитие:

Целите за устойчивото развитие са основният план за постигане на по-добро бъдеще за всички. Световните лидери адресират глобалните предизвикателства, пред които е изправена планетата и нейните хора, включително тези, свързани с бедността, неравенството, изменението на климата, унищожаването на околната среда, мира и справедливостта. Всички 17 Цели са взаимосвързани и е важно да бъдат изпълнени до 2030 г. Целите за устойчивото развитие са глобални и се отнасят за всички държави.

Бележки

Контакти

cega@cega.bg

CEGAFoundation

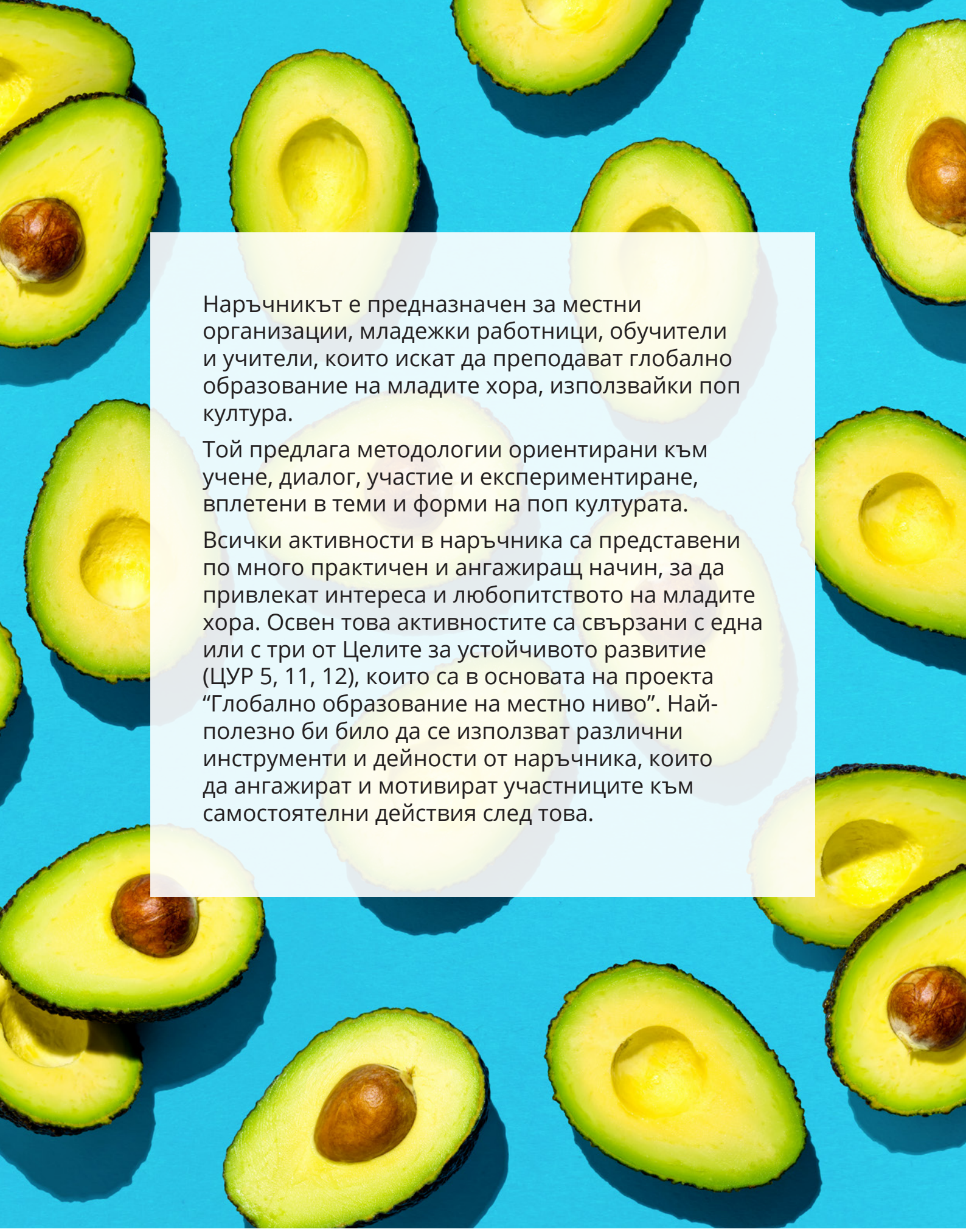

Наръчникът е предназначен за местни организации, младежки работници, обучители и учители, които искат да преподават глобално образование на младите хора, използвайки поп култура.

Той предлага методологии ориентирани към учене, диалог, участие и експериментиране, вплетени в теми и форми на поп културата.

Всички активности в наръчника са представени по много практичен и ангажиращ начин, за да привлекат интереса и любопитството на младите хора. Освен това активностите са свързани с една или с три от Целите за устойчивото развитие (ЦУР 5, 11, 12), които са в основата на проекта "Глобално образование на местно ниво". Най-полезно би било да се използват различни инструменти и дейности от наръчника, които да ангажират и мотивират участниците към самостоятелни действия след това.

Тази публикация се издава с финансовата подкрепа на Европейския съюз като част от проекта „Глобално образование на местно ниво" (Global Education Goes Local). Съдържанието на този документ е отговорност единствено на Фондация С.Е.Г.А. и при никакви обстоятелства не може да се разглежда като отразяваща позицията на Европейския съюз.